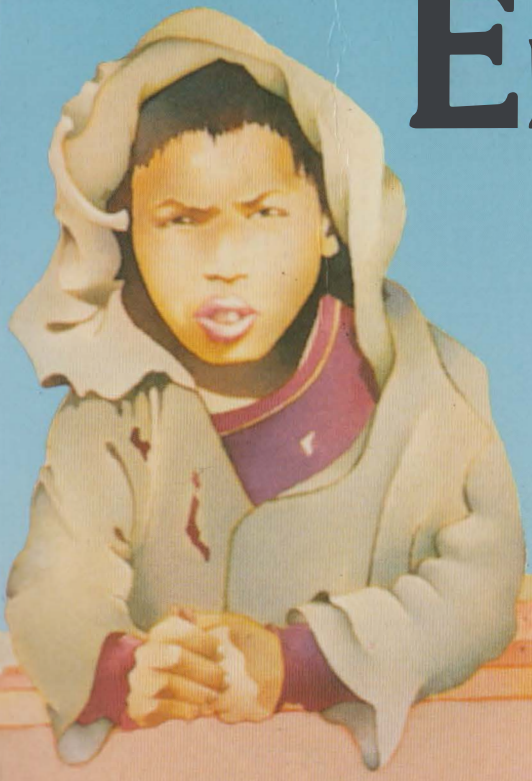
ÇIPLAK EKMEK Muhammed Şükrü ARION

Muhammed Şükrü

Çıplak Ekmek

ARION
YAYINEVİ

Muhammed Şükrü

ÇIPLAK EKMEK

Muhammed Şükrü

ÇIPLAK EKMEK

Çeviren:
Siret Dinç

ARION
YAYINEVİ

Anlatı Dizisi: 05

ARION YAYINEVİ

© Bu çevirinin tüm yayın hakları ARION YAYINEVİ Ltd. Şti.'ne aittir.

ŞUBAT 1995 (1. Basım İstanbul)

Yazarı	Muhammed Şükrü
Çeviren	Siret Dinç
Dizgi	Pamukçuoğlu
İç Baskı	Yaylacık Matbaası

Adres:
Babıâli Cad. No: 8
Cağaloğlu / İSTANBUL
Tel. (0212) 527 81 77
Fax. (0212) 526 38 71

ISBN 975 - 571 - 018 3

ÖNSÖZ

Çıplak Konu

Muhammed Şükrü gerek hayat öyküsü gerekse edebi üslubu açısından Arap edebiyatında ayrı bir yere sahiptir.

Yirmi yaşına kadar okuma yazma bilmiyordu. Yaşamını sürdürebilmenin günlük sorunlarıyla uğraşıyordu. Bu yüzden çocukluğunu yaşayabilecek ne zamanı vardı, ne de böyle bir ayrıcalığa sahipti. Yaşadığı zaman, Kuzey Fas'ta açlığın hüküm sürdüğü İkinci Dünya Savaşı yıllarına rastlar. Bu durum çocukluğun çekiciliğini ve masumiyetini alıp götürdüğü gibi okula gitme şansını da yok etmiştir. Böyle bir yaşam, sömürge zamanında köylerdeki sefaletten kente kaçanlar için olağan sayılıyordu.

Çatlak, kurak ve kederli topraklarda doğan Muhammed Şükrü ihtiyaçların acımasızlığını, nefretin gerekliliğini ve ölümün yüzünü çok erken tanıdı. Yirmi yaşındayken, kendinden nefret eden çocuklara sahip olan bir babayla —onları boğazlayacak kadar ileri gitmişti— yoksulluğun pençesindeki ailesini geçindirmek için çalışmak zorunda olan annesinin arasında kalmanın sıkıntısını yaşıyordu.

Muhammed Şükrü bu dönemi, merak etmeye zaman dahi bulamadan ve fazla anı toplamadan geçirmiştir. Düşleri anıların ve geleceğin yerini tutmuştur. Kafasında bazı kuşları ve sönmüş yıldızları tutsak almıştır. "Ruhunun aynasında yalnızdı." Ayrıca Şükrü "maruz kaldığım şiddet algılamamı alt üst ediyordu" demiştir. Şiddetin tanığı ve kurbanı olan bu çocuk daha sonra bir bebek masumiyetiyle "Serserilerin yaşadığı kabilede hırsızlığı meşru sayıyordum," diyecekti.

Eğer bu çocuk hayat okulunda yetişmişse, ölümün kanunlarıyla haşır neşir olmuşsa, karanlık ve tehlikeli sokakları bir parça ekmek için arşınlamışsa —kötü şarapla ve esrarlı sigarayla çok erken tanışmıştı—, hayatta kalabilmek için küçük gövdesiyle savaşmak zorunda kalmışsa, kendisinin altedeceği bir gölge, yeneceği bir kader, yırtacağı bir gökyüzü, sırrını çözeceği bir ölümlülük, yokedeceği bir yarı kutsal otorite —babaya karşı nefret ancak bu kadar büyük olabilir— peşinde koştuğu söylenebilir. Tembel, nefret dolu ve katil bir baba. Bu adamın ölümü küçük Mohamed'in hayatta kalmasına neden olduğundan, yaşamında bir dönüm noktası oluşturmuştur: "Ölümünü istediğim bir kişi olduysa bu kesinlikle babamdı." Bu nefret adını unutturacak kadar ileri gitmiştir: "Babamın adını biliyordum ama unuttum." Muhammed, anneyi ve çocukları topluca döven bu adamın mezarını "çöplükten başka bir şey olamaz" şeklinde hayal etmektedir. Gavino Ledda ve Padre Padrone'nin eserleriyle bazı paralellikler kurmak mümkünse de Şükrü'nün eserinde hiçbir zaman baba ile oğul arasında en küçük bir pedagojik bağa rastlanmaz. Sadece nefret bu iğrenç babanın şeytansı kabalığını karşılayabilirdi. Çok büyük bir sefaletin pençesindeki bu adam bütünüyle çiğnenmiş, çökmüş, yanmış ve kırılmıştı. Muhammed'in bu adamı hiçbir zaman anlama-

ya çalışmadığını belirtmek gerekir. Bu durum onu ilgilendirmemektedir. Gitgide babasını unutacaktı. Yirmi yıl sonra bu büyük nefretten kendini kurtarmış bir şekilde rastlantıyla —ve üç ay gecikmeyle— babasının ölümünü öğrenecektir. Bu Muhammed'i hiç etkilemeyecektir: Babası onun için uzun zaman önce ölmüştü.

Muhammed cinselliği de çok erken keşfetmiştir. Tecavüze uğrama korkusu yakasını hiç bırakmamıştır. Bu nedenle mezarlıklarda uyumayı tercih etmiştir. Yaşayanların bu mekanlardan korkmasına karşın, ölüler "sevimli küçük kıçlı güzel çocuğu" tehdit etmiyorlardı. Muhammed Şükrü ilk cinsel deneyimlerinden ve "tükürük, köpük ve dişlerle dolu" şeklinde tanımladığı kadın cinsel organını keşfinden büyük bir açık yüreklilikle bahseder. Uzun süre "şey", "yarık", "yara" gibi adlar kullanır. Kadın cinsel organının "ısırmadığını" görünce mutlu olur. Fahişelerin dünyasında, genelevlerde, kahvelerde ve sokaklarda hırsızlardan, pezevenklerden ve kaçakçılardan çok şey öğrenir.

Bu, tamamen ekmeksiz ve sevgisiz bir hayattır. Yaşanan gerçeklerin ışığında, ilk heyecanların sadeliğinde çıplak bir konudur. Bu eserin Arap dünyasındaki basımevlerince reddedilmesi bir tesadüf değildir. Şükrü'nün anlattıklarının, söylenmeyip susulan ya da en azından yazılmayan ve günümüz Arap edebiyatında yer almayan bir türü oluşturduğunu belirtmek gerekir. Fahişelik vardı ve bunu herkes biliyordu. Fakat iş bahsetmeye ve dile getirmeye gelince hoşgörü eksikliği hemen kendini gösteriyordu. Başka bir deyişle, sefaleti yazmak onu yaşamaktan çok daha vahim sonuçlar doğuruyordu. Arap dünyasında yayıncılık her şeyden önce toplumsal kurallara uygun ve ticari olmak zorundaydı. Sonuç olarak, yaşanmış gerçeğin

yıkıcı ve devrimci bir şekilde dile getirildiği bu kitabı basacak cesarete ve gözüpekliğe sahip bir tek yayıncı bulunamadı. Sansür önce kafalarda vardı.

Muhammed Şükrü küçük burjuva aydınlarından değildir. Onun çizgi dışılığı, gerçeği, hayatı, fakirliği sadece yaşamakla kalmayıp bir de dile getirmesi birçok kişinin inandıklarını zedeleyecek ve rahatını kaçıracaktır.

Tahar Ben Jelloun
Paris, Ekim 1979

1

AMCAMIN ölümüne biz çocuklar çok ağladık. Önceleri sadece bana vurulduğu zaman veya bir şey kaybettiğim zaman ağlardım. Daha önce ağlayan insanlar görmüştüm. Kuraklık ve savaş yüzünden Rif'deki açlık zamanındaydı. Bir akşam o kadar acıkmıştım ki gözyaşlarıma engel olamıyordum. Parmaklarımı emiyor, tükürükten kusuyordum. Annem biraz da beni avutmak için:

— Sus artık. Tanger'e göç edeceğiz. Orada ekmek bolluğu var. Göreceksin artık açım diye ağlamayacaksın. Tanger'de insanlar doyasıya yiyorlarmış. Bak, kardeşin Abdülkadir'e, o ağlamıyor, diyordu.

Abdülkadir'in bakışları derin ve ürkekti. Bu yoklukta onlara bakınca ağlamayı kestim. Onun sakinliği beni de sabırlı olmaya itti ama bu suskunluğu uzun sürdüremedim.

Babam birden beni tekmelemeye başladı, bir yandan da:

— Sus, orospu çocuğu, yiyeceksin, annenden bile önce yiyeceksin, diye bağırıyordu.

Beni kolumdan tutup yere attı. Öfkeden kudurmuş gibi vuruyordu. Külodum ıslanmıştı.

Sürgüne yürüyerek gidiyorduk. Yol kenarında siyah kuşların ve köpeklerin leşleri vardı. Karınları yırtılmış ve açılmıştı. Hepsi çürümüştü.

Geceleri artık yorgunluk dayanılmaz boyutlara ulaşınca herhangi bir yere çadırımızı kuruyorduk. Tilki ulumalarını duyuyorduk. Açlıktan ölenleri hemen bulundukları yere gömen insanları seçebiliyorduk. Yolculuk boyunca kardeşim öksürdü.

— Anne, kardeşim de ölecek mi?

— Hayır, ölmeyecek. Sadece hasta.

— Ama amcam öldü.

— Merak etme, kardeşin ölmeyecek.

Tanger'de bana vaadedilen ekmek dağlarını göremedim. Kuşkusuz bu cennette de açlık çekiliyordu ama Rif'deki gibi ölünmüyordu.

Oturduğumuz semtin hoş bir adı vardı: "Küçük kedi kaynağı." Dayanılmaz ölçüde acıktığım zamanlar sokağa çıkıp çöp kutularını karıştırıyordum. Yenebilecek ne bulursam yiyordum. Bir gün, çıplak ayaklı, yırtık giysili bir çocukla karşılaştım.

— Biliyor musun, öteki mahallenin çöplükleri bizimkilerden daha güzel. Hıristiyanların attıkları Müslümanlarınkinden daha işe yarar.

Böylece bazen yalnız bazen de öteki çocuklarla beraber uzaklara gitmeye başladım. Bizler çöplük çocuklarıydık. Bir gün sokağın kenarında ölü bir tavuk buldum. Alıp gömleğimin içine sakladım. Kaybetmekten korktuğum için sımsıkı göğsüme bastırıyordum. Annem ve babam evde değillerdi. Yalnızca kardeşim ayaktaydı. Kısık gözlerle bana baktı. Tavuğu görünce gözlerinden bir parıltı geçti. Hafifçe gülümsedi. Solgun yüzüne hayat dolu bir ifade geldi. Nefes alırken sürekli öksürüyordu. Bir bıçak alıp kıbleye döndüm. Kafasını kestim. Bir damla bile kan

akmadı. Rif'de kuzu kesen komşularımı hatırladım. Kuzunun kafasının altına kanı toplamak için bir kova koymuşlardı. Hasta olan annem bu kanı içmişti. Yatağının üzerinde doğrulmuş anlaşılmaz kelimeler mırıldanmıştı. Neden tavuktan kan çıkmamıştı acaba? Tam tüylerini yolmaya başlamıştım ki annemin sesini duydum.

— Ne yapıyorsun sen? Nereden çaldın bu tavuğu?

— Buldum onu. Biraz hastaydı, ben de ölmeden önce kafasını kestim. Bana inanmıyorsan kardeşime sorabilirsin.

— Deli misin sen? İnsanlar leş yemezler.

Üzgün bir ifadeyle kardeşimle birbirimize baktık. Gözlerini kapattı. Biraz olsun yiyecek bir şeyler bekliyordu.

Hepimiz aynı yerde yaşıyorduk. Babam akşamları eve geldiğinde her zaman sinirli olurdu. Babam bir canavar gibiydi. Ne bir hareket ne de bir söz. Tamamen kendi düzeninde ve kendi hayatındaydı. Sanki bir tanrıydı ya da en azından duyduğum kadarıyla böyleydi. Babam, bir canavar... Annemi hiçbir neden yokken döverdi. Pek çok defa annemi tehdit eden sesini duymuştum.

— Seni terkedeceğim orospu çocuğu. Seni tek başına bırakacağım. Bu iki köpekle beraber ne halt edersen et.

Tütün çeker, kendi kendine konuşur ve farkedemediğimiz kişilerin üzerine tükürürdü. Bize hakaret ederdi; anneme dönüp:

— Sen bir orospu çocuğusun ve de orospunun ta kendisi.

Bütün dünyaya sövüp sayardı. Tanrıya lanet ederdi ama hemen ardından pişman olurdu.

Abdülkadir açlığın verdiği acıyla ağlıyordu. Ben de onunla birlikte ağlamaya başladım. Canavarı ona yaklaşırken gördüm. Gözleri öfke doluydu, kolları nefretten ağırlaşmış gibiydi. Kendimi gizledim ve bağırarak yardım istedim: "Bir canavar bizi tehdit ediyor, öfkeden kudurmuş bir deli serbest kaldı, yakalayın onu!" Kardeşimin üzerine çöktü ve tıpkı çamaşır sıkar gibi boğazını sıkmaya başladı. Ağzından kan fışkırdı. Korkmuş bir şekilde odadan çıktığımda susturmak için bu sefer de annemi dövmeye ve boğazlamaya başlamıştı. Saklandım. Uzaklarda bir yerdeydim ve bu gecenin sadece sesleri bana doğru yaklaşıyordu. Gökyüzüne baktım. Yıldızlar bir cinayete tanık olmuşlardı. Bütün şehir derin bir uyku içerisindeydi. Annemin gölgesini gördüm. Karanlıkta alçak sesle beni arıyordu. Neden canavardan daha güçlü ve daha dayanıklı değildi sanki? Erkekler karılarını dövüyorlar. Kadınlar sadece ağlayıp bağırıyorlar.

— Muhammed, Muhammed'im benim! Gel! Korkma!

Beni görmediğini bilerek ona bakmanın keyfini yaşadım.

— Buradayım anne.

— Haydi gel!

— Hayır! Kardeşimi öldürdüğü gibi beni de öldürecek.

— Korkma! Benimle gel! Seni öldürmeyecek. Sus, komşular bizi duymasın.

Babamı gördüğümde bitkindi. Hıçkıra hıçkıra ağlarken bir yandan da tütün çiğnemeyi ihmal etmiyordu. Tuhaf! Oğlunu öldürüyor ve hemen sonra da ağlıyor.

Geceyi sessizce geçirdik. Ölünün yıkanıp kefenlenmesi gerekiyordu. Kardeşimin cansız vücudu hasıra sarıldı ve yaşlı bir hoca tarafından taşındı. Hemen ardından babam geliyordu. Ben, ilk defa bir cenazeye katılıyordum. Çıplak ayakla hafifçe topallayarak yürüyordum. Kardeşimi ıslak

bir çukura koyduk. Titriyor ve ağlıyordum. Küçük bir kan damlası kuruyup alt dudağında kalmıştı. Yaşlı bir adam ayak parmaklarımın yaralanmış olduğunu farketti.

— Ayaklarının üzerindeki bu kan da neyin nesi?

— Camın üzerine bastım.

Babam ekledi:

— Bu çocuk aptal. Yürümesini bile bilmiyor.

Yaşlı adam bana dönüp:

— Kardeşini çok mu severdin? diye sordu.

— Evet, hem de çok. Annem de çok severdi, adeta tapardı.

— Elbette, çocuklarını kim sevmez ki?

Abdülkadir'in boğazını sıkarken babamın yüzündeki canavarca ifadeyi hatırladım. İçimden "babam oğlunu sevmezdi. Zaten, öldüren de o. Evet öldürdü. Katletti. Gördüm. Öldürürken yanındaydım. O öldürdü. Gördüm. Boğazını sıktı. Ağzından kan fışkırdı. Kendi gözlerimle gördüm. Kardeşimin katili babamdır" diye haykırmak geçti. Ama hiçbir şey söyleyemedim.

Babama karşı duyduğum nefreti bastırmak için ağlamaya başladım. Korkuyordum. Sonuçta, beni de öldürebilirdi.

Bana doğru eğildi ve kısık sesle:

— Yeter artık. Kes ağlamayı.

— Gerçekten, dedi yaşlı adam, artık ağlama. Kardeşin Tanrı'nın yanına yükseldi. Şimdi meleklerle beraber.

Kardeşimi gömen bu adamdan da nefret ediyordum.

Yiyecek çantası ve ucuz tütün alır Tanger'den çok uzaklara, İspanyol askerleriyle alış veriş yapmaya giderdi. Akşam, kullanılmış üniforma doldurduğu aynı çantayla geri döner ve bunları Fas'lı askerlere satardı. Bir akşam

geri dönmedi. Annemi acısıyla başbaşa bırakarak uyudum. Günler geçti ama babamdan hiçbir haber çıkmadı. Annemi teselli etmeye ve sabretmesine yardımcı olmaya çalışıyordum. Babamla ilgili gerçek duygularını ve onu sevip sevmediğini kısa süre sonra anlayacaktım. Bir gün bana:

— İşte artık yalnızız. Terkedilmiş. Kim gelip bizimle ilgilenecek? Bu şehirde kimseyi tanımıyoruz. Büyükannen Rukiye, yengen Fatma ve amcan İdris, Oran'a göç ettiler. İspanyol askerleri babanı yakalamış olmalı. Biliyorsun, İspanyol ordusundan firar etmişti.

Askeri hapishanede olduğunu kesin olarak öğrendik. Ordu battaniyesi satmayı reddettiği bir Fas askeri ihbar etmişti.

Annem şehre iş aramaya gidiyordu. Akşam eve, elleri boş gelmekten korkuyordu. Hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Düzenbazlar anneme iş bulması ve babamın hapisten çıkması için muska yazıyorlardı. Zamanının geri kalan kısmını da namaz kılarak, dua ederek ve tekkelere mum dikerek geçiriyordu. Bazen de falcılara gidiyordu.

— Kocam özgürlüğüne kavuşamayacak. İş bulamayacağım. Allah istemezse kaderimiz değişmeyecek; diye sık sık sızlanırdı.

Bir gün anneme sordum:

— Niye Allah bize diğerlerine verdiği gibi biraz şans vermiyor?

— Bunu sadece Allah bilir. Biz hiç bir şey bilmeyiz. Allah'ı eleştirmek doğru değildir. O bilir, biz bilmeyiz. O hepimizin üzerindedir.

Annem evdeki eşyaları satıyordu. Bir gün beni bir grup çocukla birlikte komşu bahçeye ot toplamaya yolla-

dı. Korkuyordum. Bu gruptaki hiçbir çocuğu tanımıyordum. Onca insanın içerisinde tek başımaydım. Yalnızca bana vurmaya başladıklarında onların arasında olduğumu anlıyordum. Yabancıları, şehre yeni gelenleri sevmiyorlardı. Ben, ortadan kaldırılması gereken bu yabancılardan biriydim. Onları ekmeyi ve Medine'ye gelmeyi başardım. Oradaki yaşantıyı çok seviyordum. İnsanların ve eşyaların hareketi çok hoşuma gidiyordu. Büyük Pazar bu karmaşanın merkeziydi. Orada yiyecek bir şeyler buldum: Biraz lahana yaprağı, portakal kabukları ve çürümeye yüz tutmuş meyvalar.

Benden biraz daha büyük bir çocuğu kovalayan bir polis gördüm. Aralarında çok az bir mesafe vardı. Panik içerisindeki bu çocuk ben de olabilirdim. Çevredeki insanlar bağırıyorlardı. "Yakalayacak, yakalayacak... Oh! yakaladı!"

Korkuyordum. Korkudan titriyordum. Kendimi bir an polisin ellerindeymiş gibi gördüm. Allah'a müdahale etmesi için dua ettim ama hiçbir şey olmadı. Çocuk polisin ağına düşmüştü. Bağıran ve polisin kabalığının yanında yer alan kişiler için büyük bir nefret ve tiksinti duyuyordum. Uzaktan işsiz güçsüz gezen kalabalığa doğru yaklaşan bir kadın, daha doğrusu bir yabancı gördüm. Kızgındı ve anlamadığım dilde bir şeyler söylüyordu. Yanımdan geçen birinin şöyle söylediğini duydum. "Kolunda çantasının sapından başka bir şey bırakmamışlar."

Popomda sopa darbesi hissettim. Rifce "Anne! Anne!" diye bağırarak havaya sıçradım. İçimden polise küfrettim. İki polis daha coplarıyla geldiler. İtiş kakış ve panik. Ne büyük utanç! İri yarı adamlar küçüklere vuruyorlar ve bu meydanda işsiz güçsüz sürten fakir insanları hırpalıyorlar.

Polisin büyük bir hırsızlık veya cinayet gibi önemli

olaylarda insanlara vurduğunu ve onları hapsettiğini duymuştum... Bu olaydan sonra büyük Bouarakya Mezarlığı'na gittim. Bakımlı mezarlardan birkaç dal fesleğen alıp kardeşiminkinin üzerine koydum. Bu mezarlıkta çiçeksiz ve kapaksız pek çok mezar vardı. Bunlar, biri başucunda diğeri de ayakucunda olan iki taşın arasında kalan bir toprak yığınından ibaretti. Ziyaretçisi olmayan mezarları yabani otlar kaplamıştı. Zengin fakir ayrımı ölüler için yoktu. Bir gün anneme "insan neden ölür?" diye sormuştum. Cevap olarak "çünkü Allah böyle istiyor" demişti.

— Sonra nereye gidiyorlar?

— Cennete veya cehenneme.

— Ya biz ikimiz?

— Cennete, tabii eğer Allah isterse.

— Cennette ne var?

— Çok soru soruyorsun büyüyünce bütün bunları anlayacaksın.

Aradığım otları bu mezarlıkta buldum. Üç kişi bir mezarın kenarına oturmuş içki içiyorlardı. İçlerinden biri beni çağırdı. Buraya gel küçük! Gel sana bir şey vereceğim! (Korkup kaçtım) Git anana ver piç!

Topladığım otlar güzeldi. Annem iyi bir yemek yaptı. Çiğnemeden yutuyordum.

— Nereden topladın bunları?

— Buarakya mezarlığından.

— Mezarlıktan mı?

— Evet, mezarlıktan. Ne kötülük var bunda? Kardeşimin mezarını ziyaret ettim ve fesleğen bıraktım. Üzerindeki toprak yığını eskisi kadar yüksek değildi. Eğer alçalmaya devam ederse bir süre sonra mezar görünmeyecek.

Toprakla karışacak ve kardeşimin nerede yattığını bulamayacağız.

Annem yemek yemeyi bıraktı. Gözlerinde yaş birikmişti. Devam ettim.

— Bu otlar mezarlıkta çok bol, bakımsız mezarların etrafını kaplamış.

— Bak yavrum, mezarlıkta yetişen hiçbir şey yenmemelidir.

— Neden?

Çok utanmıştı. Ben afiyetle yiyordum. Bir an için annemin kusacağını sandım. Bana dönüp Rifce:

— Yeter artık! dedi.

— Ben çok açım.

— Kardeşin için fesleğenleri nereden topladın?

— Üzeri çiçek kaplı bazı mezarlardan.

Annem bir anda çok sinirlendi:

— Yarın mezarlığa gidip çiçekleri aldığın yere geri koyacaksın. O mezarların birer sahibi olduğunu unutma. Dikkat et, çiçekleri koyarken seni kimse görmesin. Kardeşin için çiçek alırız ve güzel bir mezar yaparız.

Annem bana sokulup ağlamaya başladı. Gözyaşları yüzüme akıyordu. Büyük pazara gittiğimde anneme eşlik ediyordum. Aziz Sidi Mahfi ağacının altında dilencilerin sattığı bayat ekmeklerden alıyorduk. Bu ekmeği biraz zeytinyağı ve baharatla birlikte bir tencere sıcak suya batırıyordu.

Bir sabah bana:

— Ben pazara gidiyorum. Sebze meyve alıp satacağım. Sen burada kal. Sokak çocuklarıyla oynama ve eve göz kulak ol, dedi.

Mahallenin çocuklarıyla fazla samimi değildim. Bazıları benden daha sefil durumdaydılar. Bir gün onlardan birinin tavuk kemikleri topladığını gördüm. Bir yandan ke-

mikleri sıyırıyor bir yandan da bana "Bu evde oturanların çok güzel ve zengin bir çöplüğü var" diyordu. Onlar için ben uzaklardan gelmiş "aç" birisiydim.

— Bu bir Rif'li. Açlığın ve katillerin ülkesinden geliyor.

— Arapça konuşmayı bilmiyor.

— Rif'liler hastadırlar ve gittikleri her yere açlığı ve hastalığı taşırlar.

— Hayvanları bile hasta.

— Hayvanlarını yemeyiz. Zaten sattıklarının yerine daha hasta olanları koyuyorlar.

— Evet, bir koyun veya inek öldüğünde yine de çekinmeden yiyorlar. Leş yiyorlar.

Dağlılar da bu aşağılamadan payına düşeni alıyorlardı. Aradaki tek fark Rif'lileri bir hain, dağlıları ise sadece fakir ve saf kişiler olarak görmeleriydi.

Komşumuzun çok güzel bir armut ağacı vardı. Saatlerce meyvelerine bakardım. Bir sabah içlerinden en güzelini sopayla düşürmeye çalışırken beni yakalayıp yere fırlattı. Doğrulmaya çalışıyordum. Öylesine korkmuştum ki, külodumu ıslattım.

Karısına dönerek:

— Meyveleri mahveden bu, dedi. Aşağılık biri. Yiyebileceğinden daha fazlasını hırpalıyor. Bir fare bu.

Kadın kibarca sordu:

— Annen nerede evladım?

— Sebze satmaya pazara gitti.

— Kes ağlamayı. Peki ya baban nerede?

— Hapiste.

— Hapiste mi?

— Evet, gerçekten hapiste.

— Zavallı! Neden hapiste?

Yüzümü okşayarak soruyu tekrar etti.

— Söyle bakalım, neden babanı hapse attılar?

Kendi kendime, böyle bir durumda açık sözlü olmanın anne ve babamın saygınlığına zarar vereceğini düşündüm.

— Bilmiyorum. Annem biliyor.

Adam ve kadın birbirleriyle konuşuyorlardı. Acaba beni ne yapacaklardı? Yanlarında mı tutacaklardı? Kızları da oradaydı. Ayakları çıplak, saf ve masum elleri ıslaktı. Anne ve kız bana acımışlardı. Adam ise tam tersine her şeyi hafife alarak beni cezalandırmak, yaptığım hatayı bana ödetmek istiyordu. Beni elimden tutup depo gibi kullanılan ve içi kırık eşyalarla dolu bir odaya soktu.

— Burada sakin sakin otur. Sakın ağlamaya kalkma. Yoksa bu yeşil dalla seni döverim.

Böylelikle ilk defa hapishaneyi tanımış oluyordum. Evdeki bir hapishane. Ne ilginç! Ailemin dışındaki yabancıların gövdemi diledikleri gibi kullanmaya ve kaderimi belirlemeye hakları vardı. Ayrıca bahçedeki büyük ve güzel armutlar onların kaderiydi. Neden Tanrım, neden memleketimizi ve topraklarımızı terkettik? Neden diğerleri göçün ne demek olduğunu bilmiyorlar?

Ne garip! Babam hapiste, annem pazarda, ben de açlığın pençesinde tek başına. Büyük bir evde karısıyla iyi anlaşan bir adamın, bir yabancının ellerindeydim. Neden bizim hiçbir şeyimiz yok da diğerlerinin var? Neden "onlar" da "biz" değil?

Anahtar deliğinden yerleri silen genç kızı izliyordum. Elbisesini biraz yukarıda toplamış bir şekilde gidip geliyordu. Güzel beyaz baldırlarını görebiliyordum. Küçük ve çok güzel göğüsleri vardı. Kirli su kovasını kaldırmak için eğildiğinde bluzundan dışarı çıkıyordu. Saçları, üzeri kına lekeli beyaz bir eşarpla kaplıydı.

Dikkatini çekmek için birkaç kez kapıya vurdum. Korkuyordum.

— Aç lütfen, aç şu lanet olasıca kapıyı...

Bir an tereddüt etti. Hiçbir kelime söylemeden sabırsızlıkla ve korkarak içimden ısrar ediyordum.

— Lütfen gel...

Yaklaştı. Ellerini sildi. Elbisesini düzeltti. Kapıyı açarken:

— İşte buradayım. Söyle bakalım ne istiyorsun? dedi.

Heyecanlıydım. Gözümde bir damla gözyaşı belirdi.

— Annem beni evi hırsızlara karşı beklemekle görevlendirmişti. Döndüğünde beni bulamazsa döver.

Hem kendimden emin olmadığım için hem de ona yalvarmak istediğimden başımı eğdim. Bana baktı, bacaklarını örttü ve bluzunu kapattı. Artık göğüslerini göremiyordum ama uçlarında birer siyah üzüm tanesi bulunan beyaz ve körpe şeyleri hayal ediyordum.

— Bir daha bahçemizden armut toplamaya gelecek misin?

— Hayır. Bir daha asla. Yemin ederim. Eğer bir daha bu bahçede görürsen, beni kendi ellerinle öldürebilirsin.

Gülümsedi. Benim gülecek halim yoktu. Koşarak çıktım. Sakin bir sesle arkamdan bağırdı:

— Hey, gelsene! Aç değil misin?

Tereddüt ederek:

— Hayır, dedim.

Biraz beklemem için ısrar etti. Artık korkmuyordum. Belli ki anne-babası burada değillerdi. Ağaca bir göz attım. Meyvelerinden artık yemeyeceğimi nasıl olup da söylemiştim! Ballı çörekle geri geldi.

— Eğer acıkırsan bize gel. Söyle bakalım, senin ayakkabın yok mu?

— Annem alacak.

Gülümseyerek ve el sıkışarak birbirimizden ayrıldık. Bu kızın kardeşim olmasını isterdim. Tıpkı bu evde oturmayı istediğim gibi. Adam kesinlikle kadından daha sert ama meyve bahçesinin sahibi babam kadar katı ve ciddi değil.

Adamın biri adım adım bizi izliyordu. Anneme yaklaşıp kulağına bir şeyler fısıldıyordu. Annem her defasında kaldırım değiştirip adamdan uzaklaşıyordu. Kaçmamı engellemeye çalışırcasına elimi sıkı sıkı tuttu. Adam sırıtarak bize yetişiyordu. Annem sinirli bir şekilde durdu. Adam yanımızdan geçti. Sokağın diğer tarafına geçtik. Bizi izlemeye devam ediyordu. Sinirlenmeye başladım. Sonunda dayanamayıp sordum:

— Ne istiyor bu adam?

— Sus bakalım, bu seni ilgilendirmez.

Adama baktığımda hafifçe gülümsedi. Bizi izlemeye devam ediyordu. Bu adam gerçekten ne istiyordu bizden? Acaba annemi mi bekliyor? Çantasını mı çalmak istiyor? Evet, bu bir hırsız. Kesinlikle bir eşkıya. Yüzünü hiç beğenmedim. Annem kötü görünüyordu. Hiç iyi şeyler sezinlemediği belliydi. Bu kez ben annemin elini sıkıca tutmuştum.

— Neden böyle tutunuyorsun? Senden uzaklaşmayacağım...

Daha sonra adama dönerek:

— Defol! Defol buradan! Ne istiyorsun bizden?

Allah'ın cezası! Hâlâ sırıtıyor. Hem bana sırıtıyor hem de anneme bakıyor. Bu adamdan nefret ediyordum. Annem:

— Sen sus. Bu senin işin değil, dedi.

Anneme de sinirlenmiştim ama göstermiyordum. Ne

garip! Ben onu savunuyorum; o beni susturuyor... Bu hiç de adil değil.

Annemin bir arkadaşına rastladık. Hâlâ hapiste olan babam hakkında konuşmaya başladılar. Adam biraz uzaklaştı. Kadın önce saçlarımı sonra da yüzümü okşadı. Annemin elini bıraktım. Kadın:

— Neden bu çocuk bu kadar üzgün? dedi.

Annemin eli boynumu okşuyordu. Kızgınlığım hafiflemişti.

— O hep böyledir, diye cevapladı.

Ayrılırken anneme itaat edip kadının elini öptüm.

Karnı sürekli şişiyordu. Bazı kereler gün içerisinde kusmaktan pazara gidemiyordu. Yorgundu ve bacakları ağrıyordu. Geceleri ağlıyordu. Karnının büyümesi hiç durmuyordu. Peki ya patlarsa? Gitgide daha az duygulu oluyordum. Daha katı ve üzgün olmuştum. Sokakta oynamanın keyfini ve alışkanlığını kaybetmiştim. Bir gece, beni içinde üç çocuğun daha bulunduğu bir odaya uyumam için yolladılar. Burası komşumuzun eviydi. Sabah olunca annem bana:

— Bir kızkardeşin oldu. Ona iyi bak, dedi.

Haftada bir kez annem, babamı görmeye hapishaneye gidiyordu. Bazen gözyaşları içerisinde geri dönüyordu. Kadınların erkeklerden daha çok ağladığını anladım artık. Ağlamaları ve ağlamayı kesmeleri tıpkı çocuklar gibi. Mutlu oldukları düşünüldüğünde üzgünler ya da üzgün olmaları beklendiğinde neşeliler. Gerçekte ne zaman mutlular ne zaman değiller hiçbir zaman bilemiyorum. Annemin gülümserken ağladığını gördüm. Acaba bu bir tür delilik mi?

Kardeşim Rimu'ya bakmak için evde kalıyordum. Ağ-

lamaya başladığında nasıl susturacağımı ve nasıl güldüreceğimi biliyordum. Bazen de ağlarken bırakıp çıkıyordum. Minicik elleriyle ters dönmüş kaplumbağa gibi çırpınıyordu. Geri geldiğimde uyurken veya gülümserken buluyordum. karasinekler ağzının çevresinde dolaşıyordu. Küçücük yüzü sivrisinekler tarafından yenmişti. Zavallıcık! Gündüz karasinekler, gece sivrisinekler!

Kardeşim büyüyordu. Annem eskiye göre daha az ağlıyordu. Ben ise, hem evde hem de sokakta gitgide daha hırçın ve sinirli oluyordum. Annem veya mahallenin çocukları tarafından dövüldüğüm zamanlar ya eşyaları kırıyor ya da kendimi yerden yere atıp onlara küfrediyor ve ağlıyordum. Bir gün anneme sordum:

— Kadınlar da hapse girerler mi?

— Neden soruyorsun?

— Soruyorum, hepsi bu.

— Evet, eğer kötü bir şey yaparlarsa kadınlar da hapse girerler.

Bazen bizi de pazara götürüyordu. Kardeşim süt emerken ben de yiyecek bir şeyler bulmaya çalışıyordum. Pazar yeriyle Medine'nin dar sokakları arasında dileniyor ya da ufak tefek hırsızlıklar yapıyordum.

Yokluğumdan dolayı endişelendiği zamanlar annemi tehdit ediyordum:

— Çekip gideceğim ve beni bir daha hiç göremeyeceksin.

— Daha bu yaşta çekilmez oldun.

Bir sabah komşularımızdan biri tanımadığımız bir adamı yanımıza getirince çok şaşırdık. Annem ağlamaya başladı. Bu adam yüzünden mi ağlıyordu? Sert ve kaba bir adam.

Ertesi gün pazara gitmedi. Hamama gidip güzelleşti; gözlerine sürme çekti, dudaklarını boyadı. Çok mutlu görünüyordu. İlginç!

Babam hapisten çıktığında annem ağladı. Annem kadar ağlayan kadın hiç görmedim. Annem babamın, kendini ihbar eden askeri bulmaya ve onunla dövüşmeye gittiğini söyledi. Bundan dolayı memnundum. Askeri bulup öldürmesini ve bu kez daha uzun bir süre için yeniden hapse girmesini ümit ediyordum. İkisinden birinin ölmesi gerekiyordu. Babamdan nefret ediyordum. Yokluğu varlığından daha iyiydi.

Babam akşam eve döndüğünde üzgündü. Alkol kokuyordu. Annemin azarlayan sesini duydum:

— İçtin değil mi? Yoksa sarhoş mu oldun?

Birkaç kelime mırıldandı, yorgun ve üzgün bir şekilde yığılıp kaldı. Tamamen farklı sebeplerden dolayı her ikimiz de çok üzgündük. Onun sebebi aradığı askeri bulamaması benimki ise babamın eve dönüşüydü. Yatmadan önce annem ve babam Tetouan'a gitme olasılığından bahsettiler. Herkes tek ve aynı odada yaşıyorsa, söylenenleri duymamak zordur.

Gece tuvalete gitmek için uyandım. Öpüşme sesleri duydum. Soluk soluğa kalmış gövdelerin ve birbirine sürtünen tenlerin çıkardığı gürültü kulağıma geliyordu. Sevişiyorlardı. Lanetli bir aşktı bu! Tükürmek istedim. Annem nasıl da yalan söylüyordu! Artık ona hiç inanmayacağım. Hâlâ bir şeyler duyuyordum:

Babam: Ağzın.

Annem: İşte. Yavaşça gir. Acıtmadan. Biraz nazik ol. Hayır, böyle değil.

Acaba ne yapıyorlar?

Babam: Sana bunun böyle olduğunu söylemiştim.

Annem: Yerde yatarak uyuyacağım.

Babam: Orospu çocuğu.

Annem: Hayır, hayır. Canımı yakıyorsun. Böyle daha iyi. Hayır, hayır. Bu şekilde olmadığını söyledim sana.

Ateşleri yükselmiş gibiydi. Soluk soluğa kalmışlardı. Birbirlerini okşuyorlar, ısırıyorlar ve öpüşüyorlardı. Kan... Hemen ardından bir fısıltı. Babam annemi bıçaklamıştı. Ağlamayla kesilen uzun bir çığlık. Annemi öldürdü. Kasıklarımda bir rahatlama hissettim. Sıcak çiş bacaklarımdan aşağı akıyordu.

Hareketimizden bir gün önce, beni hapisten kurtaran ve ballı çörek ikram eden kızı tekrar gördüm. Tetouan'a gittiğimizi söyledim. Elimi tuttu ve evlerine götürdü. Üzerine yağ ve bal sürülmüş ekmek yedim. Sonra güzel bir kırmızı elma ve bir avuç badem verdi. Daha da güzeli, ellerimi ve kollarımı yıkadı. Yoksa ben onun küçük kardeşi veya oğlu muydum? Saçlarımı taradı. Yumuşacık ellerini alnımda ve yüzümde hissediyordum. Parfüm sürüp aynanın önüne oturttu. Onun yüzüne bakmaktan kendimi görmedim. Parmaklarımla bir serçeyi tuttuğum gibi başımı büyük bir özenle, canımı acıtmadan ellerinin arasına aldı. Önce yanağımdan sonra dudağımdan öptü. Onu annemin kızı olmayan bir kardeş gibi düşünüyordum.

Ayrıldığımız gün kardeşimin mezarını düşündüm. İsimsiz ve çiçeksiz kalacak herhangi bir mezar. Zamanla silinecek, yok olup gidecek bir mezar. Büyük şeylerin yığınında kaybolan küçük bir şey...

2

TETOUAN'daki evimiz Habas semtinde, bir meyva bahçesinin yanındaydı. Tek odalıydı ve tuvaletleri dışarıdaydı.

Annem tekrar sebze meyve satmaya başladı. Bu sefer sattığı yer Tranka'daydı. Babam gene işsizdi ve zamanını İspanya savaşına katılmış eski askerlerle geçiriyordu. Fadan'daki büyük meydanda toplanıyorlardı. Bana gelince, ben de İspanyol komşularımızın oyun arkadaşı olmuştum. Kardeşim Rimu yürümeye çalışıyor ama sürekli düşüyordu. Beraberce oynayıp gülüyorduk. Altını kirletince hemen uzaklaşıyordum. Pisliğinin kokusuna dayanamıyordum. Zaman zaman babam birkaç günlüğüne ortadan kayboluyordu. Geri döndüğünde annemle tartışıyor ve sık sık onu dövüyordu. Bununla birlikte akşamları gülüşmelerini duyuyordum. Eğlencelerinden zevk alıyor olmalılar. Sonunda ne yaptıklarını anladım. Çıplak uyuyorlar ve birbirlerine sarılıyorlardı. Onları birleştiren arzu ve gövdelerindeki ihtiras olmalıydı. Büyüyünce benim de bir kadınım olacak. Gündüzleri döveceğim; geceleri öpücük ve tutkuyla saracağım. Bu, kadınlarla erkekler arasında bir oyun ve boş zamanlarda yapılan bir eğlenceydi.

Babam işlek bir kahvede bana iş buldu. Kahvenin sahibine:

— Bu benim oğlum. Sana emanet ediyorum; göz kulak ol. Bu sarhoş ve esrarkeşlerden dokunmaya kalkan olursa canına okurum. Beni tanıyorsun. Biz Rif'liler sabretmeyi bilmeyiz.

— Sen merak etme Haddou. Kimse ona yaklaşmayacak.

Sabah saat altıdan gece yarılarına kadar çalışıyordum. Her ay sonu babam patronu ziyarete gelirdi. Terasta oturur, çay içer ve aylığım olan otuz pesetayı alırdı. Patron beni çağırır ve babamın elini öpmemi isterdi. Babam:

— Aylığını aldım. Allah bereket versin, derdi.

Bana bir kuruş bile vermezdi. Hemen ardından birkaç gün için ortadan kaybolur ve döndüğünde körkütük sarhoş olurdu. Annemin kızdığını duyardım. "Sarhoş" ve "orospu" kelimeleri sık sık söylenirdi.

Açıkça babam bizi sömürüyordu. Kahvenin patronu da beni sömürüyordu, çünkü benden daha çok para alan garsonlar olduğunu biliyordum. Beni sömüren her insandan çalmaya karar vermiştim. Annem veya babam olması farketmeyecekti. Serserilerin yaşadığı kabilede hırsızlığı meşru sayıyordum.

Bu kahvede iki tür müşteri vardı: Gececiler ve gündüzcüler. Pazarları hepsi buluşup karışırdı. Birbirlerine yaptıklarından söz ederlerdi.

Bazen sigara bazen de gizlice esrar içiyordum. Bir müşteriye servis yaptığım zamanlar bana biraz esrar veya yarım bardak şarap ya da bir parça afyon veriyordu. Yeşil ve sarı küf kusuyordum. Bir gün hastalandım. Hayat çok tuhaf görünmeye başlamıştı. Hastalık yalnızlığımı tekrar ve daha acı olarak geri getirmişti. İnsan yalnızlıkla kuşatılınca sevginin değerini daha iyi anlıyor. Benden başka hiç

kimsenin olmadığını anladım. Ruhumun aynasında yalnızdım.

Kahvenin müşterileri esrar içmem ve afyon çiğnememem konusunda beni heveslendiriyorlardı. İçlerinden bir kaçı:

— İlk defa içildiğinde hep kusulur, demişlerdi.

Haklıydılar. Artık ne rahatsızlık ne de baş dönmesi hissediyordum. İlk defa şarap içtiğimde kusmuştum ve kendimi çok kötü hissetmiştim. Ayrıca bana "ilk defada hep böyle olur demişlerdi." Esrarkeşler ve ayyaşlar haklıydılar. Neden söz ettiklerini çok iyi biliyorlar.

Patron çalışmamdan şikayetçi değildi. Paradan başka bir şeyle ilgilenmiyordu. O da hem uyuşturucu kullanır hem de sarhoş olurdu. Pek çok kez kendi kendime sormuştum: "Acaba dünyaya bunun için mi geliyoruz? Hayır! Cennet ve cehennem bizi bekliyor. En azından annem böyle söylemişti...

Bazı geceler kahvede bankların üzerinde uyuyordum. Zaman zaman da İspanyol fırınında barınıyordum. Bir gece, bir grup fırıncının arkadaşları Yezidi'yi yakalayıp kıskıvrak bağladıklarını ve ağzını bir bezle kapattıklarını gördüm. Eğleniyorlardı. İçlerinden bir tanesi pantolonunu aşağıya indirmiş, organını avuçlayıp Yezidi'nin yüzüne özellikle de burnuna sürtüyordu. Aynı hareketi poposunu ve hayalarını, gözlerine ve burnuna sürterek tekrarlıyordu. Erkekler böyle mi eğlenirler? Yezidi'ye yapılan şakaya ya da daha kötüsüne maruz kalabileceğim düşüncesiyle afallamış bir şekilde fırından çıktım. Aslında karanlık sokaklardan geçmekten ve bu haydutların eline düşmekten korkuyordum. Çevremde genç kızlara ve erkeklere yönelik tecavüzlerden söz ediliyordu.

Patronun oturduğu yer kahveye uzak değildi. İçki alemine evde başlıyor genelevde devam ediyordu. Bu böyle pek çok gece devam edebiliyordu. Bölgedeki tüm gene-

levleri gezerdi. Yokluğunda hırsızlıklarımı iki katına çıkartır ve yerine bakan garsonun dalgınlığından yararlanarak kasadan birkaç kuruşu cebe indirirdim.

Aileden biri olmuştum. Yemeği patronun çocuklarıyla beraber yiyor onlarla beraber aynı odada uyuyordum. Şarabı fazla kaçırdığım zamanlar uzaklaşıyordum. Karısı sık sık makyaj yapar, kaftan giyer ve mücevherler takıp çıkardı. Gece geç döner bazen de hiç dönmezdi. Dolgun bir görünümü ve bembeyaz bir teni vardı. Yüzü yuvarlak, göğüsleri dev gibiydi. Kalçalarına gelince: Dikkat çekecek kadar büyüktüler. Sürekli terleyen bir kadındı. Hafif giysileri, sudan çıkmış gibi derisine yapışırdı. Gülümsediği zamanlar mutlu olur ve hayran hayran vücudunu seyrederdim. Beni hiç azarlamamıştı. Kocasının onu ve çocuklarını dövdüğünü görmüştüm. Ama babamın bizi dövdüğü kadar şiddetli olmazdı. Ayrıca çocuklarını öperken ve karısıyla tatlılıkla konuşurken de görmüştüm. Oysa babam sadece bağırırdı ve vururdu.

Bazen bir hafta anne ve babamı görmediğim oluyordu. Onlarla ve sorunlarıyla iç içeydim. Az uyuyordum ve gözle görülür derecede zayıflamıştım. Hastaydım. Annemin karnı tekrar şişiyordu. Bu defa bebeğiyle ilgilenmek için evde kalmayacaktım. O dönem geçmişti artık. Büyümüştüm ve artık bir şekilde hayatımı kazanıyordum... Annemin karnında bağıran bebeği düşünüyordum. Sanki duyuyordum. Hastalık yüzünden kahvedeki işimi bırakmak zorunda kalmıştım. Serçe avlamayı öğrenmiştim. Bahçeye bir salıncak kurmayı başardım. Tahtadan bir oturacak yer ve iki tane de ip yeterli oldu. Sallanmak bana zevk veriyordu. Gidiş-geliş hareketinden sonra küçücük organım havaya dikiliyordu. Bahçe sulamak için su tutmaya yarayan havuzda yüzmeyi öğrenmiştim. Meyve, tavuk, yumurta ve civciv çalmak için erken kalkıyordum.

Bahçedeki tüm yuvaları ve gizli yerleri çok iyi biliyordum. Ganimetlerimi mahalle bakkalına satıyordum. Cinsel arzunun yavaş yavaş içimde uyandığını hissediyordum. Güçlü ve ısrarlı bir duyguydu. Dişilerim tavuklar, keçiler, köpekler ve buzağılardı... Köpeğin ağzını bir filenin yardımıyla tek elle tutuyordum. Buzağıyı bağlıyordum. Keçi ve tavuğa gelince, kim korkar onlardan?

Göğüslerim sızlıyordu. Konuştuğum yetişkinler bunun ergenlikten dolayı olduğunu söylüyorlardı. Göğüslerim özellikle ereksiyon halindeyken çok acıyorlardı. Doğal bir şekilde mastürbasyonu keşfettim. Yasaklanmış veya izin verilmiş bütün cisimlerle ve görüntülerle mastürbasyon yapıyordum. Boşaldığım zaman organımın içinde bir yara varmış gibi hissediyordum.

Bir sabah incir ağacına tırmandım ve dalların arasından Asiye'yi gördüm. Asiye bahçe sahibinin kızı olmalıydı. Havuza doğru yavaşça yürüyordu. Beni görüp babasına haber verebilirdi. Sertliğiyle diğer erkeklere benzeyen ve tıpkı babam gibi hiç gülümsemeyen bir babası vardı. Kız bir şeyi ya da birini arar gibi veya bir ses duymak ister gibi çevresine bakındı. Gözlerini seçebiliyordum. Kocaman siyah gözleri çok canlı görünüyorlardı. Ürkütücü bir hali vardı. Tanımasaydım, şeytan olduğunu sanırdım. Yavaşça havuzun etrafında döndü. Yoksa korkuyor muydu? Bu çekinme ve tereddüt niye? Neden böyle yürüyordu? Havuza giden yolda ayakta durmuş, dünyada tek başınaymışçasına kendini seyrediyordu. Kuşağını çözdü. Vücudu tüm masumiyetiyle ortaya çıktı. Elbisesi uçmaya çalışıp başaramayan bir kuşun kanatları gibi açıldı. Sonra omuzlarından kaydı. Göz kamaştıran beyazlıktaki göğüslerini seçebiliyordum. Tekrar geriye dönüp baktı. Zevkten

sarhoş olmuş gibiydim. Hem mutlu hem de şaşırmış durumdaydım. O ana dek gövdem böylesine allak bullak olmamıştı. Titriyordum. Bir incir düştü. Başka bir tanesini de ben yedim. Sepetimdeki incirler azalıyordu. Güneş doğdu. Kıpkırmızıydı; mavi bir tabağa kırılmış yumurta gibiydi. Hayvanlar bu uyanışı selamlıyorlardı. İçlerinden bazıları şarkı söylüyorlardı. Uzaklarda, görmediğim bir eşek anırıyordu. Aslında giysilerini çıkartandan başkasını görmüyordum. Assia çıplaktı. Bütün gezegeni onun çıplaklığında hayal ediyordum. Ağaçların yapraklarını döküşü, insanların elbiselerini terkedişi, hayvanların postlarını bırakışı. Çıplaktılar. Tüm evren çırılçıplak kalmıştı. Elbise Assia'nın gövdesinden kaydı. Bütünüyle çıplaktı. Assia tamamen çıplaktı. Bahçe sahibinin kızı çıplaktı. Işıklı bir beyazlık içerisindeki bir gövde. Görkemli siyah saçlar. Diri göğüsler. Meme uçları görülebiliyordu. Kasığındaki kıllar simsiyahtı. Organımda bir ağrı hissettim. Havuzun basamaklarına doğru ilerledi. Geri döndü. Ağrım şiddetleniyordu. Saçları bütün sırtını örtüyordu. Yere eğilince sırtı açıldı. Sarkan saçları omuzlarından kayıyordu. Kalçalarının arasından bir çizgi halinde kahverengi tüyler iniyordu. Ağzım sulanmıştı. Bütün gövdem bir zevk titremesi ile sarsıldı. İncir ağacının dalında mutlu bir şekilde oturuyordum. Assia havuza inmeye devam ediyordu. Yosunlaşmış bitkilere basıp kaymamak için hareketleri yavaştı. Suyu ve bahçeyi seyrediyordu. Göğüslerini, karnını ve kasığını korkuyla ve ihtiyatla ıslattı. İrkildi. Ağaçtan indim ve kendimden emin bir şekilde tekrar tırmanıp bekledim. Afiyetle incir yiyordum. Yapmam gereken küçük işlerimi unutmuştum. Assia tıpkı bir denizkızı gibi yüzüyor, dalıyor ve suyla oynuyordu. Kâh görünüyor kâh kayboluyordu. Bahçeyi hayvanların ötüşleri ve çığlıkları kaplamıştı. Her şey çok güzeldi. Sırtüstü yatarak, yan

durarak, başını suyun içinde tutarken ayaklarını havaya kaldırarak suyla oynuyordu... Ne ihtişam! Ne güzellik! Bütün bunları seyreden tek kişi bendim.

Titreyerek sudan çıktı. Bir eli göğüslerinde diğeri kasığındaydı. Ürkek ve şaşkın bir haldeydi. "Git geber sevgilim!" Elbiselerini bulup büyük bir hızla üzerine geçirdi ve gözden kayboldu. "Git geber güzelim!" Ben sinirli ve delice bir kahkaha patlatırken göz kamaştıran beyazlık bahçeyi terketmişti. Eşek yeniden anırmaya başladı. Gece Assia'yi düşledim. Çıplaktı. Bazen kanatlanmış, uçuyordu. Bazen de denizkızı olup havuzun suyunda yüzüyordu. Hareketlerini izledim. Vücutlarımız suyun dibinde hafif bir uyku içerisinde birleşmişti. Öyle bir uykuydu ki nefes almadığımız halde ölüm bize çok uzak geliyordu. Bu görüntüyle uzun süre yaşadım: Açık seçik belli olan çıplaklığının içerisinde olgun bir vücut. Assia anılarımda kalacaktı. Kaçak görüntü ve görsel bir başlangıç olarak...

Daha sonra başka bir genç kızın, Monat'nın, vücudunu da gördüm. Ağacın altında çömelmişti. Rüzgar beyaz kalçalarını ve henüz tüylenmemiş organını yalıyordu. Başka bir ağacın arkasına gizlenmiştim. Beni göremiyordu. Ne garip! Neden acaba organı pembe ve tüysüzdü? Neden kalçalarının arasındaki yarık eğildikçe bütün çirkinliğiyle fırın gibi açılıyordu? Bu yarık, tıpkı dişli bir ağız gibi açılıyordu.

Bir gün komşumuzu yarı çıplak gördüm. Mutfakta lazım olan bazı şeyler almak için gelmiştim. Memeleri sarkmış, karnı yağlanmış ve pörsümüş, bütün vücudu kırışıklıklar içerisinde kalmıştı. Çok garip! Eğer bütün kadınlarda Assia'nın vücudunun güzelliği yoksa kadın vücudu kesinlikle çok çirkin.

Yavaş yavaş seks her yanımı sarıyor ve bende bir saplantı haline dönüşüyordu.

Organım bütün gün kaşınıyordu. Acı veriyor, sinirli ve sabırsız yapıyordu. Rahatlamak için parmaklarımla okşuyordum. Kalkıyor, genişliyor, kırmızılaşıyor ve istek duyuyordu. Bu arzuyu tatmin edemediğim zamanlar hayalarımda acı duyuyordum. Önümde bir gövdenin, Assia'nın görüntüsü vardı. Dudaklarım gövdesinde ve göğüslerinde gezinirken kendini bana teslim etmişti. Beni okşuyordu. Parmakları dudaklarımda ağzı omuzlarımın üzerindeydi. Gövdelerimiz yeniden birleşmişti. Hayal ediyordum. Düşlüyordum. Birbirimize ihtirasla sarılmıştık. Zevkin doruğuna ulaşıncaya kadar bu hayali kuruyordum. Gevşeyince gerçeğe dönüş başlıyordu.

Assia'yı görmeye gittim ve bahçedeki banyodan hayallerime kadar her şeyi anlattım. Kızgın bir şekilde beni kovalamaya başladı. Ondan daha hızlı koşmama karşın beni yakalamasına izin verdim. Beraberce yere düştük. Ayağa kalktım ama beni affettiğini söyleyince kaçmama gerek kalmadı. Bunun üzerine katı bir yumurtayı paylaşmaya davet ettim. O zamanlar yumurta pişirmek için güzel bir teknik keşfetmiştim. Yumurtayı ıslak bir mendilin veya bir gazete yaprağının içine koyup ateş yakıyordum. Toprağın sıcaklığında pişmiş yumurta ve birkaç meyve; işte basit bir yemek. Assia ağaçların altında kendi hayal alemine dalınca ben de onu uykuda seyretmenin keyfini yaşadım.

Benden daha küçük bir kardeşi vardı. Onunla yalnız kalmak hoşuma gidiyordu. Gövdesini kendiminkine yakın hissetmekten zevk alıyordum. Beraberce yemek yemenin benim için duygusal bir anlamı vardı.

Yeni bir oyun: Kibrit kutusu savurganlığı. Havuzun kenarına oturur, bir araya getirdiğim birkaç kibriti yakıp yılanbalıklarının üzerine atarak onları korkuturdum. Bu kısa alevin görünüşü beni mutlu ederdi. Bir gün bazı kib-

ritler elimden kurtulup kurumuş kamışlardan yapılmış çitin üzerine düştü. Dikkat etmedim ve oyunumu çıtırtı sesleri duyuncaya kadar sürdürdüm. Ateş tam arkamdaydı. Söndürmek için üzerine ne bulduysam attım: taşlar, dal parçaları... Ahıra saklandım. Çığlıklar ve yardım isteyen tanıdık sesler duyuyordum. Paniğe kapılmış bir halde ot sandığının içine girdim. Geceyi ahırda geçirdim. Burada beni büyüleyen bir Hollanda ineği vardı. Sütle şişmiş memelerini okşamaya başladım. Bebekler gibi meme emiyordum. İnek zorluk çıkarmadı. Böylece başka bir uğraş daha keşfetmiştim. Gündüz sokaklarda geziyordum, gece ahırda kalıyordum. Üçüncü gece babamın kurduğu tuzağa düştüm. Beni eve kapayıp kemerle dövdü. Komşular annemi ve beni babamın öfkesinden kurtarmak için kapıya dayandılar. Vücudum kan içerisinde kalmıştı. Annemin de gözü morarmıştı. Kendimi çok kötü hissediyordum. Uzandığımda her yanım çok ağrıyordu. Ah keşke yerle gök arasında bulutlara asılarak uyumak mümkün olsaydı!

Birkaç gün sonra kahveye geri döndüm. Kendimi tekrar aynı çalışma şeklinin içinde buldum: Esrar, şarap, macun. Patronun evinde kızını çamaşır yıkarken gördüm. Eğilmişti ve elbisesi açılmıştı. Eskiye göre biraz daha büyümüş göründü gözüme. Zaten benden daha büyüktü. Uzun süre izledim. İçimde vücuduna karşı arzu uyandığını hissetim. Maruz kaldığım şiddet algılamamı alt üst ediyordu. Kız gülümseyerek bana baktı. Rüzgar, elbisesini havaya kaldırıyordu. Bir an Asiye'yi düşündüm. Kesinlikle Fatma'dan —adı buydu— daha güzeldi ama şu an Fatma daha yakındı ve daha ulaşılabilir durumdaydı. Assia uzak bir anıdan başka bir şey değildi. Fatma bir an için durdu ve yorgunluktan gerindi. Yarı çıplak kalçaları çok yağlıydı. Küçük bir el hareketiyle kıyafetini düzeltti. Gö-

rüntüsü daha düzgün olmuştu. Üzülmüştüm. Hayalimde onu, elbiselerini çıkartıp, bana teslim olurken kendimi de tokat atarken canlandırmıştım. Bunun üzerine bana sinirleniyordu. Ben de onun elbiselerini ateşe veriyordum. Ateşler ihtirasını tutuşturuyordu. Ateşin içerisindeki çıplak görüntüsü ne kadar da güzel görünüyordu! Kızgınlık içerisinde bana:

— Ne istiyorsun sen? Rüya mı görüyorsun? Neredesin sen? Burada mı yoksa kendi hayal dünyanda mı? diye sordu.

Sarsılmış bir şekilde:

— Kahvede şeker kalmamış diyebildim.

— Bir bu eksikti. Şeker kutularının nerede olduğunu biliyorsun. Bugün amma garipsin. Babama söyleyeceğim. Ne oldu sana?

Başımı öne eğip, şeker almaya gittim. Fatma yalnızken eve girmek için hep bir bahane buluyordum. Böylelikle ihtiyacım olduğunda onu ateşle soyabiliyordum. Artık bahanelerime alışmıştı. Ben de öfkelerinin zoraki olduğunu fark etmiştim. Karşılıklı bakışmaya ve konuşmaya başlamamız uzun sürmedi. Bir gece vücutlarımız buluştu. Birbirimize sarıldık. Okşuyordum. Hayalimde tutku dolu bir eli onu dövmek için kullanıyordum. Yüzlerimiz birbirine karıştı. Yüzü benimkinin üzerindeydi.

Adı Akur'du. Ailenin üçüncü çocuğuydu. Kardeşim Rimu onunla ilgilenebilecek kadar büyüktü.

Ben sürekli aynı yerdeydim. Havanın iyi olduğu bir akşam, şarap içip haşhaş çektim. Kahvenin terasına oturup uzun uzun yıldızları, gökyüzünü seyrettim. Gözlerimi kapadığımda ellerimle birkaç yıldıza dokunabiliyordum. Patronun sesiyle irkildim.

— Kalk ayağa ve beye bir bardak su ver.

Düşlerimi bozmadan ona baktım. Serseri! Bir tek hareketle bütün yıldızlarımı söndürdü.

— Neden kendin vermiyorsun? Burada bu iş için varsın.

İki tokat atıp üzerime tükürdü. Sinirli bir şekilde güldüm. Esrar çekmiş müşterilerden biri müdahale etti.

— Görmüyor musun? Kafayı bulmuş.

Bu, kahvedeki son akşamım oldu. Kafam dumanlı bir şekilde karanlık sokaklara daldım. Ne insanların ne de şeytanların hayaletlerinden çekiniyordum. Karanlık bir sokakta bir hayvanın arkasından koştum. Ya bir kediydi ya da bir tavşan.

Kurban bayramından hemen sonra annemle beraber koyun postu yıkamaya nehire gittim. Gece Allah'a yakardığını duydum. Bıçağı dere kenarında unutmuştu. Hiçbir şey söylemeden nehire gidip bıçağı aldım. Sanki görünmeyen biriyle dövüşüyormuşum gibi bıçağı sıkı sıkı tutuyordum. Sanki... Hayır! Karşı kıyıda bir gölge gördüm. Belki bir hayalet belki de bir cindi. Şeytanın karşısına bıçakla dikilmenin işe yaradığını duymuştum. Otları yoluyordum. Titreyerek diz çöktüm. Artık bağıracak ve eve dönecek halim kalmamıştı. Kaçarken, bazen eğilerek bazen de arkama bakarak cinin yıldırımlarından kendimi korumaya çalışıyordum. Tökezleye tökezleye eve kadar koştum. Kalbim öyle hızlı çarpıyordu ki, dışarı fırlayacağını sandım. Bu olaydan sonra çok hastalandım. Bir süre için beni kaybettiklerini sanmışlar. İnsanın içine giren cinleri kovmakla tanınan bir şeyh başucuma geldi. Anneme siyah bir horoz kesmesini ve beni akan kanının çevresinde yedi defa dolaştırmasını söyledi.

İyileşince bu öyküyü arkadaşlarıma anlattım. Hepsi inandı. Büyükler için cin, evine dönmekte olan bir köylüden başka bir şey değildi. Fakat insanların çoğu cin öykülerine inanıyorlardı. Sonuçta insanları cezalandırmak için Allah tarafından yollanan zalim askerler değiller miydi?

Babam çok geçmeden tuğla fabrikasında bana bir iş buldu. Haftada yirmi beş peseta kazanıyordum. Ellerim kısa zamanda yıpranıp sertleşmeye başladı. Topraktaki çatlaklara benzeyen izler oluşuyordu. Yüzüm kararırken vücudum da sertleşip gelişiyordu. Daha sonra çömlekçinin yanında çalışmaya başladım. Bütün gün topraktan yapılmış kap kacak taşıyordum. Büyüdüğüm için ücretimi kendim alıyordum. Yarısını evin geçimini sağlaması için babama veriyordum. Bu çarkı daha fazla çevirecek gücüm kalmamıştı. İsyan ettim. Babamın yokluğunu fırsat bilerek anneme düşüncelerimi açtım:

— Ben eşek değilim! Yalnızca eşek yaşamını odun taşıyarak geçirir.

— Ne yapacaksın?

— Ne yapacağımı biliyorum.

Babam yemek sırasında bazı gerçekleri hatırlattı:

— Burada bedava yenmez? Eğer payına düşeni ödemezsen, burada yaşayamazsın. Anlaşıldı mı?

Başımı eğerek cevap verdim:

— Tamam.

Kendi kendime düşünüyordum: "Ya sen? Sen çalışıyor musun? Annem herkes için çalışmıyor mu? Trenkate pazarında sebze satmıyor mu?"

Çömlekçiden ayrıldım. Boya sandığı alıp barların ve kahvelerin çevresinde dolaşmaya başladım. Sigara izmaritlerini topluyordum. Bardakların dibini içiyor ve müşte-

rilerin masada bıraktığı yemek artıklarını yiyordum. Kötü bir boyacıydım. Müşterilerim memnun kalmıyordu. Gerçek profesyoneller gibi çevik olmaya çalışıyordunı ama sık sık fırça elimden kayıyordu. Benimle alay ediliyordu. Aynı zamanda kıskanılıyordum da. Öteki boyacılarla kavga ediyordum. Benimle aynı yaşta olduğunu tahmin ettiğim bir gazete satıcısıyla arkadaş olmuştum. Boya sandığımı attım ve "Diaro de Africa" satmaya başladım.

3

TAŞINIYORDUK. Anneme pazarda yardım ediyordum. Akşamları annemden biraz para çalıp kendime macun veya esrar alıyordum. Bazen de kahveye ya da sinemaya gidiyordum. Bir gün bir arkadaşıma rastladım. Adı Taferseti'ydi. Üzgün görünüyordu:

— Amcam öldü, dedi.

— Zavallı!

— Karısını ve üç çocuğunu öldürdü. Sonra da intihar etti.

— Ama neden yapmış ki?

— Günler boyu yiyecek bir şey bulamamışlar. Dilenmek ya da komşulara gitmek istememiş. İçeriden bir duvar örmüş ve sonuçta hepsi ölmüş.

— Allah rahmet eylesin.

Yahudi bir bakkaldan yarım şişe alkol alıp Dersa dağının yamaçlarında içtik. Daha sonra geneleve gitmeye karar verdik. Çocuklarca bir tür "seks öğretmeni" olarak tanınan Haruda kadın bize bakıp:

— Siz ikiniz içtiniz değil mi? dedi.

— Evet doğru ama sen çok güzelsin ve biz seni istiyoruz.

Taferseti bana baktı. Haruda'yı doğruladım:

— Biraz içtik. Şu an çok neşeliyiz ve tek isteğimiz seninle yatmak.

Sırıtarak bize baktı. Bizi reddetmesinden çekiniyorduk:

— Pekala kim başlamak istiyor?

Arkadaşım bana bakıp:

— Hadi! İlk sen gir lütfen, dedi.

Haruda önce parayı aldı. Bu normaldi. Vücudunu satıyordu ve biz de alıyorduk. Sigarasını dudaklarında tutarak soyundu. Duman gözlerini kapıyordu. Gözleri büyük ve kıpkırmızıydı. Emreder bir tonda:

— Aç ağzını, dedi.

Korkuyordum. Sigarasını yarı açık ağzıma tıkadı. Gülüyordu. Bana sırtını dönüp sutyenini açmamı istedi. Sırtında yumuşacık tüyler vardı. Heyecanlanmıştım. Memelerini ellerinde tutarak bana doğru döndü. Sigarasını geri aldı. Korkumu dağıtmak için gülümsedim. Çıplak vücudu beni korkutuyordu. Ağzımı küllük gibi kullandığını düşündüm. Sert bir sesle:

— İçsene, dedi.

Titreyerek bir sigara aldım.

— Soyunsana! Neden korkuyorsun ki?

Organım dikilmişti bile. Kalbim çarparak elbiselerimi çıkarmaya başladım. Asiye'nin ve Fatma'nın vücutları bana bu korkuyu hissettirmiyorlardı. Yavaşça ve nazikçe birbirimize dokunmaya başladık. Flört dedikleri bu olsa gerek. Hiç de büyütülecek bir şey değilmiş. Bu kadın beni korkutmakla beraber içine sokmamı, etine girmemi öneriyordu. Tıpkı bıçağın bir yarayı delmesi gibi. Yatağa uzanıp bacaklarını araladı. "Şeyinin" üzerinde kıl yoktu. Komşum Monat'ninki kadar tüysüzdü. Kalkmış organımı parmaklarının arasına aldı. Birden "peki ya 'yarasının' içinde diş varsa" diye düşündüm. Kalçalarının arasında

korkuyla kaydım. Beni bacaklarıyla sarıp kuvvetle sıktı. Küçücük kalçalarıma topuklarıyla vuruyordu. Acı veriyordu. Sinirli bir şekilde bana:

— Bir kadına nasıl girileceğini hâlâ bilmiyor musun?

Ne cevap vereceğimi bilemedim. Koklaşan ve bir daha ayrılamayan köpekleri düşündüm. "Yarası" kuruydu. Beni geri itti. Parmaklarını tükürükle ıslatıp içerideki "ağzına" götürdü.

— Haydi şimdi dene.

Tereddüt ediyordum.

— Neyin var senin? Haydi girsene, ya da çek git. Haydi! Gir artık.

Tekrar düşündüm: Ya içerideki "ağzının" dişleri varsa.

— Korkma yemem seni.

Sesinin tonu değişmişti. Devam etti:

— Sen güzel bir çocuksun. Haydi gir bana.

Yarasına girmeyi başardım. İçi tükürük ve köpük dolu gerçek bir ağzı vardı.

— Hayır! Böyle değil. Ay! Ay! İlk defa bir kadınla yattığına eminim. Orama dokunma...

Mahallemdeki arkadaşlarımla zaman zaman oynadığımı söylemek istedim. Tekrar içine soktum. Öpmek istedim ama dudaklarını kapayıp yanağını çevirdi. Memeleri elimden kayıyordu. Haruda tıpkı bir balık gibiydi. Bir balık-kadın. Göğsüne koyduğum elimi itti. Bu kadından nefret ediyordum. Onun gibi yaşayan bütün kadınlardan nefret ediyordum.

— Hayır, diye bağırdı. Hayır. Benim etim yoğrulacak hamur değil. Bir kadınla bütün bunları yapmak için henüz çok gençsin.

Fatma'yı düşündüm. Daha güzel ve nazikti. Bana yalnızca ağzını vermekle kalmamış aynı zamanda memeleri-

ni okşamama da ses çıkarmamıştı. Özel masaj işlemi uzun sürmedi.

— Tamam! Bu kadar.

Beni itti. Geri çekildim. Organımın üzerinde bir kaç damla kalmıştı.

— Öf be! dedi. Yatağımda beni kirletiyorsun. Bekle, nasıl geri çekilinir; sana göstereceğim.

Bir bezle "yarasını" sildi. Arkası tahrik ediyordu. "Gerçekten de seks uzmanı ama ne yazık ki çok şikayet ediyor," diye düşündüm."

— İlk defa bir kadınla yattın. Ben senin için ilkim değil mi?

Başımı sallayarak güldüm.

— Bu ilk tecrübeni hep düşüneceksin. Ben hep aklında olacağım. Hiç unutmayacaksın.

Gülümsedim. Duygulandı. Kamışım hâlâ dimdikti. Tekrar başlamayı aklımdan geçirdim. "Yarasını" tekrar beyaz zehirimle doldurmak vardı.

— Haydi, git artık. Çabucak yıkan ve git. Arkadaşın sırasını bekliyor.

Pantolonumu giydim. Hâlâ arzu duyuyordum. Kamışım yumuşamıştı. Odayı terkettim.

Taferseti merakla sordu:

— Nasıldı?

— Harika, tamamen dişsiz.

— Nasıl? Yani dişleri yok mu?

— Hayır. Ağzından bahsetmiyorum. Söylemek istediğim, organı ısırmıyor. Seni alıyor, içine çekiyor, emiyor ama ısırmıyor. Her neyse sen de göreceksin. Oldukça yumuşak ve ılık.

Haruda'nin sesi duyuldu:

— Geliyor musun?

"Şeyi" güzel değildi ama sıcaklığını çok sevdim. İnsa-

nın sinirlerini gevşetip gerginliğini alıyor. Sonuçta, görmeden sokmak sanırım daha iyi.

Taferseti ile beraber haftada bir kaç defa bu mekana geliyorduk. Şansımızı başka kadınlarla deniyorduk. Bazıları ikimizi beraber almayı reddediyordu. Yatakta hepsi birbirine benziyordu. Aynı hareketler, aynı laflar. "Çabuk ol"; "haydi"; "sıradaki"

Memelerine dokunmamıza izin veren, dudaklarından öptüren ve yatakta yavaş olan kadınları tercih ediyorduk. Arkadaşıma bir gün:

— Biliyor musun, göğüslerini öpmeden ve okşamadan bir kadınla yatmak hiçbir şeye benzemiyor. Aşk değil bu. Dedim.

— Evet ama her şeyi yetişkinlere veriyorlar. Hepsine de değil; sadece dövenlere.

— Doğru. Ama biz hâlâ çocuk muyuz ki?

— Hâlâ küçük olduğumuzu sanıyorlar.

— Dinle. Bu akşam İspanyolları deneyeceğiz.

— Çok iyi. Bakalım İspanyollarla nasıl sevişiliyor.

İspanyol genelevinde kadın bizleri peşpeşe almayı reddetti.

— *Uno solamente. Nada de dos!*

Taferseti'ye dönüp:

— Sadece birimizi kabul ediyor.

— İstiyorsan sen gir.

— Hayır! Ya beraber gireriz ya da boşver gitsin.

— Başkalarını da görelim.

— Yazık oldu! Halbuki bu kadın çok genç ve güzelmiş.

— Doğru, ötekileri de görelim. Diğerleri daha da güzel.

— Biliyorum.

Başka birine yöneldik, önceki kadar genç değildi ama daha sakindi. Güzel ve sevimli bir havası vardı. Öteki ke-

sinlikle daha güzeldi ama kendini beğenmiş bir güzellik ne işe yarar ki?

— Nasıl buldun Taferseti?

— Ne önemi var ki. Bizi kabul etsin yeter. Diğerinin canı cehenneme.

Kendi kendime: "Acı güzellik. İşkenceden farksız bu!" diyordum.

— Yazı mı, tura mı?

Taferseti'nin sırasıydı. Tereddüt ediyordu.

— Hayır, Muhammed, sen gir. Artık alışkanlık oldu. Önce sen, sonra ben.

İçeri girdim. Adı, Antonio idi. Havlu ve su istedi. Antonio güzeldi. Gözleri makyajlı, yüzü pudralıydı. Göğüsleri tıpkı bir genç kızınkiler gibi diriydi. Pantolonu kalçalarını sıkıyordu.

Kadın bana dönüp:

— Çocuğa bir şey vermiyor musun?

Avucuna iki peseta koydum. On beş pesetalık bir kağıt parayı da kadına uzattım.

— Hayır. Şimdi değil. Kaçmayacağından eminim.

Sıcak su ve sabunla organımı yıkadı. Boylu boyunca kuvvetli bir şekilde bastırdı. İşini bilen bir uzman gibi büyük bir dikkatle inceledi. Faslı kızların böyle özen gösterdiklerine ve önlem aldıklarına tanık olmamıştım. Parmaklarıyla oynarken kamışımın dikleşmeden durması hiç de kolay değildi.

— Eres fuerte! Eh!

Soyundu. Organı traş edilmemişti. Kasığından göbeğine kadar olan bölge kıl kaplıydı. Yıkanmadı. Oldukça şaşırtıcı! Sırtüstü uzandı. Kalçalarını sıkarak hafifçe bacaklarını kaldırdı. "Şeyi" kaybolmuştu. Kendi kendime söyleniyordum: "Neden saklıyor ki acaba? Ayrıca banyo yapmamasının da bir sebebi olmalı. Çok temiz olmalı.

Yassı göğüsleri yuvarlak iki ekmek gibiydi. Diğerinin yaptığının aksine beni bacaklarının arasına hapsetmedi. Oradaydı ve tıpkı bir deniz kızı gibi sereserpe uzanmıştı. Yunus peygamberin bir balık tarafından yutulduğunu duymuştum. Bacak bacak üstüne attı. Büyük girişi gördüm. Benim için hayli ilginç bir pozisyondu. Dudaklarından öpmeme izin verdi. Çekici bir ağzı vardı. Kulaklarının arkasından yumuşak bir parfüm kokusu geliyordu.

— Bekle bir saniye. Geri çekil, bu şekilde canım acıyor. Pozisyon değiştireceğim. Daha rahat olacak.

"Ya bu da beni itmek için bir numaraysa?" diye düşündüm.

Yeni pozisyon, benim için en az ilki kadar zevkliydi.

Memelerini okşadım. Ses çıkarmadı. Nazikti. Ağzımı memelerine dayadım. Isırmamak için kendi kendimle mücadele ediyordum. Hiç acelesi yokmuş gibi davranıyordu. Kılları beni engelliyordu.

— Nasıldı? diye sordu Taferseti.

— Diğerlerinin tümünden daha iyi. Bütün vücudunu veriyor. Temiz ve parfümlü. Ayrıca, sen de göreceksin çok sabırlı.

— Gerçekten mi?

— Git kendin gör.

Gece rüyamda bile ağzım bir kadının memelerinin üzerindeydi. Emiyordum. Bol miktarda süt akarak yüzümü kaplıyordu. Süt. Çok fazla süt. Boğuluyordum.

Küçük kardeşim Akur aniden öldü. Pek üzülmedim. Doğru düzgün tanıyamamıştım bile. Sadece emeklediğini ve evin içinde bağırdığını hatırlıyorum. Çok ender aklıma geliyordu. Gövdem ve zevkleriyle çok fazla meşgul olu-

yordum. Ayrıca kızkardeşim Rimu'nun büyüdüğünü ve değiştiğini farkediyordum. Serserice bir yaşamın içerisinde kaygılarımın esiri olmuştum. Tüm zevklerin hayalini kuruyordum. Yaşamı düşlüyordum. Evde kaldığımdan çok daha fazla sokaklarda yatıyordum.

Annem bana biraz para verdi. Taferseti ile biraz sebze meyve ticareti yaptık. Yazın kasalarca üzüm alıp köy pazarlarında satıyorduk. Bu işi çabuk bıraktık. Yürümesi mümkün değildi, çünkü kazandığımızı olduğu gibi barlarda harcıyorduk. Kışın işler pek yoğun değildi. Yine açık veriyorduk. Sefaletin göbeğindeydik. Otobüs garajına gidip çanta ve valiz taşıyarak biraz para kazanabiliyorduk. Ancak bu parayla idare edebilmek hiç de kolay değildi.

Babam göç eden kardeşlerini görmek için Oran'a gitmeye hazırlanıyordu. Rimu pazarda anneme yardım ediyordu. Görevi küçük hırsızlara karşı uyanık olmaktı. Bir akşam mahallemizdeki çetenin şefi tarafından tartaklandı. Adı Comero'ydu. Haber verdiklerinde bir kahvede esrar çekmekteydim. Kardeşim tek başına ağlıyordu. Rimu'nun çevresinde toplanan çocuklar Comero'nun bulunduğu yeri gösterdiler:

— Bab Toute'un kahvesinde. Neden onunla dövüşmüyorsun? Sen daha güçlüsün. Herkes seni biliyor. Sen daha güçlüsün. Zaten "koca kafa" geçen gün K.O.'ya koymuş. Tek bir kafa darbesi yetmiş. Biz seninleyiz. Senin kadar usta jilet kullanan yok...

Üç parça jilet aldım ve dövüşmek için Comero'yu şehrin dışına çağırdım. Önce ellerimiz konuştu. Benden daha güçlüydü. Elinden kaçıp kurtuldum. Beni tutamadı ama yine de bir kaç yumruk yedim. Jiletlerden birini alıp kollarına ve yüzüne karşı savurmaya başladım. Kan içinde kaldığını görünce kaçtım. Doğruyu söylemek gerekirse çocuklar olmasaydı zor başarırdım.

Geceleyin babam diğer düşman çocukların ihbarı üzerine beni yakaladı ve kendisiyle Oran'a götürdü. Bütün gece yol aldık. Şafakta otobüs Ketama'da durdu. Çok soğuktu. Hayatımda ilk defa kar gördüm. Uzun, çekilmez ve sonu gelmez bir yolculuk oldu. Yolcuların durumu içler acısıydı. Yüzlerine, giysilerine ve evlerine bakmak ne kadar yoksul olduklarını anlamak için yeterliydi. Bütün güzel şeylerin Hıristiyanlara ait olduğunu farkettim. Galeta ve lop yumurta yiyorduk.

Otobüs İspanyol sınırına birkaç kilometre kala durdu. Pasaportu olmayanlar indiler. Benim kimlik olarak hiçbir şeyim yoktu. Muluya nehrini geçenlerin sırtında aştık. Otobüs bizi daha ileriden aldı. Geceyi Ujda'da babamı tanıyan bir ailenin yanında geçirdik. Sabahleyin uyandığımda bitler her tarafımı sarmıştı. Pek çoğunu öldürdüm. Kirliydim ve sürekli kaşınıyordum. Ayrıca öksürmeye de başlamıştım. Evinde kaldığımız insanlar bizden de fakirdiler. Açlıkla koyun koyuna yaşıyorlardı. Kahretsin! Ne yolculuk ama! Açlığa yolculuk.

4

ORAN'a vardığımızda gece olmuştu. Rifce konuşan bir adam bizi babamın tanıdığı insanların yaşadığı şehrin yeni kısmına götürdü. İçinde insanların yaşadığı mağaralardan birdenbire fırlayan azgın köpeklerle karşılaştık. Üzerime saldırıp ısırmamaları için kendimi korumaya çalışıyordum. Taş atarak veya bastonunu savurarak köpekleri uzaklaştıran babamın önünden yürüyordum. Babam köpeklere bağırırken beni de azarlamayı ihmal etmiyordu.

— Yürüsene korkak! Yürü de orospu ananın etini yiyip bitirsinler!

Yürürken sendeleyip düştüm. Bastonuyla vurmaya başladı. Bağırarak anlaşılmaz küfürler ediyordum. Bastonunun sapıyla beni ileri doğru itti. Köpeklere vurmak için yerden bir sopa aldım. Dikenli bitkiler ve sivri taşlar ayaklarımı yaralamıştı. Babam bana hem vuruyor hem de bağırarak hakaret ediyordu. Cevap vermek yerine sessiz kalmayı tercih ettim. Babamla ancak kafamın içinde hesaplaşıyordum.

Mağaralardan birinden bir adam çıktı. Babamla birbirlerini tanıyıp sarıldılar. Mağaranın içerisi iki tane yağ

lambasıyla aydınlatılıyordu. İki kişi için yeterli olduğu söylenemezdi. Beyaz giysiler içerisindeki karısı namaz kılıyordu. Adamın üzerinde yırtık ve renkleri zamanla solmuş bir giysi vardı. Sakalı ise en az birkaç günlüktü.

Karısı gurbetteki kardeşlerim hakkında sorular sordu. Söylediklerim yarı yarıya doğruydu. Biraz yalan söylemek daha iyiydi. Doğrusu, babamın yanında gerçeği söylemek hiç de kolay değildi. Zaten kim cesaret edebilirdi ki? Adam, Fas'ın güneyine ve kuzeyine göçen Rif'li yurtseverler hakkında babama bilgi verdi.

— Çekilmez bir hayat, diye cevap verdi babam. Sefil bir ücret karşılığı fabrikalarda çok ağır şartlarda çalışıyorlar. Her şeye karşın Rif'lilerin kızları kerhanelere düşmemişler...

— Sen de bilirsin, bir dilim ekmek ve bir parça soğan kazanabildiğimiz sürece şerefimizi koruruz.

Kadın, kardeşim Abdülkadir'in öldüğüne üzüldü. Rif'te tanımıştı. Çocukcağızın babam tarafından öldürüldüğünü söyleyemedim. Tekrar bana doğru dönüp:

— Rif'i terkettiğimizde sen beş altı yaşlarında olmalıydın. Ne kadar da çok olmuş! En az sekiz dokuz yıl.

Geldiğimizin ikinci günü amcam İdris ve büyükannem Rukiye'yi bulduk. Douar Cedid'de oturuyorlardı. Yengem bir Marakeşliyle evlenmişti ve Serremine semtinde oturuyorlardı. Büyükannem zayıf ve hastaydı. Beni görünce:

— Artık büyüdün, kocaman adam oldun. Amcan İdris gibi evleneceksin. Bir de işin olacak. O zaman bana biraz yardım edersin değil mi?

Babam ailesinin diğer fertlerini aramaya Oran'ın dışına gitti. Ben yengemle beraber kaldım. Üç ay sonra aldığımız bir mektupta babamın Tetouan'a geri döndüğünü öğrendik. Benim için Oran'da kalmak hiç de fena değildi. Yen-

gemin eşiyle beraber bir Fransız'ın çiftliğinde çalışıyordum. Sabahın beşinden, akşamın altısına kadar üzüm bağında iş yapıyordum. Ekim yapılan yerler boyunca katırları sürüyordum. Güneş yüzünden tenim kararmış, iş yüzünden de derim sertleşmişti. Zayıftım ama güçsüz değildim. Sert ve ciddi olan bir yaşlı adamın emri alında çalışıyordum. Yorgunluğunu dağıtmak içini bana boşaltıyordu. Kabilliymişim gibi davranarak benimle alay ettiğinde çok üzülüyordum.

— Ülkeniz sadece bir tane işe yarar adam yetiştirdi, Abdülkerim Hattabi.

Abdülkerim Hattabi'nin kim olduğunu henüz bilmiyordum. Bağda altı ay geçirdim. Pazar olunca, sabah serçe avlıyordum; akşam olunca da şehre iniyordum. Bir çok defa ağaçlara tırmanmaya çalıştım ama başaramadım. Gövdeleri çok kaygandı. Üzerlerinde tutunamıyordum. Sinirleniyordum. Bu ağacın kime ne faydası vardı ki? Çiftliğin garajında gizlice bir bidon benzin alıp ağacı ateşe verdim. Gövdenin alevler içinde yok oluşunu seyretmekten garip bir zevk aldım. Ateşin sıçrayarak diğer ağaçları da tutuşturabileceğini düşündüm. Ayn Habazin çiftliğinde çitleri ateşe verdiğim günü hatırladım. Yangına müdahale edebilecek durumda değildim. Ağaç yanmaya devam ediyordu. Hiç kimse görmedi. Ağacın tırmanmama izin vermeyen gövdesi pütür pütür olmuştu. Artık rahatça tırmanabilirdim.

Peki ya ağaç bir kadın olsaydı? Fatma'nın giysisini tutuşturduğumu hayal ettiğim günü hatırladım. Yakın bir yerde daha küçük bir başka ağaç buldum. Kollarımla gövdesini sarabiliyordum. Gövdenin üzerine bir kadın vücudu çizdim. Memelerinin yerine iki, bacaklarının arasına da bir tane yarık oydum. Ağaç artık bir kadın olmuştu. İki yarığa ya portakal ya da elma koyuyordum. Böylece bazen

ısırdığım bazen de emdiğim memeler ortaya çıkmış oluyordu. Bacaklarının arasına da zeytinyağına veya tereyağına batırılmış mendil koyuyordum. Oyduğum bu gövdenin üzerine en güzel kadınların görüntülerini koyuyordum.

Bir gün amcam beni çağırdı:

— Yarın bağa gitmeyeceksin. Çiftlik kâhyasının karısı bayan Segondi seni görmek istiyor. Eğer onu memnun edersen seni yanına alacak.

Hoşuma gitmişti ama neden işe başlamam onu memnun etme şartına bağlıydı acaba?

Beni kibarca kabul etti. Kumral ve hâlâ güzel bir kadındı. Davranışları bana Asiye'nin zarafetini ve çekiciliğini hatırlattı. Beni etkilemişti ama ben ona karşı edepsizce düşünceler içerisindeydim. Böylece daha şimdiden yeni düşlerimi besleyecek bir şey bulmuş olmanın keyfini tadıyordum. İspanyolca konuşuyordu. Bildiğim birkaç İspanyolca cümle bulabilmek için çaba sarfediyordum. Benim için yeni bir dönemin başladığını hissediyordum çünkü daha işe başlamadan güzel kadın bana biraz para ve üç gün izin verdi. Cebimde bir şişe şarap olduğu halde bardan kahveye, sinemadan sirke kadar şehirde gitmediğim yer kalmadı. Geceleri bir barakada uyuyordum. Yalnız değildim. Kaplan, yengemin kocaman köpeği de bana eşlik ediyordu.

Güzel kadın bana ev işlerini ve birkaç basit yemeği pişirmesini öğretti. Bir gün bir Fas yemeği yaptım ve çok beğendi. Haftada bir gün Fas mutfağından yemekler yapılıyordu. Gayet güzel üstesinden gelebiliyordum. Bu kadın hayatıma biraz olsun mutluluk getirmişti. Yalnızlığımın yükünü biraz olsun hafifletiyordu. Kadın-ağacımı artık

düşünmüyordum. Yine de içimde Tetouan'daki kızların özlemi vardı. Genelevlerini, her türlü yetersizliğine ve sefaletine karşın özlüyordum. Çünkü oralarda bir kadının vücudunun, ağzının, göğüslerinin ve sırtının bende uyandırdığı zevkler vardı. Oran'da bir yabancıydım. Genelevlerin yolunu bulamıyordum. Belki de bir arkadaşla işler daha kolay olurdu. Ama insanların gülümsemekten bile kaçındıkları bu şehirde nasıl arkadaş edinilebilirdi ki? Çiftliğin patronunun elleri güzel karısının omuzundaydı. Bazen de karısını severken ya da öperken görüyordum. Yataklarına kahvaltı götürüyordum. Adam çıplak, karısı ise geceliğin içerisinde olurdu. Göğüslerini bazen görür bazen de tahmin ederdim. İlk defa olarak benden oldukça itici bir iş istedi: Kocasının külotlarını yıkamamı. Kendime karşın evet dedim. Sonuç olarak, bir erkek başka bir erkeğin bu kadar özel bir çamaşırını yıkamamalıydı. Patronuma dönüp:

— Affedersiniz, Bayan Monique, ama beyefendinin külotlarını yıkamayacağım.

— Peki neden?

— Çünkü bunlar beyefendinin külotları.

— E! Ne olmuş yani?

— Affedersiniz, Bayan Monique ama bizde bir erkek bir başka erkeğin iç çamaşırlarını yıkamaz.

Gülmeye başladı. Daha sonra bana dönüp:

— Peki ya bir kadınınkileri?

— Kadınınkiler... Bu... Bu farklı bir şey... Eğer kadın kendisi yapamıyorsa o zaman yıkayabilir.

Gülümsedi:

— Harikasın sen. Müthişsin. Gerçekten de sizde böyle yapılıyor.

Aslında doğru muydu yanlış mıydı ben de tam bilemiyordum. Hiçbir şeyden haberim yoktu. Yine de sorun ol-

du. Çiftlikte işime devam ettim. Kadın güldü ve başka bir konuya geçti. Bir kaç gün sonra kocası sert bir tonda külotlarını yıkamamı emretti. Reddettim. Israr etti. Karısı fazla ısrar etmemesini söyledi. Fransızca olarak birbirlerine birkaç kelime söylediler. Bu dili hemen hemen hiç anlamıyordum.

— Ama evladım neden külotlarımı yıkamayı reddediyorsun?

— Çünkü bu böyle...

— O zaman evine git ve bir daha da gelme.

Artık ne diyebilirdim ki? Bir bu eksikti. Patronun bokunu yıkamak. Hayır. Yazık ki Tetouan'a geri döneceğim. Üç gün sonra çiftlikten tekrar çağırdılar.

Bayan Monique'in babası —kendisi İspanyol kökenliydi— beni seviyordu. Benim yaştaki bir çocuğun okuma yazma bilmemesine şaşırmıştı.

— Sizin orada, Tetouan'da Arapları ve İspanyolları eğitmiyorlar mı?

— Evet, eğitiyorlar. Okullar var. Konuşulurken duymuştum.

— Neden sen gitmedin?

— Çünkü babam beni okula vermeyi düşünmedi.

— O mu vermedi? Yoksa sen mi okula gitmek istemedin?

— Bilmiyorum. Ben aslında okuldan kaçmazdım ama ailemiz çok fakir ve okul için en azından biraz paraya sahip olmak gerekiyor.

Bir an için alnıma bakıp:

— Bu yara izi de ne? diye sordu.

— Karşıdan karşıya geçerken bir bisiklet çarptı...

Oran'da yaz geceleri uzundu. Yaşlılar dama oynarlardı. Gençler ise ellerinde kamışlarla dövüşürler birbirlerini oyun için de olsa yenmeye çalışırlardı. Kadınlar evlerinde

otururlar veya kapı eşiğine çıkıp gevezelik ederlerdi. Çocukları ise her yerde görmek mümkündü. Kendi yaptıkları eşyalarla oynarlardı.

Patronlarım beni kendileriyle beraber Sidi-bel-Abbas'a götürdüler. Monique'nin babasını gördüm. Beni çok severdi. Zaten beni en çok seven de oydu. Şehirde biraz gezindim. Kendimi yabancı hissediyordum. Ana caddeyi ve Katedrali beğendim. Kendi aralarında sohbet eden İspanyolları duydum. Çevremde ne de çok insan vardı. Onlarla konuşmaya cesaret edemiyordum. Yalnızdım. Uzaklarda bir sirkin bulunduğunu farkettim. Gösteri saat beşte başlıyordu. Oran'a saat altıda dönmek zorundaydık. Üzülmüştüm. Bir sigara yaktım. Bir İspanyol barına gidip iki bardak şarap içtim. Sirkin yanındaki hayvanat bahçesine girdim. Maymun kafesinin önünde durdum. Çocuklar maymunu kızdırıyorlardı. Çok kabaydılar. Aniden maymunun tırnaklarını bütün yüzümde hissettim. Kan içinde kalmıştım. Çocuklar gülüyorlardı ama aynı zamanda bana acımışlardı da. Bakıcı onları uzaklaştırdı. Maymun kızgın bir şekilde dişlerini gösteriyordu. Sirkte çalıştıklarını tahmin ettiğim bir çiftin sevgiyle birbirini kucaklayıp öpüştüklerini görünce acımı unuttum. Parıldayan giysilerinin içinde her ikisi de çok güzel ve heyecan verici görünüyorlardı. "Sirk hayatı ne kadar da güzel" diye düşündüm. Aklımdan görüntüler ve hatıralar geçti. Ayn Habas'ın bahçesini adeta yeniden görüyordum. Asiye'nin elbisesini çıkarışı, gövdemin Fatma'nın gövdesinin üzerinde kayışı, Sania'nın fahişeleri, kadınların sıcak kalçaları... Bütün bunlar benim özlemlerimdi.

Patronumun akrabalarından biri yaramın üzerine tentürdiyot sürdü. Bahçeye çıktım. Yabani otlarla kaplı bakımsız bir bahçeydi. İnsanın içine hüzün veren bir yerdi. Pembe bir kubbenin altında iki tane artık kullanılmayan

kanepe vardı ve her taraf toz içerisindeydi. Kırık eşyalar ve yırtık bezler bu unutulmuş bahçeye atılmıştı. Orada öylesine durup zamanın ve unutulmuşluğun sürüklediği bu eşyalara bakıyordum. Serçeler uçarken omzuma pisledi-ler. Akşam Oran'a geri döndük. Yüzümdeki yaralar kabuk bağlamaya başlamıştı. Pazar gününü çiftlikte yalnız geçirdim. Radyoyu açtıysam da biraz sonra vazgeçip kapadım. Gramafonu çalıştırdım. Sözleri anlamıyordum ama müzik beni başka âlemlere sürüklüyordu. Patronum *Mavi Tuna*'yı çok sevdiğimi biliyordu. Keyfi yerindeyken bana "Sana en sevdiğin plâğı çalacağım. Strauss ne büyük bir besteci!" derdi.

Ailenin fotoğraf albümünü açtım. Bir çırpıda resimlere göz attım. Patronum ne kadar da gençmiş! "Büyümüş. Çok çabuk büyümüş!" diye içimden geçirdim. Sayfaları çevirmekle yıllar da geçiyordu. Plajda çekilmiş bir resmi görünce biraz durakladım: Patronum sudan çıkarken kocası da kumlara uzanmıştı. Diğer resimlerde tamamen çıplaktı. Yalnızca ellerini kasığına koymuştu. Ayaktaydı. Daha başka resimlerde ise kâh öne doğru eğilmiş kâh divana oturmuş şekilde pozlar vermişti. Göğüsleri muhteşem görünüyordu. Düşüncemin derinliklerinde sesini duyar gibi oldum:

— Bu pozisyonu seviyor musun?

— Harika!

Başka bir resimde divana uzanmıştı. Ellerini başının arkasına koymuş, bacaklarını da hafifçe aralamıştı. Bu pozisyon beni heyecanlandırmıştı. Sert bir şekilde arzularıma sesleniyordu: "Benimsin!" Acaba kim çekti bu resimleri? Kocası mı? Eğer benim de bir fotoğraf makinem olsaydı, Asiye'nin bütün pozlarını çekerdim: Havuza yaklaşırken, çırılçıplak yıkanırken, elbiselerini ararken ve korkmuş kaçarken...

Hayali evliliğimi kutlamak için mahzene indim. İçeride iyi bir şarap deposu vardı. Kendime bir bardak doldurup yanına biraz peynir ve zeytin aldım. Ağır ağır içiyordum. Büyük bir zevkle tadına varıyordum. Monique'in resmini tam karşıma koydum. Bana göz süzüyordu. Adeta hayat veriyordu. Yüzünü ve boynunu göstererek gerindi. Şu sıralarda kocasının kolları arasında olmalıydı. Kokulu bir sabun ve bir tas ılık su aldım. Resim bende vahşi arzuları ve duyguları harekete geçirmişti. Bir rüyanın içerisinde gibiydim. Bu resim mi acaba gelip bütün benliğimi ele geçirmişti? Yoksa ben mi bu resme böyle bir görüntü yüklüyordum. Gitgide daha çok heyecan duyuyordum. Vücudumdan bir titreme geçti. Kamışımı çıkartıp okşamaya başladım. Kızarıp dikleşti. Ağzım tükürük dolmuştu. Rengarenk bir bulut bana doğru yaklaşıyordu. Bütün renkler öylesine karışmıştı ki, hiçbirini ayırdetmenin imkânı yoktu.

Ayak sesleri duydum. Hemen pantolonumu kapadım. Gelen Monique'di:

— Ne yapıyorsun burada?

— ...

— Ne yapıyorsun bu albümle?

—

Albümünü aldı.

— Bu resimlere bakmana kim izin verdi sana?

Bana bir tokat attı. Benim için bir zevkti bu.

— İçtin değil mi? Burada içmene kesinlikle izin vermiyorum.

Evin köpeği Tigre'in eşliğinde tarlalara gittim. Şarap bardağını ve sabunun parfümünü düşünüyordum. Monique sabununu kullandığımı da söyleyecekti. Korkuyordum. Bugüne kadar yokluğunda onu kendi zevklerim için kullandığımı ve hayal dünyama kattığımı öğrenmişti.

Tren sürüyü çiğnemişti. İşçiler hasarı inceliyorlardı. Yaralı koyunlar kesiliyordu. Geceleyin leşleri yemeye gelen çakalların seslerini duyduk. Eğer bu sürüde bir kuzu olsaydım, şu an çakallar karnımı yarıyor olacaktı. Kaplan çakalların saldırısına uğramıştı. Kan içerisindeydi. Tedavi etmesi için yengemi kaldırdım.

— Yaraları ağır, dedi. Beş veya altı çakal tarafından saldırıya uğramış olmalı.

Kaplanı kulübeme getirdim. Bir ateşin yavaş yavaş sönüşünü görüyordum. Gecenin ortasında öldü. Sabahleyin cansız gövdesini el arabasıyla taşıyıp bir zeytin ağacının altına gömdüm. Ömrümde ilk defa olarak birini gömüyordum. Açıklanması güç şeyler hissettim. Neden bu köpeğe böyle bir kader uygun görülmüştü? Çoban aptalın biriydi. Köpek de öyle ama hiç olmazsa o ölümün ne olduğunu biliyordu. Dünya aptallıkla dolu olmalı. Peki ya ben? Ben de aptalın biri miyim?

Artık patronumun evine gitmek istemiyordum. Hâlâ korkuyordum. Bunun üzerine yengem:

— Eğer Bayan Segondi'lere gitmek istemiyorsan sen bilirsin. Ama herhalükârda kendine bir iş bulmalısın, dedi.

Monique, yengemi görmeye geldi. Söylediklerini tercüme ediyordum. Yengem Rifce ve Fas lehçesinden başka bir dil bilmiyordu. Monique benimle İspanyolca konuşuyordu. Daha bilgili bir insandı ve gözüme daha kibar görünüyordu. Ah kadınlar! Ne kadar da anlaşılmaz bir evren! Onları çözebilmeyi hiçbir zaman başaramıyordum. Tam bir facianın ortasında olduğunuzu düşünürken sizi kurtarıveriyorlar. Bazen de tersi oluyordu. Her şey onların ruh haline göre şekilleniyor.

Göründüğü kadarıyla benden nefret etmiyor. Ama yine de beni azarlamayı ihmal etmedi:

— Hasta mısın?

— Hayır, değilim.

— O zaman neden işe gelmedin?

Kısa süren bir sessizlikten sonra:

— Bu gece kaplan çakallar tarafından öldürüldü.

— Evet, biliyorum. Yengenin kocası söyledi. Güzel bir köpekti. Zavallıcık! Nereye gömdün onu?

— Zeytin ağacının altına.

— İyi yapmışsın. Yengenin kocası başka bir köpek bulur.

Ne acı! Bir köpek gidiyor yerine başka birisi geliyor. Allahım, ne olur köpeklere karşı da bağışlayıcı ol!

Ayağa kalktım. Monique elini uzatıp beni tuttu. Elini tenimin üzerinde hissettim. Güçlü bir duyguydu. Kocasıyla konuşmamış olmalı. Babam kadar o adamdan da nefret ediyordum. Monique'i ise tıpkı annem gibi seviyordum. Zamanımı hayal kurarak geçiriyordum. Hayallerimde bazen uçuyordum, bazen de içi ipek halılarla kaplı, tütsü kokulu ve rengarenk ışıklarla bezenmiş bir odada yaşıyordum. Elimi kaldırıyordum ve içi sevdiğim yiyeceklerle dolu bir tepsi getiriyorlardı. Parmaklarımı şıklatıyordum ve güzel bir genç kız beliriyordu. El değmemiş bir güzellik. Tütsülerin ve mum ışığının ortasında dans ediyordu.

Bir sabah Monique banyonun yolunu tuttu. Elinde bir külot ve çekmecesinden aldığı bir parça pamuk vardı. Kanlı pamukları daha önce çöp kutusunda görmüştüm. Acaba bu kan nereden geliyor? Anahtar deliğinden baktım: Monique külotunu çıkartıp bidenin üzerine oturdu. Kimbilir ne yapıyordu? Belki de çiş yapıyordu. Sırtı güzel görünüyordu. Ne ilginç! Monique işiyor. Böyle bir şeyi hiç yapmamasını isterdim. Yıkandı ve ellerini kıllı bölgesinde gezdirdi. Yarasına beyaz bir bez koydu. Bu yapılanı daha önce Teouan'daki genelevde görmüştüm. Öyleyse

bütün kadınlar kan kaybediyorlar mıydı? Monique de mi böyleydi? Güzeller güzeli Monique kan kaybediyor! Eğer hep böyleyse çok itici.

Komşunun çocuğuyla beraber tarlaya gittim. Benden daha küçüktü. Bir sürü serçe avlayacağımızı söylemiştim. Güzel ve sevimli bir çocuktu. Yanakları pembe, dudakları canlı kırmızıydı. Kısa pantolon giymişti. Zeytin ağacının altında kızarmış et ve katı yumurta yedik. Benimle beraber sigara ve içki içti.

— İlk defa içki ve sigara içiyorum, dedi.

Tetouan'da bana söyleneni tekrarladım:

— Gelecek sefer sigara içtiğinde öksürmeyeceksin ve miden de bulanmayacak. İlk defada hep böyledir ben de bu yollardan geçtim.

— Senin de başın ağrımış mıydı?

— Evet biraz.

Buğday tarlalarındaydık. Dudakları güneşte parlıyordu. Bana yaklaştı. Sırtına uzandım. Aklımdan bir şarkının sözleri geçti: "Endülüs'lü genç, güzel ve esmer bir çocuğa aşık oldum..."

Nihayet bir çocuktu. Bütün vücudum bir arzu dalgasıyla sarsıldı. Bir çocuk. Kamışım kalkmıştı bile. Gözlerim zevkten kısılmıştı.

— Bana ne yapacaksın?

— Sakın korkma. Çok güzelsin. Yaklaş bana.

Okşamaya başladım. Arzu gitgide güçleniyor ve kontrolden çıkıyordu.

— Bak, ben böyle şeylerden hoşlanmıyorum.

Gözlerimle adeta yalvarıyordum. Ayağa kalkmaya çalıştı. Kuvvetle geri çektim. Bütün vücudum zevkten titriyordu. Arzudan deli olmuşum. Elimden kurtuldu ve kaç-

maya çalıştı. Bacaklarından yakalayıp üzerine çıktım. Ona sahip oldum. Artık benimdi.

— Anneme şikayet edeceğim. Babama söyleyeceğim. Şikayet edeceğim.

Dünyadaki bütün annelere söylese bile umrumda değildi. Yerde elimi ısırıyordu. Tırmalıyordu. Bunun üzerine ben de onun ensesini ısırdım. Bağırmayı ve debelenmeyi kesti. Gövdelerimizden yayılan sıcaklık birbirine karışıyordu. Elimde tuttuğum kamışını okşadıkça kalkıyordu. Zevk alıyordu. Ensesini, saçlarını, ağzını öptüm.

Serseri! Anne ve babasına her şeyi anlatmış. Yengemden azar işittim. Korkmuştum ama her şeyi inkar ettim. Masum olduğuma yemin ettim. Gövdemdeki zevklerden tiksiniyordum. Kendimi kaybedip biraz ağladım. Ertesi gün yengemi çocuğun annesinden özür dilerken gördüm. Vücudumun üzerine tükürdüm!

— Tetouan'da annene çok acı çektirmiş olmalısın! Biraz mantıklı ol!

Hiç cevap vermeden kafamdan şöyle bir konuşma geçirdim:

— "Nasıl mantıklı olabilirim? Nasıl?"

— Kötü şeyler yapmaktan uzak tut kendini.

— "Ama kötü olan her şeyi seviyorum. Bu bana zevk veriyor."

— Seni anlamıyorum.

— "Tetouan'da fahişelerin kalçalarının arasında kendimi kaybedebilirdim. Kendimi senin kalçalarının arasında kaybetmemi bile istemiyorsun! Monique kendi erkeğine ait. Sen de kocana. Peki ya ben?"

Patronum bana karşı hep anlayışlı davranıyordu. Tembelliklerimi ve hayal kurmalarımı hoşgörüyordu. Bana bir gün:

— Tetouan'daki aileni görmek ister misin? dedi.

Kendi kendime düşünüyordum: "Bana kalçalarını ver, sana bütün ailemi vereyim."

Özlem. Tetouan. Kadınlar, şarap ve esrar. Çılgınlık. Tetouan tam bir çılgınlıktı. Tetouan için adeta deli oluyordum. İçimdeki özlem ne kadar da büyüktü. Oran'da çılgınlık noktasındaydı. Dünyada bu çılgınlığımı boşaltabilecek bir yer arayacağım.

— Dinle. Gidip aileni görebilmen için sana bir ay izin vereceğiz. Daha sonra dönersin...

Kabul ettim. Büyükannemi ve amcamı çok ender görüyordum. Zaman zaman geliyorlardı. Amcam bazen bizi ziyaret ediyordu ama ben göremiyordum. Onlara karşı fazla ilgi beslemiyordum. Daha açıkcası her ikisinden de hoşlanmıyordum. Ama nefret ettiğim de söylenemezdi. Oran'ı terkedeceğim günün hayali dışında beni bu kente bağlayan hiçbir şey yoktu. Bir deyim şöyle diyordu: "Oran'a acele girilir, kaçarak çıkılır." Yolda Tetouan mı, Oran mı diye düşünüyordum. Bir tanesi sevimli bir hapishaneydi, diğeri ise güzel bir sürgün. Kendi evimdeki hapishaneyi sürgündeki özgürlüğe tercih ediyordum.

İki gün Melila'da bir gün de Nador'da kaldım. İsminden başka hiçbir şey duymamış insanlara Oran'a anlatıyordum. İçlerinden biri bana "Pek çok kişi oraya göç ediyor sen ise terkediyorsun." dedi.

5

TETOUAN'a gelirken bir daha Oran'a geri dönmeyeceğimi biliyordum. Yengem daha önceden anneme, Oran'da kendisine çok sorun çıkardığımı bu yüzden Tetouan'da kalmamın daha iyi olacağını yazmıştı. "Ben de Oran'a geri dönmek istemiyorum" dedim.

Yokluğumda annemin bir kızı olduğunu ve yaşını doldurmadan öldüğünü öğrendim. Karnının tekrar genişlemekte olduğu dikkatimi çekti. Babam her zaman olduğu gibi yine işsiz olmanın tadını çıkarıyordu. Zamanını Feddan'da hiçbir şey yapmayarak geçiriyordu. Çok fazla uyuyordu ve bir domuz gibi yiyordu. Dışarı çıkarken tütününü alıyor ve akşam eve kör kütük sarhoş dönüyordu. Tanrı'ya hiç saygı göstermeden çevresindekilere hakaret etmeye devam ediyordu. Yeryüzünde hiç kimseyi sevmiyordu. Eğer kendine doğru bir kedi yaklaşırsa, kuyruğundan yakalayıp vahşice yere fırlatırdı. Yenilebilir hayvanlara ise sadece boğazlamadan önce biraz iyi davranırdı. Bu hayvanları elinde tutarken gösterdiği kabalık ise ölümün kendisinden bile daha kötüydü.

Kızkardeşim Rimu büyümüştü. Annem sebze ve meyve satışında kendisine yardım etmesini bekliyordu. Ma-

halledeki arkadaşlar Comero ile beni barıştırmak için bir toplantı düzenlediler. Ama ben sürekli intikam düşünüyordum.

Çocuklar benden çekiniyorlardı. Onları sık sık şaşırtıyordum. Ağzımın içine bir veya iki tane jilet yerleştiriyor ve kendimi yaralamadan konuşuyordum. İster oyun ister dövüşmek için olsun, jilet kullanmada usta olduğumu biliyorlardı.

Sania genelevi hep aynıydı. Yalnızca kadınlar değişmişti. Ayrıca yeni pezevenkler gelmişti. Serserilerle birlikte sokaklarda yatmanın zevkini tattım. Bir sabah çekici ve güzel ama aynı zamanda hafifçe topallayan bir genç kız tarafından uyandırıldım. Bayan Mimouna'nın oğlu olup olmadığımı sordu. Elbette ki Mimouna'nın çocuğuydum.

— Sokaklarda ne işin var senin? Neden evinde uyumuyorsun?

— Babam evden attı, diyebildim.

Bana biraz ekmek, tereyağ ve sütlükahve getirdi. Sokak ortasında bana göstermiş olduğu konukseverliği reddetmek içimden gelmedi. Burasını sabah erkenden terketmeyi planlıyordum. İnsanların sevgisine karşı artık eskisi kadar duyarlı değildim. Kışın, bir fırının yakınlarında uyuyordum. Kirpi gibi büzülüp sırtımı fırına bitişik olan sıcak duvara yaslıyordum. Gecenin ortasında pozisyon değiştirmek veya işemeye gitmek için uyandığımda, çevremde bir kedi sürüsü buluyordum. Nefes alış veriş ritimleri hoşuma gidiyordu. Tıpkı uzaktaki bir fabrikanın gürültüsü gibi yavaş ve düzenliydi. Uzaktan gelen üzgün bir ses duymak da hoşuma gidiyordu. Kahvelerden yayılan bazı sesler kulaklarıma ulaşıyordu. Üzgün ve harika seslerdi bunlar: Ismahan, Um Kaltum, Abdülvahap, Farid el Atrach... Bunlar en sevdiğim Arap şarkıcılarıydı.

Bir sabah, tanımadığım birisinin sorularıyla uyandım:

— Sen bay Haddou'nun oğlu değil misin?

— Hayır değilim.

Israr etti:

— Sen Muhammed değil misin? Hadou'nun Oran'dan gelen oğlu?

— Ben değilim. Haddou adında hiç kimseyi tanımıyorum.

— Senin adın ne öyleyse?

— Muhammed.

— İyi de o zaman baban Haddou Ben Allal, annen de Mimouna değil mi?

— Sana kendimden başka hiç kimseyi tanımadığımı söyledim.

— Baban kim öyleyse?

— Öldü.

— Öldü mü?

— Evet, hem de çok oldu.

— Adı neydi?

— Bilmiyorum.

— Nasıl? Nasıl babanın adını dahi bilmiyor musun?

— Adını biliyordum ama unuttum. Öldüğünde daha annemin karnındaydım.

Bana bir an bakıp iç geçirdi.

— Allah'ın işine bak! Kader işte!

İki peseta uzatıp:

— Al bunu. Kendine yiyecek bir şeyler alırsın. Aç olmalısın, dedi.

Umursamaz bir tavırla cevap verdim:

— Hiçbir şeye ihtiyacım yok. Param var.

— Nasıl? Paran var ve kediler gibi sokaklarda yatıyorsun. Deli misin sen?

Sinirlemiştim:

— Kedi sana benzer. Pis moruk!

Gözümü üzerine dikip bağırmaya başladım: Hav! Hav! Hav! Yanından uzaklaştığımda hâlâ söyleniyordu.

— Allah belânı versin senin piç! Allah bizi böyle zamane çocuklarından korusun!

Aileye bir kız evlat daha geldi. Ölen diğer kızlarına olduğu gibi yine adını Zehra koydular. Bir fare tarafından ısırıldıktan kısa süre sonra öldü. Sık sık babam tarafından sokakta takip ediliyordum. Kolumdan yakalar ve her tarafımı kan içinde bırakıncaya kadar döverdi. Kolları yorulunca beni eve kadar kovalar ve daha sonra da kemerini kullanırdı. Bir yandan ensemi, ellerimi ve kulaklarımı ısırır diğer yandan da rastgele tokatlar savururdu. Sokakta beni istediği gibi dövemezdi. Gelip geçenler müdahale ederdi. Beni yakaladığında kendimi yere atardım. Bir daha yerden kaldıramazdı. Deliler gibi bağırırdım. Sanki bir çantaymışım gibi beni yerlerde sürüklerdi. Hemen her zaman elinden kurtulmayı başarır ve mümkün olduğunca uzağa kaçardım. Lânet okurdum. Tüm insanlıktan nefret ediyordum. Havaya ve yere tükürüyordum.

Kahvenin sürekli müşterileriyle beraber esrar çekip çay içiyordum. Bir gün hep beraber hırsızlık yapmaya karar verdik. Hırsızlık yapacağımız yer genelevdi. Büyük pazarın bulunduğu yere doğru yöneldik. Oldukça kalabalık görünüyordu. Babamın elini üzerimde hissettim. Elinden kurtulabilecek zamanım yoktu ama arkadaşlarım müdahale ettiler. Karşılıklı yumruklar birbirini izledi. Babamın inleyen ve yardım isteyen sesini duyuyordum. Kendini savunmaya ve kan içinde kalan yüzünü gizlemeye çalışıyordu. Gösteriyi daha iyi izleyebilmek için biraz uzaklaştım. Kargaşaya katılmak isterdim. Çevrede daha az insan

olsaydı yapardım. Beni nasıl pek çok defa kan içerisinde bıraktıysa şimdi de onun her tarafı kan içinde kalmıştı. Bu manzarayı seyretmekten doğrusu büyük keyif alıyordum. Arkadaşım Abdülselim yanıma geldi:

— Orospu çocuğu! Ne istiyor bu it senden?

— Hiçbir şey. Benim babam o?

— Baban mı?

— Evet, babam ama çok daha fazlasını hak ediyor.

Başka bir arkadaş Sebtayi:

— Ne boktan herif bu! Orospu çocuğunun teki! Ne geçti aranızda?

— Biliyor musun? Babasıymış diye cevapladı Abdülselim.

— Babası ha! (Bana dönerek) Baban mı gerçekten?

— Evet. Çok daha fazlasını hak ediyor. İtin biridir o.

Tala sokağının sonuna geldiğimde, bir kapıdan sarhoş bir adamın çıktığını gördüm. Soğuk ve yağmurlu bir geceydi. Abdülselim, yağmurun gökyüzünü daha parlak yaptığını farketti. Adam yere düştü ve zorlukla doğrulabildi.

Sebtayi:

— Tamamen sarhoş, dedi.

Adamın çıktığı kapıdan içeri girdik. Alkol kokan bir kadın bizi kabul etti. Güzel bir vücudu ama yaşlı ve yorgun bir yüzü vardı. Abdülselim'in yüzünü ellerinin arasına aldı ve gürültüyle ağzından öptü.

— Bana ne getirdin bugün? Anneciğine ne getirdin? diye sordu.

Annesiymiş demek! İlginç. Oğlunu sevgililer gibi öpen bir anne. Abdülselim cevap verdi.

— Her şey. Arzu ettiğin her şey. Ben hayatta olduğum sürece istediğin her şeye sahip olacaksın. Sebtayi'nin aydınlık bir odaya girdiğini gördüm. İçeriden çığlık atan ve

gülen insanların sesleri geliyordu. Abdülselim beni annesine tanıttı.

— Anne, sana Muhammed'i tanıtayım. (Uykulu gözlerle bana baktı.) Bu gece bizimle kalacak.

Yüzümü ellerinin arasına aldı ve tutkulu bir şekilde dudaklarımdan öptü. Ellerini ve yüzünü yakın hissetmek bana zevk veriyordu. Alkol kokusuyla karışmış bir parfüm yayıyordu.

Bana dönüp:

— Evimize hoşgeldin, dedi.

Bana tekrar baktı. Gözleri gerçekten çok yorgundu. Belli belirsiz bir gözyaşı onları daha parlak gösteriyordu. Başını arkaya eğdiğinde gözlerinde kendimi görebiliyordum. Kendi kendime: "Benden ne istiyor? Beni büyülemeye mi çalışıyor?" diye düşündüm. Biraz meraklanmıştım. Abdülselim gülerek bu kadına bakıyordu. Gerçekten annesi miydi? Yoksa aralarında bir şeyler mi dönüyordu? Belki de sadece evlatlığıydı.

Annesi sessizliği bozdu:

— Hepiniz odanıza çıkın. Bütün arzularınız yerine getirilecek.

Sebtayi ile birinci kata çıktım. Abdülselim aşağıda annesiyle kalmıştı.

On yaşlarında bir çocuk bize tepsi içerisinde küçük cam bardaklar ve bir şişe Terry konyağı getirdi.

Sebtayi:

— Çok soğuk havalarda konyaktan daha iyisi yoktur, dedi.

Ben de:

— Aynı zamanda iyi bir hazmettiricidir de. Özellikle akşam yemeğinde biraz fazlaca yağlı yemişsen, diye karşılık verdim.

Sebtayi'nin çaldığı cüzdanda üç bin peseta vardı.

— Abdülselim annesinden üç genç ve güzel kız ayarlamasını istiyor olmalı. Biliyor musun pek çok kız açıkta orospuluk yapmazlar. Evlerinde otururlar ve pezevenklerin kendilerini aramasını beklerler. Bazıları evlidirler bazıları da henüz bakire.

— Peki ama bir bakireyle yatabileceğimizi sanıyor musun? diye sordum.

— Aslında bakire kızlar akşamı toplu halde geçiriyorlar. Gece olunca ya evlerine dönerler ya da pezevengin evine giderler.

— Peki ya birisi bakire bir kızla beraber olmak isterse?

— Bu durumda kızlığını bozma parası ödemesi gerekir.

— Peki, ne kadar biliyor musun? diye merakla sordum.

Sonra da umursamaz bir tavırla:

— Sadece bilmek için soruyorum, diye ekledim.

— Söyle bakalım, bir bakireyle yatmak ister misin?

— Neden olmasın?

— Yalnız şunu bil ki sana bin ile bin beş yüz peseta arasına patlar.

— Abdülselim'in annesinin evinde genç kızlar yok mu? Aşağıdaki odada sesler duydum.

— Evet, elinde iki tane profesyonel kız olmalı. Kim olduklarını biliyorum. Abdülselim ve ben daha önce onlarla beraber olmuştuk. Bu gece, diş ağrısını geçirmek için konyak içenden başka yeni kız yok.

Kulağımıza hoş sesler geldi.

— İşte geliyorlar.

Gülümseyen bir yüzle Abdülselim'in annesi göründü. Uzun elbiseler içerisinde üç genç kız kendisini izliyordu. Evlilik, gerçek bir evlilik miydi bu? Anne bir bardak içki içip kayboldu. Abdülselim büyükçe bir karton sigara getirdi. Kızlar kendilerine eş seçmeden aramıza oturdular.

Üç gün boyunca burnumun ucunu dahi dışarı uzatmadım. Kızlar sabahleyin banyo yapmaya gidiyorlardı. Akşam olunca yıkanmış, süslenmiş ve güzel kokular sürmüş bir şekilde geri dönüyorlardı. Sebtayi ve Abdülselim onlara eşlik ediyorlardı. Ben odamda kalıp Tanger, Tetouan ve Oran'daki anılarımı hayal etmeyi ve uyumayı tercih ettim. Geceleri hayat ebedi bir zevk haline dönüşüyordu. En az üç yüz peseta harcıyordum. Abdülselim'in annesi zaman zaman bana gelip hayatını anlatıyordu. Beraberce sigara ve içki içiyor, esrar çekiyorduk. Dördüncü gece Abdülselim ve Sebtayi geri dönmediler. Abdülselim'in annesi gidip onları aramamı istedi. Çıkarken başım ağrıyordu. İki saat sonra geri geldiğimde annesi ağlıyordu:

— Onları yakalamadılar; değil mi?

Nasıl sakinleştireceğimi bilmiyordum. Cevap olarak:

— Umarım yakalamamışlardır, diyebildim.

Gece geç saatlere kadar beni bırakmadı. Elinde tuttuğu konyak bardağını hiç bırakmadan kâh ağlıyor, kâh gülüyordu.

— Biliyor musun Muhammed, aşağıda tek başına oturan bir genç kız var. Onunla yatmak ister misin? Para vermen gerekmez. Ben hallederim.

Gülümseyip bir dikişte içkimi bitirdim. Üzerime eğilip çenemden tuttu ve kuvvetlice dudaklarımdan öptü. Bana bakıp:

— Kardeşim Selim'e çok benziyorsun. Araba altında kalıp kaza geçirdiğinde seninle aynı yaştaydı. Bardağını bir kez daha doldurup ağzına götürdü. İlk defa sarhoş bir kadın görüyordum. Tanınmaz bir halde odadan çıkıp bağırdı.

— Yasemin, yukarı gel!

Kulağına, kuşkusuz benim hakkımda, bir şeyler fısıldadı. Genç kız kaftan içinde bana doğru yaklaştı. Sinmiş gibi bir hali vardı. Yüzüme bakıp:

— Yağmura rağmen hava çok soğuk, dedi.

Limonatanın içine konyak koyup verdim. Biraz lâfladık. Yanımda olmasının sıkıntımı azalttığını hissettim. Elini tutup bakışlarımla ve gülümseyişimle ona bir şeyler anlatmak istedim.

— Şu dünyayı hiç anlamıyorum. Ya sen Yasemin?

Gözleri parıldıyordu:

— Ben de bu hayatı fazla anlamıyorum.

Bütün geceyi, birbirimize iki kardeşmişiz gibi davranarak geçirmeyelim diye ışığı kapattım.

6

KOMŞULAR babamla beni barıştırdılar. Daha fazla disiplin altına girmiştim ve anneme pazarda yardım ediyordum. Babam kahvelerde sürtmekten vazgeçmem konusunda baskı yapıyordu. Bu benim için hiç de kolay değildi. Büyük bir taviz vermiş oluyordum. Çünkü geceler tek sahip olduğum şeydi. Benim dünyamdı geceler.

Bir sabah biri İspanyol diğeri Fas'lı iki sivil polis memuru pazarda satış yaptığımız yere geldiler. Fas'lı kendisini izlememi söyledi. Birden aklıma Abdülselim ve Sebtayi geldi. Annem sebze haline gitmişti. Nane satıcısından, ben yokken tezgahtaki mallara göz kulak olmasını rica ettim. Hep beraber karakola gittik. Fas'lı polis Abdülselim ile Sebtayi'nin nerede olduklarını sordu. Hiçbir şey bilmediğimi söyledim. Yüzüme iki tokat atıp gömleğimin yakasından tuttu:

— Eğer gerçeği söylemezsen canına okurum senin. Anlaşıldı mı?

İspanyol polis, meslektaşından beni komiserin yanına götürmesini istedi. Odasına girerken komiserin sesini duydum:

— Ah! O sen miydin?

Oğlu Julio'ya yakaladığım serçeleri verirdim. Çoğu önceden ölmüş olurdu ama o bunu anlamazdı. Hâlbuki ben hiçbirini yiyemezdim. Ayrıca karısını da tanırdım. Bazen beni alışverişe yollardı bazen de pazarda kendisine eşlik ederdim.

— Annen baban nerede oturuyorlar şimdi?

— Tranquat mahallesinde.

— Annen her zaman sebze mi satar?

— Evet.

— Peki ya sen ne yapıyorsun?

— Tezgahta anneme yardım ediyorum.

— Bazen de yankesicilere yardım ediyorsun değil mi?

— Hayır, asla.

— Sebtayi ve Abdülselim'i tanıyor musun?

— Tranquat'daki kahvede görüyorum ama pek beraber olmayız.

— Ne kadar zamandır onları görmedin.

— Bir haftayı geçti.

Önündeki kâğıda bakıp söylendi.

— Ay! Ay! Ay!

Daha sonra bana dönüp:

— Pekalâ, gidebilirsin. Ama dikkat et, seni bir gün hırsızlarla beraber yakalamasınlar.

Teşekkür edip ayrıldım. Tükürüğümde kan damlacıkları vardı. Sorgu sırasında yuttuğum kanlardı bunlar.

Akşam Tranquat kahvesinde arkadaşım Taferseti'ye rastladım. Düşünceli bir şekilde esrar içiyordum. O ise mutlu bir şekilde şarap bardağının başındaydı. Beni bu gece Quitane bahçelerinde kardeşinin düzenlediği bir eğlenceye davet eti. Bir şişe Porto Malaga şarabı alıp yola koyulduk. Bana bu tür eğlencelere daha önce pek çok kere katıldığını ve gecenin bir anında bir kızın gelip çırılçıplak dansettiğini söyledi. Şaşırmamıştım:

— Gerçekten çırılçıplak mı? diye sordum.
— Hatta çırılçıplaktan da öte.
— Daha ne olabilir ki?
— Gel de kendin gör.

Taferseti'nin biraz birikmiş parası vardı. Sebze meyve satıp parasını hesabına yatırıyordu. Ailesinden uzak ve yalnız yaşıyordu. Bir de kız arkadaşı olduğunu söylüyordu. Üç aylık bir evlilikten sonra boşanmış olan genç ve güzel bir kadın. Taksiye bindik. Yolda merakla sordum:

— Nerede bu bahçe?
— Birkaç dakika uzakta.

Çok güzel bir geceydi. Mehtap, yıldızlar, ılık hava.

— Beni seviyor. İstesem benim için kendini feda edebilir. Bazen kan içinde bırakıncaya kadar dövüyorum. Sinirlenerek çıkıyor. Kendi kendime "bu defa son" diyorum. İki gün sonra geri dönüyor.

— Peki, ya sen onu seviyor musun?

— Bilmiyorum. Ona çok alıştım. Eğer alışkanlık aşksa evet onu seviyorum.

— O zaman neden dövüyorsun.

Kısa bir süre için durup birkaç yudum Porto içtik.

— Sanırım onu dövmemden zevk alıyor. Ayrıca beni kızdırıyor.

Taferseti'nin kadınlara tıpkı bir erkek gibi davranmaya başladığını düşündüm.

— Şanslısın.
— Neden?
— Çünkü sana ait bir karın var.

Sinsice gülümsedi:

— Senin de bir karın olacak.
— Kimbilir belki de.

Bir bahçeden yayılan şarkılar ve müzik kulağımıza kadar ulaşıyordu.

— Başlamışlar bile.
Tahta kapı, petrol lambaları ve bir ses:
— Kim o!
— Kardeşin Taferseti.
Çok güzel sesli birinin söylediği şarkı duyuluyordu.

Ey gece, kaskatı ol ve hiç sona erme.
Öyle ki seni üzerime sarabileyim
Eğer ben de sevebilseydim
Mehtaba bakıp şarkı söyler miydim hiç?

Herkes bir ağacın altında toplanmıştı. Bahçe çok güzel ve keskin bir kokuyla kaplıydı. Kendi kendime "İşte cennet bu olmalı" dedim. Yer halı ve minderlerle kaplıydı. Taferseti'nin ağabeyi bizi karşıladı ve birer bardak şarap ikram etti:
— Bu Muscatel şarabı tek kelimeyle berbat.
Gelenler içinde en genç olanlar bizdik. Bir adam genç bir kızın kulağına bir şeyler fısıldadı. Otuzlarında bir kadın şarap dağıtıyordu. Çalgıcılar mandolin ve darbuka çalıyorlardı. Adamın biri yüksek sesle bağırmaya başladı:
— Anissa! Anissa! Anissa!
Bu isim herkes tarafından bir anda tekrar edilmeye başlandı. Anissa ortaya çıktı. Dans ederek yürüyordu. Arada bizlere bakıp gülümsüyordu. Geceliğinin içinde çırılçıplaktı. Gövdesinde adeta bir şeytan dansediyordu. Sarhoş bir şeytan. Taferseti kulağıma eğilip:
— Hayatında bu kadar güzel bir şey gördün mü?
— Hayır, sinemada bile görmedim. Memeleri neredeyse çıplak bir kızın dansetmesine ilk defa şahit oluyorum.
— İşte bak. Umarım geçen sefer yaptıkları gibi yaparlar. Önce kızı tamamen çıplak bir şekilde havuzun içine yerleştirmişlerdi. Hemen ardından da bol miktarda İspan-

yol şarabı boca ettiler. En sonunda içine girip bir güzel içmişlerdi.

Dinlediğim Endülüs şarkısının sözleri şöyleydi:

Ey gece ne kadar da güzelsin.
Mutluluk bize ait
Şöhret ve ihtişam ise sana
Şeref ise en yüce
Arzum ve umudum elimde
Mehtabın yarısında
Zaman neşe zamanıdır
Birlikte olduğumuzda
Neşe ve huzur bizimledir
Birlikte olduğumuzda

7

ÖLMESİNİ istediğim bir kişi varsa bu kesinlikle babamdı. Nefretim öylesine büyüktü ki, babama benzeyen insanlardan bile nefret ediyordum. Hayalimde onu kaç defa öldürdüğümü hatırlamıyorum. Geriye bir tek şey kalmıştı: Gerçekten öldürmek.

Akşam yemeği yemiyordum. Sinemaya gitmeyi tercih ediyordum. Hayalimde bezelyeli tavuk yiyordum. Babamın karşısında oturup tabağımdaki eti keserken ellerim titriyordu. Neden çıldıracak gibi oluyordum? Neden beni korkutuyordu? Tıpkı kediler gibi avlanma korkusu duyarak yemeğimi yiyordum. Bencilliği yanımızda yokken bile bize hükmediyordu. İsteği bizim tek seçeneğimiz oluyordu. Bu yüzden yemeğimi tek başıma dışarıda yemeyi tercih ediyordum. "Yalnız yemek kötü bir alışkanlıktır" diyordu. İçimden cevap veriyordum: "Babanın yanında yemek kadar kötü olamaz. Babam tanrıydı; peygamberleri ve azizleri de çevresinde. Ne terör! Hangi yemeği seviyorsam sayesinde tiksinmeye başladım.

Annem bir gün bana:

— Baban yok bugün. Gel bizimle beraber ye, dedi.

— Hayır, istemiyorum.

— Gel ve ye.
— Sana hayır dedim. Hayır! Anlıyor musun?
— Peki ama neden?
— Çünkü, soğanlı zeytinli ve bademli bir piliç yedim.
— Nerede yedin bütün bunları?
Kafamı göstererek:
— İşte burada.
— Delisin sen. Dikkat et. Neredeyse gelir. Seni tek başına yerken görmesin.
Anneme beslediğim sevgi, babama duyduğum nefretle karışıyordu. İçinde işkembe bulunan bir paketle geldi. Amcamın cenazesinden sonra işkembe yiyen insanlar gördüğüm günden beri bu rezil şey beni hep kusturuyordu.
Babam bana bakıp:
— Neden yemiyorsun? diye sordu.
— Aç değilim.
— Yalan söylüyorsun. Tok değilsin. Benim kadar aç olmayabilirsin ama tok da değilsin.
— Yemin ederim ki tokum.
— Ben seni bilmez miyim? Orospu çocuğu.
Söz kendisine de dokunduğundan annem müdahale etti.
— Eğer ben orospu olsaydım herkes bunu bilirdi.
Babam bunun üzerine annemin suratına iki tokat patlattıktan sonra:
— Yemek yemeyi kesin yoksa size gömleklerinizi yediririm, diye kükredi.
Sonra bana dönerek:
— Bu tabağın tümünü tek başına yiyeceksin. Tek başına. Her şeyi silip süpüreceksin.
Tokatlar suratıma inmeden hemen kabul ettim.
— Pekalâ, hemen başla bakalım.

Annem araya girdi:

— Şaşırdın mı sen? Çocuğu öldüreceksin.

— Patlasın serseri. Merak etme sen de patlayacaksın.

Ayakta durmuş sürekli emir veriyordu. Gözüme bir canavar gibi görünüyordu. Biz onun sürüsüydük. İstese bizi boğazlayabilirdi. Rimu çok küçüktü. Kıvrılıp tor top olmuştu. Annem ağlıyordu. Babam hem bana vuruyor hem de konuşuyordu:

— Bundan böyle sana verileni yiyeceksin. İtiraz yok. Her şeyi yiyeceksin. Gerekirse leş bile.

Suratıma sürekli tokat iniyordu. Ağzımın kanla dolduğunu hissettim. Ilık ve tuzlu bir tadı vardı. Yuttum. Birbirimize duyduğumuz nefret gitgide derinleşiyordu. Eğer ondan daha güçlü olsaydım, ben de ona çuval yedirirdim.

Belediye hastanesine gittim. Zorlukla nefes alabiliyordum. Midemi yıkadılar. Eve döndüğümde sesini duydum.

— Nerede bu çocuk?

— Uyuyor.

— Neden bizimle beraber yemiyor?

— Çok yorgun. Bütün gün pazarda bana yardım etti.

Annem benim hakkımda yalan söylüyordu. Böylelikle beni biraz korumuş oluyordu. İşte bu yüzden nefretimin tamamını babama yöneltmiştim. Tek başına konuşuyordu. (Ne taviz, ne de geri dönüş. Yüzüme rahatlıkla bakabilmeliydi.) Masada tek başına oturuyordu. Beni gördüğünde yüzü değişiyordu. Orada otururken, uzaktakiler bile sanki yanıbaşına geliyorlardı. Yanında olup olmadığımıza hiç bakmadan hepimize hakaretler yağdırır, küfürler ederdi. Bu şekilde "şarkı söylerken" bizleri yanına getirmiş olurdu. Dediğim gibi o adeta bir Tanrıydı. İyi de kim vermişti bu gücü ona?..

— Annen nerede? diye sordu.

— Sebze almaya hale gitti.
— Tezgahta kim duruyor?
— Rimu.
— Peki, ya sen?
— Beni istemedi.
— Sen de tıkınmak için buraya geldin ha!
— Hayır, hiç de değil.
— Seni tanıyorum. Feddane'a gitiğimi sanıyordun öyle değil mi? Sen orospu çocuğundan başka bir şey değilsin. Doğru değil mi söylediğim? Sanki seni doğuran ben değilim. Belki de annen başka bir erkekle yattı. Şeytana bile güvenilebilir ama kadına asla. Zaten bana hiç benzemediğini farketmedim mi sanıyorsun? Belki de annene benziyorsun. Sürekli senin yanında. Karşımda ittifak kurmuş durumdasınız. Hep birbirinizi destekliyorsunuz. Söylediğime hiçbir önem vermiyorsunuz. Yalan mı? Konuşsana kahrolasıca! Benden nefret ettiğini biliyorum. Ölmemi istiyorsun. (Nihayet aklı başında bir söz söyleyebildi.) Anneni seviyorsun. Ondan başkasını gözün görmüyor. (Bu da doğruydu. Peki ya acaba seni seviyor muyum?) Sevginiz gözlerinizden okunuyor. Sana hâlâ bebekmişsin gibi davranıyor. Ağzında onun sütü var. O senin annen, doğru ama ben de babanım. Bir şeyler borçlu olduğun birisi varsa o da benim. Anlıyor musun ben. Hayatta olduğum sürece bana itaat etmek zorundasın. Duyuyor musun beni? (Evet duyuyorum seni. Tanrı'nın yeryüzüne bıraktığı miras.) Ama seninle konuşmak neye yarar. Beni görmüyorsun bile. Senin yanındayken bile sanki yokmuşum gibi davranıyorsun. Duyuyor musun beni lanet olasıca! (Duyuyorum Tanrı'nın yeryüzündeki elçisi.) Evet, ne halt etmeye geldin buraya?
— Annem yolladı.
— Peki neden?

— Odayı temizlemem için.

— Sen yalancının birisin. Seni dışarı yolladı, çünkü hırsızlık yapıyorsun. Seni beraberinde hale götürmüyor, çünkü fırsat bulur bulmaz insanların eşyalarını çalıyorsun. Satıcılar ve hamallar senin hakkında her şeyi anlattılar bana. Ceplerini meyveyle dolduruyormuşsun. Senden kurtulmak için fırsat kolluyorum. (Ben de!) Senden nefret ediyorum. (Ben de senden katil parçası.) Şimdi defol buradan! Git anneni bul. Git tezgahta Rimu'ya yardım et.

Titreyerek basamakları indim. Yaşadığım sahne gözümün önünden gitmiyordu. Bu canavarın şiddetinden beni korumak için yalan söyleyen annemi düşünüyordum. Bu yüzden annemden nefret etmiyordum. Geri dönüp gizlice basamakları tırmandım. Babamı gözetlemeye başladım. Vahşi hayvanlar gibi yemek yiyordu. Pencereye ip bağlarken beni farketti.

— Nereye gidiyorsun hayvan? Buraya gel.

Kendimi boşluğa bıraktım ve elektrik tellerine asıldım. Bana vuruyordu ve boşlukta yakalamaya çalışıyordu.

— Bekle pis köpek. Göstereceğim sana.

Aşağıda beni yakalamak için birdenbire ortaya çıkmasından korkarak asılı kaldım. Başım ağrımaya başlamıştı. Nefesimi tuttum ve kendimi bıraktım. Yere düşerken çöp tenekesine ve canlı bir şeye değdim. Hemen sonrasında da bir haykırış duydum. "Başım! Ah başım! Hırsız var! Hırsızı yakalayın..."

Koşarak gözden kayboldum. Ayaklarım çıplaktı. Sarı kavunlarla, yeşil karpuzları birbirinden ayırtedemiyordum. Bir İspanyol bekçi beni yakalamaya çalıştı. Bekçinin düdüğünü duydum. Bir anda herkes peşimden koşmaya başladı. Durmadan kaçıyordum. Yakalanmam sözkonusu değildi. Babam kalabalıktan ayrılmış olmalıydı. Ağlardan kurtulmak zorunda olan balık gibiydim. Kendimi bir si-

nemanın içine attım. Ellerimle kanayan ayak parmaklarımı tutuyordum. Zaman zaman arkama bakıyordum. Babamın görüntüsü beni sinemaya, hatta ekranın üzerine kadar izlemişti. Filmin kahramanıydım. Adaletsizliğin kurbanı olanların intikamını alıyordum. Silâhımı babamın üzerine boşaltıyordum. Kurşunlar başını ve kalbini delip geçiyorlardı. Babam ölmüştü. Tıpkı filmdeki kötü adam gibi. İşte gerçek hayatta da onunla olan ilişkimi böyle bitirmek isterdim.

Sinemadan çıkınca Feddane Meydanı'na gittim. Filmin kahramanı gibi babamı katletmeye hazırdım. Babam kendi kanının içinde yüzüyordu. Zafer benimdi.

Çocuklar ve yaşlılar meydandaki bankların üzerinde uyuya kalmışlardı. Sahile vurmuş ölü balıklara benziyorlardı. Burası sorunsuz uyunabilecek bir yerdi. Üzerimde yetmiş beş peseta vardı. Paralarımı yerdeki çiçek saksılarından birinin yakınına sakladım. Babam, gene babam. Şimdi de rüyalarımdaydı. Beni izliyordu. Üzerimde bir elin varlığını hissettim. Ceplerimi boşaltıyordu. Sesimi çıkarmadım. Benden daha büyük bir adamdı. Ceplerimi boşaltması o kadar da önemli değildi. Hatta yavaşça yerimde dönerek ona yardımcı bile oldum. İşini bitirince gitti. Diğerlerinin çevresinde dolandığını gördüm.

Rüyanın birisi Tetouan'da bitiyordu. Başka bir tanesi Tanger'de başlıyordu. Hâlâ Tetouan'daydım ve Tanger'in sokaklarında kendimi kaybediyordum.

8

SIÇRAYARAK uyandım. Yanıbaşımda bir çocuk vardı.

— Çabuk kalk, polis geliyor.

Kaçarken altmış pesetamın ve ayakkabılarımın çalımış olduğunu farkettim. Çocuğa dönüp:

— Paramı çaldılar, dedim.

— Ne kadar?

— Altmış peseta.

— Tanrı seni korumuş! Şanslıymışsın!

— Ne demek istiyorsun?

— Çalacak bir şey bulamadıkları zaman tecavüz ediyorlar.

Sidi Buarakya mezarlığına geldiğimizde çocuğa dönüp sordum:

— Nereye gidiyoruz?

— Beni takip et. Korkacak bir şey yok.

Ebedi sükunetin dünyasına girmiştik. Kardeşim Abdülkadir'in gömülü olduğu yerdeydik. Babam öldüğünde de mezarını görmeye gideceğim ama bu kez üzerine işemeye! Babamın mezarı içine edilecek bir lağımdan başka bir şey olamaz.

Mezarların üzerinden atladık. Köşede aile için ayrılmış bir yer vardı. Çocuk atladıktan sonra bana dönüp bağırdı:

— Atlasana, ne bekliyorsun?

Yere birkaç parça karton yerleştirmişti.

— İşte burası evin, dedi.

Aynısını kendisi için yaptı. Yanına oturdum. Ellerini dizime koyup soru sormaya başladı.

— Nerelisin?

— Rif'liyim.

— Ya ailen?

— Tetouan'lı.

— Orada mı oturuyorsunuz?

— Burada Tanger'de oturuyorduk ama daha sonra Tetouan'a taşındık.

— Kaçtın mı?

— Evet.

— Ben de.

— Sen nereden geliyorsun?

— Bel Habibi'den. (Demek ki bir dağlıymış.)

— Neden kaçtın?

— Babamın karısı bana çok kötü davranıyordu.

— Peki ya annen?

— Öldü. Sigara içer misin?

İçtiği sigara oldukça sertti. Dumanı kuvvetlice içime çekiyordum. Öksürüyordum ama keyif de alıyordum. Çocuğa merakla sordum:

— Tetouan'ı tanıyor musun?

— Evet ama çok iyi değil. Yerleştikten iki ay sonra Tetouan'dan kaçtım.

— Baban ne iş yapıyor?

— Hamal. Peki ya seninki?

— Hiçbir şey. İspanyol ordusunda askerdi daha sonra

atıldı. Ardından yakalanıp hapse atıldı. Serbest kaldığından bu yana sokaklarda sinek avlıyor.

— Peki sizi kim geçindiriyor?

— Annem pazarda sebze, meyve satıyor.

— Ya sen ne yapıyorsun?

— Anneme yardım ediyorum. Bazen de ufak tefek işler yapıyorum.

— Neden kaçtın?

— Babam beni çok dövüyordu. Bazen beni ağaca bağlayıp kayışla vururdu.. O zamanlar Ayn Habaz'da otururduk.

— Karısı şikayet ettiği zaman benim babam da beni döverdi.

— Peki sen ne yapıyorsun şu sıralarda?

— Hamallık bazen de hırsızlık. Her neyse şimdi çok yorgunum. Biraz uyumak istiyorum.

Limana indiğimde saat öğlenin biri olmuştu. Ayaklarım çıplaktı ve çok yorgundum. Bir bardak su içtim. Bakla ezmesi satılan bir tezgahın önünden geçtim. Eğer bir pesetam olsaydı bir tabak bakla ezmesi yiyebilecektim. Karnım çok acıkmıştı. Güneş bütün şiddetiyle tepemdeydi. Açlık ve bunaltıcı sıcak kendini hissettiriyordu. Yerde bulduğum bir ölü balığı aldım. Kokuyordu. Midem bulanmıştı. Balığı yıkadım ve iğrenerek etli kısmını çiğnemeye başladım. Bozulmuştu. Sürekli çiğnememe karşın yutmayı başaramıyordum. Sivri taşlar ayaklarımı acıtıyordu. Balığı, tıpkı bir silgi gibi çiğniyor sonra da tükürüyordum. Tadı uzun süre ağzımdan silinmedi. Geride kalanları ayaklarımla ezdim. Şimdi boşluğu çiğniyordum. Karnım gurulduyordu. Başım dönüyordu. Kustum. Ağzımdan ve burnumdan sarı bir sıvı geldi. Derin derin so-

luk alıp veriyordum. Sert bir şekilde kalbim çarpıyordu. Bu ağrıyı yok etmek için bir parça soğan bulmam gerekliydi. Ter içinde kalmıştım. Dün gece beni baskından kurtaran çocuğu düşündüm. Neden beni kaldırmamıştı acaba? Belki de denedi ama başaramadı. Daha isimlerimizi bile bilmiyoruz.

Teknenin kenarına dirseklerini dayamış bir balıkçı galeta yiyordu. Gözlerimi üzerine dikmiş öylece bakıyordum. Sanki galetayı yiyen bendim. Bana doğru yiyecek bir şeyler atmasını bekliyordum. İçimden balıkçının kokmuş balığını yemeyi, onun da tıpkı benim gibi boşluğu çiğnemesini diliyordum. Şehrin eski mahallelerini seyrediyordu. Kendi kendime "At artık! Sana kokmuş balığı nasıl attıysam sen de şu elindeki ekmeği at bana." diyordum. Arkadaşlarından biri seslendi. Galetayı suya attı ve gitti. Ağzım sulanmıştı. Galetanın tadını ağzımda hissediyordum. Gövdem titredi. Eski gücüme kavuştuğumu hissettim. Gömleğimi ve pantolonumu çıkarıp suya atladım. Galetanın çevresinde dönüyordum. Balıkçı gülüyordu. Küçük bir parçayı yakalayıp parmaklarımın arasında tuttum. Teknelerin motorlarının yaydığı petrole bulanmış bir bok parçası etrafımda yüzüyordu. Seyyar merdivene kadar yüzdüm. Bir başka ekmek ve bok parçasının yüzdüğünü gördüm. Tırmanırken bir basamağı farketmedim ve tekrar suya düşüm. Biraz su yuttum. İğrendim. Parmaklarımla yakınımdaki bir taşa tutundum. Rıhtımın üzerine çıktığımda kendimi hâlâ suyun içindeymiş gibi hissediyordum. Bütün gövdem yağ ve petrol içinde kalmıştı. Sağır olmuştum. Kulaklarım çınlıyordu. Elbiselerimi toplayıp rıhtımı terkettim. Balıkçının beni çağıran sesini duydum. Geri döndüm:

— Hey çocuk! Gel buraya! Küçük bir şaka yaptık sadece. Gel, biraz ekmek verelim sana.

Yoluma devam ettim. Asfaltın üzerinde ezilmiş küçük balıklar vardı. Kendimi hâlâ suyun içindeymişim gibi hissediyordum. Berbat bir duyguydu. Güneş bütün haşmetiyle tepemdeydi. Çok yorgundum. Dayanacak gücüm kalmamıştı. Kedinin biri kendine gölgelik bir yer bulmuş sakin bir şekilde uzanıyordu. Kayıtsız gözlerle bana baktı. Nefes alış-verişlerinden rahat olduğu anlaşılıyordu. Yeniden ölü balık toplamaya başladım. Öncekinden daha da kötü kokuyorlardı. Dayanamayıp kustum. Öylesine çok kustum ki sanki içim dışıma çıktı. Yorgun ve yılgın bir şekilde yürüyordum. Yere yığılmaktan ve bir daha hiç doğrulamamaktan korkuyordum. Sahile çarpıp kumları yalayan dalgaları düşünüyordum. Gövdeme kum ve yosunlar çarpıyordu. Saçlarım yapış yapıştı. Derim kıpkırmızı olmuştu ama şimdi daha az kirliydim.

Akşam olunca garın karşısındaki basamaklara uzandım. Yolculara yardım etmek istiyordum ama hiç kimse eşyalarını bana taşıtmadı. Sadece hakaret dolu bağırmalar duyuyordum. Defol pis herif! Yürü cehenneme! Bu güzel şehri mahvettiniz!

Aşağılanmış, hakarete uğramış, horlanmıştım. Birkaç kişi de bana vurdu. Soğukkanlılığımı korudum. Sadece bir kez valiz taşımayı başarmıştım onda da benden daha büyük bir hamal tarafından iteklenerek valizimi kaptırmıştım.

Bütün bu acılar bir parça ekmek içindi. Böyle ekmeğe lânet olsun! Biraz önce gördüğüm kedi benden daha mutluydu. Kokmuş balığı iğrenmeden yiyebiliyordu. Ben de hırsız ve dilenci olacağım. Ama daha on altı yaşındaydım. Sebtayi haklıydı! "Genç birisi için avuç açmak utançtır. Hırsızlık yapmak ve dilenciliği de yaşlılarla küçük çocuklara bırakmak daha iyidir.

Genç bir çocuk gelip yanıma oturdu. Cebinden çıkardı-

ğı sigarayı bana da ikram etti. Bu kurumuş ve boş gövdeyi ortadan kaldırmak arzusuyla bir sigara yaktım. Ağzım kurumuştu ve kalbim çarpıyordu.

— Hasta mısın?

— Hayır, diye cevap verdim.

Sigaramı yakmak istiyordu.

— Teşekkürler ama daha sonra yakarsın, dedim.

Ayağa kalktı:

— Bekle beni hemen geliyorum.

Sigarayı çiğniyordum. Kusmaktan korktuğum için içmeye cesaret edemiyordum. Aslında kusacak hiçbir şeyim yoktu. Uzaklardan gökyüzünde süzülen bir uçağın sesi geliyordu. Geri geldiğinde elinde Sardunya konservesinden yapılmış bir sandviç vardı. Sigara ellerime düştü. Çok zayıf düşmüştüm. Yanında bir şişe de şarap vardı. Cebinden bir bardak çıkartarak doldurdu ve dudaklarına götürdü:

— Nerelisin?

— Rifli.

Şarabını içti ve dudaklarını kuruladı.

— Ne kadar zamandır Tanger'desin?

— Dünden beri.

— Nerede uyuyorsun?

— Sokaklarda. Neresi olursa.

Büyük bir iştahla yiyordum. Lokmaları çiğnemeden yutuyordum. Bir bardak şarap uzattı. Bir dikişte bitirdim. Daha sonra bir sigara yaktım ve ikinci ve üçüncü bardakları da yuvarladım.

— Benim evimde kalmak ister misin?

Yüzüne baktım. İfadesinin samimi veya masum olduğu söylenemezdi. Kaygı verici bir iyilikti bu.

— Hayır, teşekkür ederim. Ayn Ketuet'de oturan bir amcam var. Evini bulup orada uyuyacağım.

— Nasıl istersen.

Bardağını alıp cebine koydu; sonra da bana dönüp:

— Hoşçakal. Kendine dikkat et, dedi.

Onunla beraber olmak istemiyordum. Açlıktan zil çalan karnımı doyurmuştu. İspanya Caddesi boyunca yürüdüm. Lokantaların içi insan kaynıyordu. Izgara et kokusu sokaklara yayılıyordu. Dışarıda ılık bir hava vardı. Kafamdakiler biraz daha aydınlanıyordu. Erkekler geçen güzel kızların kalçalarına bakıyorlardı. Yanımda bir araba durdu. Yaşlı bir adam seslendi:

— Binsene.

Yanına oturdum. Ne istiyordu benden? İlk defa böylesine güzel bir arabaya biniyordum. Yavaş sürüyordu. İspanyolca olarak nereye gittiğimizi sordum.

— Bir tur atmaya. (Eliyle göstererek) Küçük bir tur atmaya.

Benden pek de hoş olmayan bir şey isteyeceğinden emindim. Nihayet ben de aptal değildim. Ayrıca korkmuyordum da. Gerekirse kendimi savunabilirdim. Adam bana Tanger'li olup olmadığımı sordu. Tetouan'lı olduğumu söyledim.

Şehrin dışına doğru gidiyorduk. Bu adam sübyancıydı; bundan emindim. Karanlık bir köşede arabayı durdurdu. Şehir arkamızda kalmıştı. Arabanın içindeki ışığı yaktı ve elini kamışımın üzerinde gezdirmeye başladı. Küçük tur bu muydu acaba! Gerçek küçük tur şimdi başlamıştı. Yavaşça organımı dışarı çıkardı. Işığı kapatıp üzerime eğildi ve ağır ağır emmeye başladı. Benimki dimdik olmuştu. Yüzüne bakmaya cesaret edemiyordum. Adam mırıldanıyordu:

— Bravo! Bravo! Tam bir erkekmişsin.

Hem hayalarımı okşuyor hem de kamışımı yalıyordu. Dişlerini hissediyordum. Ya beni ısırırsa? Biraz daha hız-

lanabilmek için Tetouan da Assia'ya tecavüz edişimin hayalini kurdum. Ağzına boşalmıştım. Hayvan gibi bir çığlık attı. Bir mendil çıkarıp sperm damlayan ağzını sildi. Yüzü kızarmıştı. Gözleri açık, dudakları yumuşaktı. Pantolonumu kapattım ve sanki hiçbir şey olmamış gibi kollarımı kavuşturdum. Bu şehirde kadınlar da vardı. O zaman neden erkekler küçük çocukların peşindeydiler. Bana sigara ikram etti. Biraz müzik dinledik. Hayal kurup dışarı bakıyordu. Ben de yorgundum. Oran'ı düşünüyordum. Güzel Monique'i düşünüyordum. Monique! Benim için bugün sadece bir isimden ibaretti. İsmini söylüyor ve unutuyordum. Hem üzgün hem de mutluydum. Ağlamak istiyordum. Beni emen bu yaşlı adamın ne işi vardı ki yanımda? Hem kendimi hem de başkalarını suçluyordum.

Geri dönerken hiç konuşmadık. Beni avladığı yere gelince durdu. Avucuma elli peseta sıkıştırdı. Hoşçakal deyip ayrıldı. Eli cansızdı. Hoşçakal!

Pis havayı solurken bir yandan da düşünüyordum: Beş dakika için elli peseta. Bu sadece yaşlılara özel bir iş miydi acaba? Hırsızlık ve dilenciliğin yanı sıra yeni bir iş daha. Elli pesetayı çıkarıp inceledim. Organım da hayatta kalmama yardım edebilirdi! Çalışıyor ve karşılığında zevk alıyordu. Yaşlı adamı tekrar düşündüm. Bir çocuğun kamışını emmeden acaba benim kadınların memelerini öpmeden aldığım zevki alıyor muydu acaba? Peki ya ben şimdi orospu mu olmuştum?

Büyük pazarda bir lokantaya girip bir tabak balık ısmarladım. Tam karşımda iki tane iri yarı adam oturuyordu. Belki de yapı işçileriydiler. Eski bir motor yağı bidonundan su içiyorlardı. Suyun çok kötü bir tadı vardı. Sefil durumdaki diğer insanlar salonun ilerisinde oturuyorlardı. Yemeklerini tam bir sessizlik içersinde yiyorlardı. Sa-

dece çatal bıçak sesleri duyuluyordu. Garsonlara emir veren patronun sesi bu sessizliği bozuyordu. Zaman zaman müşteriler yüksek sesle Allah'a şükrediyorlardı. Dört peseta ödeyip dışarı çıktım. Güzel bir kadın geçiyordu. Lokantalardan ve kahvelerden yayılan Mısır ve Fas şarkıları kulağıma geliyordu. Sarhoş olduğu her halinden belli olan çıplak göğüslü genç bir adam bir kahvenin önünde durmuş gökyüzünü göstererek Tanrıya lanet yağdırıyordu. Kendilerinden pek de emin görünmeyen iki adam sarhoşun üzerine su attılar ve sonra da kahvenin ilerisine doğru götürdüler.

Dün mezarlıkta bana yardım eden çocuğu nerede bulabilirdim acaba? Eğer bulamazsam ölülerin arasında tek başıma uyumayı başarabilir miydim? Herhalükârda mezarlığın ne kapısı vardı ne de bekçisi. Bütün gün ve gece boyunca açıktı. Belki herhangi bir gösterişi yoktu ama her an kullanıma açıktı. Ölüler korkmazlar, üzülmezler ve kavga nedir bilmezler. Herkesin kendine göre yeri vardı. Ama aynı zamanda bir ölü başka bir ölünün yerine geçiyordu. Eğer dünya eski bir yerse, o zaman bütün yeryüzü dev bir mezarlıktan başka bir şey değildi. Altımıza serdiğimiz kartonları bıraktığımız yerde buldum. Çocuk ortalıkta görünmüyordu. Az önce aldığım beş sigaradan birini yaktım. Yanyana koyarak yaktığım üç kibritin ışığıyla bir mezar taşının üzerinde yazanları çözmeye çalışıyordum. Rakamlardan anladığım kadarıyla burada yatan kişi —erkek veya kadın olduğunu bir türlü anlayamadım— elli bir yıl yaşamıştı. Ayrıca bir de Davut'un yıldızı vardı. Müslüman mezarlığında Yahudi yıldızı! Çok ilginç! Eğer ölünecekse neden yaşanıyor ki? Bakımlı aile mezarlıkları bana yatak görevi yapıyordu. Tüm bu olanlar hakkında ne söylenebilirdi ki? Organım bana elli peseta getirmişti. Bu ne anlama geliyordu acaba? Çok zor

bir soru. Tek bildiğim hayatın yaşamaya değer olduğu. Büyük bir keyifle sigaramı tüttürdüm ve sonra uykuya daldım.

Sabah erkenden uyandım. Yanımda tanımadığım bir çocuk uyuyordu. Ceplerimi kontrol ettim. Param yerindeydi. Haklıymışım; mezarlıktan daha emin bir yer olamaz. İnsanların ölülere canlılardan daha çok saygı gösterdiklerini düşünüyordum.

Yorgun ayaklarım için bir çift ayakkabı satın aldım. Kahvaltımı esrar kokusuyla kaplı kalabalık bir kahvede yaptım. Sabah sigarası bana her zaman hayatımda içtiğim ilk sigarayı hatırlatıyor.

İşte yeni bir gün daha. Bugün ne yapmalı acaba? Eskiden Sebtayi ve Abdülselim ile beraber yaptığımız gibi pazarda hırsızlık mı yapmalı?

Yabancı bir kadın pazarda hiç de az para harcamıyordu. Gözüm üzerindeydi. Para cüzdanı doluydu. Çantasının içine yerleşirdi. Beni farkedince çantasını kolunun altına sıkıştırdı. Bu hareketi beni utandırmıştı. Pazarı terkettim. Ne sefalet! Bir şeylere sahip olanlar utanmıyorlar. Bütün günü sokaklarda sürterek geçirdim. Gördüğüm kadınların vücutları beni heyecanlandırıyordu. Kendimi bir umumi tuvalete atıp aklımı başımdan alan bir kadının kalçalarını hayal ederek mastürbasyon yaptım. Akşam olunca Fundak Sara pazarında uyuyabileceğimi farkettim. Bir peseta ödemek yeterliydi. Nerede olursa olsun uyumak mümkündü. Gözüme bir ahır ilişti. İnsanlar sürünün üzerinde damda uyuyorlardı. Fundak Sara ilkel toplulukların oluşturduğu bir bütündü: kahveler, lokantalar, butikler ve orospular.

Merdivenden çıkarken sarhoş bir adama rastladım. Yüzümü okşarken bana:

— Nereye gidiyorsun güzel çocuk, dedi.

Herifi itip yoluma devam ettim. Arkamdan bakıp benimle alay ediyordu:

— Ah güzel çocuk! Hem vuruyorsun hem de kaçıyorsun.

Elinde boş bir şişe vardı:

— Bekle beni güzel çocuk. Şu şişeyi doldurayım hemen döneceğim. Ayrılma bir yere.

Korkmuştum. Söyledikleri kulağıma geliyordu:

— Bu gece seni bana Allah yolladı. Felaket! Bu çocuk tam bir felaket. Bu gece bu fırsatı kaçırmayacağım!

Damda on kadar insan vardı. Bazıları uyuyorlar, bazıları da esrar içip sohbet ediyorlardı. İçlerinden biri yanındaki çocuğun yanağından öptü. Bir ses ona dönüp:

— Rahat bırak çocuğu. Şimdi olmaz. Canın ne istiyorsa biraz sonra yapacaksın. Saçmalamayı kes artık. Gören de daha önce hiç çocuk görmedin sanacak.

Bu manzarayı görünce kendi kendime mezarlığın bu genelevden daha iyi olduğunu düşündüm.

Birisi bana seslendi:

— Hey, güzel çocuk! Hoşgeldin evimize! Gel bizimle bir bardak bir şeyler iç. Hadi gelsene.

Kalbim çarpıyordu. Üzerimde bir bıçak veya jilet olmalıydı. Merdivenleri koşarak indim. Ahırda bir köşeye gizlenip çömeldim. Sigara içerken Tanrı'nın evrendeki bu başıboşluğu isteyerek mi yarattığını düşünüyordum. Hayvanların kokusu midemi bulandırıyordu. Dizlerimin üzerine kıvrılarak uyudum. Tecavüze uğramaktan korktuğum için geceyi bu şekilde geçirdim. Hemen yanıbaşımda ayakta uyuyan bir kısrak vardı. Gece yarısı üzerimde yoğun ve sıcak bir ıslaklık hissettim. Bütün dünyaya sövüp sayıyordum. Kısrak organını açıp kapıyordu. Koşarak kaçtım. Kapıda bekçi geri dönüp dönmeyeceğimi sordu:

— Hayır, asla!

— Biri bir şey mi yaptı?

— Kısrağın biri üzerime işedi.

— İyi de neden bacaklarının arasında uyudun ki. Çatıda yer yok muydu? Hamama git. Sakın yıkanmadan yatma yoksa hasta olursun.

— Öğütlerini kendine sakla.

Dışarıda ılık bir hava vardı. Sokaklar bomboştu. Şimdi hamama gitmek de nereden çıktı? Her yanım sidik olmuştu. Kaşınıyordum. Yahudi mezarlığının önünden geçerken içki içen üç serseri gördüm. İçlerinden biri bana seslendi.

— Gel buraya! Nereye gidiyorsun? Buraya baksana güzel çocuk. Hadi bizimle gel.

Ayağa kalktı ve bana doğru geldi. Bir başkası müdahale etti.

— Boşver gitsin. Şu an için çocuğa ihiyacımız yok.

Büyük pazara kadar koştum. Serseri gözden kaybolmuştu. Gece vakti bu yer sarhoşların, uyuşturucu kullananların, orospuların ve serserilerin cennetiydi. Kendime bir sabun aldım. Marine Sokağı'nda devriye gezen iki polis beni durdurdu.

— Kimliğin.

— Yok.

— Nerelisin?

— Tetouan'lı.

— Tetouan'da nerede oturuyorsun?

— Tranquat mahallesinde.

— Tranquat'nin içinde mi?

— Evet, Yahudi hamamının arkasında.

— Mulay Ali'yi tanıyor musun?

— Evet, komşumuz olur. Bizim tezgahın yanında sebze satar.

— Burada ne yapıyorsun?

— Hiçbir şey. İş arıyorum.

— Peki nereye gidiyorsun?

— Fundak Sara'da uyuyordum. Kısrağın biri üzerime işedi.

— Kısrak mı?

— Evet.

Birbirlerine baktılar, daha sonra içlerinden biri:

— Der Degah'ı tanır mısın? diye sordu.

— Hayır.

— Bizimle gel.

Bir kapıyı gösterdiler:

— Orada bir çeşme olacak. Git yıkan daha sonra da elbiselerini yıka.

Su ılıktı. Sabunu sonuna dek kullandım. Kahvede kâğıt oynayan oyuncuların sesleri kulağıma geliyordu. Hile yapan oyunculara bağırıyorlardı. Adamın biri yanıma gelip:

— Ne yapıyorsun sen? Delirdin mi? Geceleyin elbise yıkamak iyi değildir. Uğursuzluk getirir, dedi.

— Kısrağın biri üzerime işedi!

— Kısrak mı?

— Evet.

— Pekalâ, o zaman güzelce yıkan. Sonra da elbiselerini yıka.

Elbiselerimi iyicene sıktıktan sonra üzerime tekrar giydim. Kurutmak için gar boyunca gidip geliyordum. Nerede uyumalıydı acaba? Eski bir vagonda mı yoksa plajda mı? Plajda bekçi yoktu. Tren ise daha tehlikeliydi. Dünkü çocuğun sözlerini hatırladım: "Çalacak bir şey bulamadıkları zaman tecavüz ediyorlar." Üzerimde yirmi peseta vardı. Plajda da tıpkı vagonda olduğu gibi hem çalıp hem de tecavüz edebilirlerdi. Hatta boğabilirlerdi bile. Vagon acaba daha az mı tehlikeliydi yoksa? Taşlar ayağımı rahatsız ediyordu. Ayaklarımı yırtmaktan korkuyordum. Yavaşça

yürüyordum. Bir marşandiz vagonuna tırmandım ve kibrit yakarak etrafı aydınlattım. Ya bana saldıran birisi olursa. Her ihtimale karşı yerden iki tane sivri taş aldım. Vagona tekrar tırmanırken pantolonumun yırtıldığını hissettim. Öfkeyle tükürdüm. İçeri girince yavaşça uzandım. Bir bıçak veya bir jilet almam gerekirdi. Ayrıca benim gibi bir çocuğa daha rastlasam iyi olurdu.

Beni kurtaran çocuğa ne olmuştu acaba?

9

CATO'nun kahvesinde, son paramı da kumarda kaybettim. Arkadaşım Kebdani kazanıyordu. Yirmi beş pesetam şimdi onun cebindeydi. Bunun üzerine bana:

— Artık bırakmalısın. Bugün şansın yok, dedi.

— Öğütlerini kendine sakla. Ne yapacağımı ben bilirim.

Öğleden sonra, Kebdani'den beş peseta borç alıp kendime yiyecek bir şeyler satın aldım.

Günlerden pazardı. Büyük pazar hıncahınç doluydu. Hava bulutluydu ve rüzgâr esiyordu. Fas'lıların kahveleri, lokantaları ve mağazaları kapalıydı. Bazıları Fas bayrağının yanına bir de siyah bayrak asmışlardı. Bazı kahveler ise bu durumdan istifade ederek iş yapma peşindeydiler. Cato'ya bu bayrakların neden asıldığını sordum. Denizden gelen bir sesle beni yanıtladı:

— Bugün Elem Günü de onun için.

— Elem Günü ne demek?

— Ne olduğunu gerçekten bilmiyor musun?

— Hayır.

30 Mart 1912. Fransa'nın Fas'ı himaye altına alma tarihi. Mulay Abd Hafid'in krallığı zamanında oldu.

Bu pazar 30 Mart 1952 idi. Bu yıldönümü berbat bir güne rastgelmişti. Elem Günü dedikleri bu olsa gerek.

— Bugün Fransızlardan ne istiyoruz biz?

— Gitmelerini istiyoruz. Bugün himaye anlaşması sonlanıyor.

— İspanyolların da gitmesi isteniyor mu?

Sabırlı olmaya çalışarak bana baktı:

— Dinle! Sana her şeyi anlatacak zamanım yok. Kahveye git ve neyi merak ediyorsan arkadaşlarına sor.

Kebdani oyunu bırakmaya karar verdiğinde yaklaşık üç yüz peseta kazanmıştı.

Oyunculardan biri:

— Oyuna bizimle beraber devam et, diye emretti.

— Eğer oyuna devam etmek istemezsem, beni zorlayacak mısınız?

— Evet. Haydi al şu kâğıtları.

— Karnım aç, yemek yemek istiyorum.

Diğer üç oyuncu itiraz ettiler:

— Hepimiz açız. Mazerat değil bu. Eğer itirazında ısrar ediyorsan, kazandığın parayı aramızda paylaştırırız. En iyi çözüm bu olur.

Kebdani alaycı bir şekilde güldü. Esrar çubuğumu aldı. Oyuncular tekrar tehdit ettiler:

— Bu işin sonu kötü bitecek. Devam etmen lazım.

Cato uzaktan bağırdı:

— Kahvemde olay istemiyorum. Kavga edecekseniz dışarı çıkın.

Cato oynayanların kazancından belirli bir yüzde alırdı. Kahvesine oyun oynamaya fazla kişi gelmiyordu. Kalın ve güçlü bir ses duyuldu:

"Ey Yurttaşlar! Ey Faslılar! Bugünün Elem Günü olduğunu bilmiyor musunuz? Kırk yıl önce, 1912'de, Fransız himayesi Fas'a yerleşti. O zamandan bu yana özgür değiliz!"

Kebdani bana dönüp:

— Bu Marwani. Delinin biridir. Galeta satar, dedi.

— Peki insanlar ne diyorlar?

— Çevresindekileri tahrik eden bir deli olduğunu söylüyorlar.

— Deli olan sensin. O ne söylediğini biliyor.

— Ayrıca ajan olduğu ve İspanyollar hesabına çalıştığı söyleniyor.

— Bu imkânsız değil ama şu an için Fas'lıları savunuyor.

— Onu suçlamaya hakkımız yok.

— Sizi temin ederim ki gizli bir İspanyol örgütü için çalışıyor. Tanger'yi kendi denetimleri altına alabilecekleri uluslararası bir bölge haline getirmeyi amaçlıyorlar.

Cato bağırarak araya girdi:

— Kesin şu suçlamaları. Kahvemde politik tartışma istemiyorum. Meydana gidin ve istediğiniz kadar tartışın.

Marwani ellerini havaya kaldırarak tekrar bağırdı:

— Sömürgecilik dışarı!

Kalabalık tekrar etti:

— Dışarı! Dışarı!

Marwani: Yaşasın özgür ve bağımsız Fas!

Kalabalık: Yaşasın! Yaşasın!

Marwani: Kahrolsun hainler!

Kalabalık: Kahrolsun!

Marwani: Haydi Cihada!

Kalabalık: Cihada! Allahaşkına cihada!

Sevimli bir kadın tahta sandığın üzerine çıkarak yuh çekmeye başladı. Diğer kadınlar kendisini takip ettiler. Yan yatırılmış masaların ve sandalyelerin arkasında kalarak kahveden çıktık. Cato her zamanki gibi genizden konuşarak:

— İçeri girin, dedi.

Bariyeri aştım:

— Geliyor musun Kebdani?

Bir an tereddüt ettikten sonra yanıma geldi. Oyunculardan birisi bağırdı.

— Yerine dön. Bu orospu çocuğunun ne söylediğine bakma sen.

— Orospu çocuğu senin anana benzer, diye yanıtladım.

Üzerime tükürdü. Bende onun suratının ortasına tükürerek karşılık verdim. Başımın üzerine doğru bir sandalye fırlattı. Kendimi koruyabildim:

— Senin ananın amına tüküreyim!

Bariyeri aşmaya çalıştı. Sandalyeyi elime aldım. Kızgın bir şekilde bana:

— Daha sonra hesaplaşacağız! Sana kim olduğumu göstereceğim. Seni ele geçirince götünün ortasına tüküreceğim.

Kamışımı elimle tutarak cevap verdim:

— Gelirsen alacağın budur.

Cato müdahale etti:

— Defolun buradan. Gidin dışarıda dövüşün.

Kebdani'yle beraber oradan ayrıldık.

— Kazandığını ele geçirmek için tutmak istiyorlardı seni.

— Çocuk değilim ben. Bu orospu çocuklarını iyi tanırım.

— Biliyor musun, oynarken hile yapıyorlardı? Farkettin mi?

— Elbette. Ama kazandığım sürece hile yapmalarına ses çıkarmadım.

Kalabalık gitgide daha da artıyordu. Marwani kalabalığı yönetiyordu. Kebdani bana:

— Burada gördüğün insanların büyükçe bir bölümü Tanger'li değiller.

— Nereden geliyorlar o halde?
— Rif'ten. Görünüşlerine baksana.
— Öyleyse arkada olanlar da İspanyol.
— Kahvede biraz önce söylemiştim.

Kalabalık, otobüs durağına doğru koşuyordu. Orada inşaat yapımında kullanılan taşlar vardı. Göstericiler küçük gruplar halinde farklı yönlere dağıldılar. Bir grup komiserliğe saldırdı. Her yerde yağma ve yıkım vardı. Kebdani ve ben Sammarine'e saldıran grup içerisindeydik. Atılan taşlardan biri bir polis memuruna isabet etti ve beyaz kaskını düşürdü. Yüzü kan içinde kalmıştı. Bir eliyle kanı silerken diğer eliyle de silahına davrandı. İsyancılar üzerine taş yağdırıyorlardı. Büyük bir saat kırıldı. Saat 13:30'du. Bir vitrin camı kırıldı. Arkadaşıma dönüp:

— Birkaç saat ve fotoğraf makinesi alalım.
— Hayır.
— Neden olmasın?
— Daha sonra ne olacağı belli değil. Polis tarafından yakalanıp içeri tıkılabiliriz.
— Ama şuraya bak, ötekiler ne bulurlarsa alıyorlar.
— Bu onların sorunu. Kendilerini kuyuya atsalar biz de mi atacağız?
— Bundan bana ne. Sen korkuyorsun!
— Sen tek başına çal. Ben gidiyorum.

Komiserliğin yanından silah sesleri duyuldu.

Kebdani:

— Polis kalabalığın üzerine ateş açmaya başladı, dedi.

Kriz paniğe dönüşmüştü. Rex'in camı kırılmıştı. Göstericiler ellerindeki taşlarla bize doğru geliyordu. Çocuklar ve kadınlar bağrışıp ağlıyorlardı. Dükkânlar boşalmıştı. Kebdani koluma yapıştı:

— Gel, kurşunlara hedef olmadan gizlenelim. Yahudi tüccarın tezgahının arkasına gizlendik. Ateş sesleri, kırı-

lan camların seslerine karışıyordu. Bize çok yakın bir noktada kan içinde yere yığılmış bir adam vardı. Fas'lı bir polis elde silah koşuyordu. Kebdani bana dönüp:

— Kafanı eğ. Silahlara hedef olmayalım, dedi.

— Şu yarıktan ileriye doğru bak. Görüyor musun?

— Evet görüyorum ama sesini çıkarma şimdi.

Kalabalık paniğe kapılmıştı. Genç bir çocuk bizim bulunduğumuz köşeye saklanmak istiyordu. Dışarı atıldı. İki çocuk diğer bir üçüncüyü mağazanın tepesine çıkarmaya çalışıyorlardı. Silah sesleri gitgide bulunduğumuz yere doğru yaklaşıyordu. Vurulan bir adamın sesini duyduk. Kebdani:

— Birini öldürdüler, dedi.

— Duyuyorum ve görüyorum!

Bir polis makineli tüfeğiyle göründü. Çatıdaki çocuk üzerine atladı. Polis yere yıkılmıştı. Üstündeki çocuk sürekli olarak kıyasıya vuruyordu.

Kebdani:

— Bu polisi tanıyor musun? diye sordu.

— Hayır?

— Müfettiş Bacia. Babası Fas'lıdır, annesi ise İspanyol.

Çocuk makineliyi eline aldı. Nasıl kullanılacağını bilmiyordu. Küfrederek yere attı. Başka bir polis gelerek silahını çocuğun üzerine boşalttı. Sırtına ve karnına kurşun isabet etmişti. Sinema dışında ilk defa ölen bir insan görüyordum.

— Olanları görüyor musun?

— Diğerlerini de öldürecekler.

— Elbette, pasta dağıtacak halleri yoktu ya.

Kebdani'nin alnı terlemişti.

— Hey Kebdani! Vurulacaksın.

— Ne diyorsun sen? Şu dilini tutsan daha iyi edersin.

— Titriyorsun ama.

— Titriyorsam titriyorum; sana ne? Kapa şu çeneni! Delik deşik gövdelerimizi şu çocuğunki gibi kaldırımın üzerinde mi görmek istiyorsun?

— Sen ödleğin tekisin.

— Pekalâ, ama kapat şu çeneni!

Üçüncü bir polis gelip müfettişin yerden kalkmasına yardım etti.

— İyi misin?

— İyiyim, iyiyim diye cevapladı müfettiş.

— Şu köpeği hakladık.

Çocuğa yaklaştılar. Gövdesine dokundular ve daha sonra meydana doğru yöneldiler.

— Baksana, bizi bulmadan bu yeri terk etsek daha iyi olmaz mı?

— İyi ama, Kebdani nereye gidebiliriz ki?

Makineli tüfekler, tabancalar... Tam bir çatışmanın ortasına düşmüştük.

— Haydi bakalım, uç şimdi...

İlk ben çıktım. Vurulmuş çocuğun gövdesi hâlâ hareket ediyordu. Acıyla inliyordu.

Kebdani gitgide daha sinirleniyordu:

— Yok ol dedim sana. Polis bizi bulup ortadan kaldırmadan uzaklaş buradan!

Polisler her yöne koşuyorlardı. "Fransız Yamacı" denen bölgeye geldiğimizde Kebdani durup işedi. Benim de fena halde çişim gelmişti. Bir bu eksikti. Yeni Çeşme Meydanı'na geldiğimizde çok ağır bir küfeyi taşımaya çalışan bir adam gördük.

Kebdani:

— Şanslıymışız, dedi. Kurtulduk. Bu gelen Kabil. Sidi Buknadel'deki evine kadar izleyelim.

Kabil'den daha önce söz etmişti. Yanında bir süre hamal olarak çalışmış.

— Dünya kadar para kazanan bir kaçakçı olduğu doğru mu?

— Evet doğru. Çok parası var. Bizi tepeden tırnağa örtebilecek kadar çok.

Yine de görünüşü beş parasız sefil bir insanınkinden farklı değildi. Meydan boşalmıştı. Ara sıra birisi koşarak geçiyordu.

— Kabil!

Bağıran Kebdani idi.

Adam durdu, küfesini yere indirdi ve bekledi.

— Nereye gidiyorsun Kabil!

— Barakaya. Benimle gel. Sallafa ve Bokra da orada. Pis orospunun kafasını ve kaşlarını traş ettim.

Küfeyi aldık ve adamı izledik. Kebdani adama Medine'de ne olduğunu bilip bilmediğini sordu.

— Tam olarak ben de bilmiyorum. Koşan insanlar gördüm, hepsi bu.

— Silah sesleri duymadın mı?

— Evet ama uzaktan. Neler oldu?

— Güvenlik güçleri Faslıların üzerine ateş açtılar.

— Peki ama neden?

— 30 Mart'ın yıldönümü dolayısıyla.

— Fas'lılar kendilerini nasıl savundular?

— Taşlarla.

— Ölen var mı?

— Bütün Faslıların üzerine ateş açtılar.

Uzaklaşmamızı öneren bir ses duyduk. Yaralı bir adam iki kişi tarafından takip ediliyordu.

Kabil Kebdani'den benim hakkımda bilgi aldı:

— Kendisi seyyar satıcıdır. Çorba ve kızarmış balık satardı. İşini bıraktı. Patronu günde beş pesetadan fazla vermiyordu.

Baraka Sidi Buknadel'in yukarılarında bulunuyordu.

İki kapısı vardı. Birisi Amrah doğrultusundaydı diğeri ise sahile açılıyordu. Kaçakçının barakası hiç de fena görünmüyordu. Sallafa alçak sesle Ferit el Atras'ın bir şarkısını söylüyordu: "Seni unutanı sen de unut. Ayrılığın ne önemi var?" Kafası ve kaşları traş edilmişti. Yüzü henüz olgunlaşmamış genç kıza benziyordu. İşlemeli ve siyah-beyaz çizgili eski bir elbise giymişti. Bokra şilteye uzanmış esrar içiyordu. Üzerinde mavi ve kırmızı işlemeli bir elbise vardı. Bu birliktelik bana Tetouan'da Azize kadının evinde geçirdiğimiz üç gün ve üç geceyi hatırlattı. O zamanlar bin pesetam vardı. Şimdi ise beş parasız ve işsiz durumdaydım. Domatesli ve patatesli bir balık tabağı ateşin üzerindeydi. Sallafa, biraz sarhoş haliyle, ellerimizi yıkamamıza yardımcı oldu. Bana baktı sonra gülmeye başladı. Bu arada ellerime su dökmeyi ihmal etmiyordu. Fazlasıyla içmişti. Kabil'in önünde sürekli gülüyordu ve Kabil de bu durumdan hiç memnun görünmüyordu. Su kabını eline aldı:

— Bırak şu kabı pis orospu. Kes artık şu oyunu.

— Pis orospu anandır.

Kabil tehdit savurdu. Kebdani kabı alıp Kabil'in ellerine su döktü.

— Gelecek sefer saçlarını ve kaşlarını kazımakla yetinmeyeceğim. Uçurumdan aşağı atacağım seni.

— Erkeksen dene bakalım! Dene de kim kimi uçurumdan atacak görelim.

Bokra oturduğu yerden gülümseyerek:

— Şu gürültüyü kesmeyecek misiniz artık? Yoksa ben gidiyorum.

Balık çok baharatlı olmuştu ama lezzetliydi. Şarap içtik ve elem gününde olanları konuştuk. Um Kaltum eski şarkılarını söylüyordu. Esrar içtik. Biraz kafayı bulmuştum. Kebdani uyandırdı:

— İstersen burada kal. Biz biraz dolaşmaya gidiyoruz.

— Biraz uyuyacağım.

Kapıyı kilitlediler. Rüyamda, bir meydanda sıra sıra dizilmiş çıplak insanlar gördüm. Üç dört kişinin oturduğu bir masanın önünden tek tek geçiyorlardı. Masanın üzerinde cerrahi aletleri vardı. Kamışlarını kesiyorlar ve bir varilin içine atıyorlardı. Meydanın çevresindeki barikatların arkasında duran kadınlar bu erkeklere ağlıyorlardı.

Bokra ve Sallafa uyuyorlardı. Birisi sağ tarafına dönmüş, diğeri ise karnının üzerine uzanmıştı. Sallafa çok yorgun görünüyordu. Kalçaları muhteşemdi ve beni tahrik ediyordu. Sesini duydum:

— Bu pezevenk iti nihayet gidebildi.

Kalktı ve lambayı yaktı. Gerindi. Göğsü ve kalçası bütün haşmetiyle ortadaydı. Arzum uyanmıştı.

Bana:

— Sen de uyuyor musun, diye sordu.

— Hayır. Sadece biraz dinleniyorum.

Şarap şişesini ve iki tane de bardak aldı.

— Buraya gel de Bokra'yı uyandırma.

"Bana emrediyor! Gitmeli miyim acaba? Burada her şeyi o yönetiyor." Biraz başım ağrıyordu. Küçük bir migren. Bokra rahat bir şekilde uyuyordu. Kadınlar çok zeki. Bu gibi durumları gayet güzel anlıyorlar.

Öbür oda çok güzel şeylerle doluydu. Bir köşede karton kutular vardı. İçlerinde ticari eşya olmalıydı. Sallafa yatağa uzandı. Silte de bana kalmıştı.

— Yanıma gelsene. Kabil'den mi korkuyorsun?

— Birbirimizi tanımıyoruz. Biraz önce bizi Kebdani tanıştırdı.

— Seni benim kollarımda bulsa bile hiçbir şey yapamaz. Onu iyi tanırım. Havlayan ama ısıramayan köpek gibidir.

(Bu mümkündü tabii. Ama yine de beni dışarı atabilirdi. Sen ve o beraber olurdunuz. Seni seviyor olmalı. Peki ya sen? Her şeye sen mi hükmediyorsun?)

Sallafa'ya yakındım. Her iki bardağı da doldurdu. Kocaman gözleri vardı. Uykusuzluktan kıpkırmızı olmuştu. Bir sigara yakıp dudaklarımın arasına koydu. Bir başkasını da kendisi içmeye başladı. Tetouan'daki Haruda'yı hatırladım. O da sigarasını tıpkı böyle ağzıma koymuştu.

— Ya Bokra uyanırsa?

— Benim kardeşim o.

— Kardeşin mi?

— Kardeşim gibi.

— Ah, anlıyorum.

Sırıtarak bana baktı. Küçücük dudakları böceğe benziyordu. Çilek gibi kırmızıydılar.

Ufacık bir ağzı olan kadının organı da küçük olmalıydı. En azından bana böyle söylenmişti. İçkisini yudumlarken sırtüstü uzandı. Düşünceli görünüyordu. Elimi kâh sıkıp kâh bırakıyordu. Eğleniyordu. Oynuyordu. Sıcak eli, ince ve uzun parmakları içimdeki arzuyu büsbütün kamçılıyordu. Yanına uzandım. Elini sıkıyordum. Saklandığımız yerde vurulan genç adamın yüzünü hatırladım. Üzülmüştüm. Başı taşlara çarpmıştı. Kan... Yerde bir insan cesedi...

Hiç konuşmadan bir süre yattık. Huzur ve mutluluk anlarıydı bunlar. Kabil bu kadınla bu duyguları yaşamış mıydı acaba? Gövdelerimiz aynı anda hareket ediyordu. Tebessüm eden yüzlerimiz, dans eden gözlerimiz vardı.

— Bekle. Elbisemi çıkaracağım.

Yavaşça soyundu. Gitgide daha çok tahrik oluyordum. Külotu pembeydi. Memeleri fazla büyük değildi. Tıpkı bir limon gibi... Oran'daki kadın-ağacımı hatırladım. Me-

meler limondandı kadın-ağacımda benim. Erkeğin arzuladığı etti.

— Elbiselerini çıkar.

— Soyunmasam daha iyi. Kabil'in dönme ihtimaline karşı...

— Saat üçten veya dörtten önce dönmezler. Onları iyi tanırım.

— Şu an nerede olmalılar?

— Bilmiyorum. Arkadaşıyla çıktığı zamanlar geç döndüğünü biliyorum. Biriyle beraberken kendini kaybeder. Kimbilir belki de kerhaneye gitmişlerdir.

— Ama bugün şehirdeki durum iyi değil.

— Biliyor musun; şehirde genelevlerin dışında bazı özel evler de vardır.

Genç kızı andıran yüzü kalp şeklindeydi. Gözlerimi kapadım ve başımı sıcacık memelerinin arasına dayadım. Üzerine uzandığım ve şehvet ateşiyle yanıp tutuşan bu gövde tüm endişelerimi yok ediyordu. Parmakları saçlarımdaydı. Gözlerimi açmadan elimi başına doğru götürdüm. Tüy namına hiçbir şeyin olmadığını unutmuşum. Sert kıl uçları avucumun içini kaşındırıyordu. Parmaklarımı alnından ensesine doğru götürdükçe tüyleri yatıyordu. Kabil kıskançlığını her şeyi kazıyarak göstermişti. Dilim göğüslerinde özgürce geziyordu. Onları kâh öpüyor kâh emiyordum. Ağzımın içinde bütün diriliği ve sertliğiyle sağ memesi vardı. Öbür memesine dokununca gıdıklanıyordu. Büyük bir zevk içerisinde bir memeden diğerine geçiyordum. Eliyle sol memesini gizliyordu. Onu da istiyordum. İki küçük çocuk gibiydik. Pantolonumu açtı. Parmakları arasındaki kamışım dimdik olmuş; göreve hazır durumdaydı. Başından hayalarıma kadar her tarafını uzun uzun okşadı. Daha sonra organının dudaklarına sürtmeye başladı. Kasığındaki kıllar sert ve simsiyahtı.

Başı gibi vahşiydi. İçine girmek istiyordum. Beni tahrik etmek hoşuna gidiyordu. Organım ona aitti. Parmaklarıyla sıkıyordu. Avucunun içiyle sıkıca kavrıyordu. Boyunu ölçüyordu. Bana da sırtını seyretmek kalmıştı. Nihayet bıraktı. İçine girdim. Hemen ardından geri çekildim. Kolları ve bacaklarıyla beni kendine doğru çekiyordu. "Haydi bütün gücünle. Bu organ için iyi bir arkadaş ol."

Bokra Sallafa'yı arıyordu. Yatağın kenarına oturup sordum:

— Baksana Bokra Kebdani geldi mi?

— Henüz gelmedi.

Öbür odaya geçtim. Sallafa ile Bokra'nın konuşmaları kulağıma geliyordu.

— Şu pezevenk herif dönmedi mi hâlâ?

— Bunca olaydan sonra tutuklanmış olmasından korkuyorum.

— Gebersin!

Banyoda çarçabuk yıkandım. Sallafa rahatlamış bir şekilde gülümsüyordu. Yüzümü ellerinin arasına aldı. Kalbim yerinden fırlayacakmışçasına çarpıyordu. Ağzımdan öptü. Sanki bir çocukmuşum gibi davranıyordu. Dudaklarına hoş bir tebessüm yayıldı. Hemen ardından da tuvalete gitti. Bana Ayn Ketouet'in kızını hatırlattı. Acaba neredeydi şimdi?

Bokra ellerini başının arasına almış üzgün bir şekilde oturuyordu. Ayağa kalktı ve Um Kaltum'un bir plağını koydu. Güzel bir aşk şarkısı çalıyordu. Kafamda Tetouan'ın hayali canlanmıştı: Ayn Habaz, esrar içenler, sarhoşlar ve çalışığım kahve... Gözlerim yaşardı. Çocukluğum birdenbire gözüme çok çekici göründü.

Kabil ve Kebdani içeri girdiler. Yorgundular.

— Neler oldu?

Pikabın sesini kıstı.

— Bitti artık. Bir sürü Faslı'yı öldürdüler.

Sallafa:

— Siz neredeydiniz? diye sordu.

— İşimiz vardı. Meşguldük.

— Söyleyin bakalım Kara Sayide'nin kerhanesinde miydiniz? Yoksa Deli Zehra'nınkinde mi?

— Kapa şu pis gaganı! diye bağırdı Kabil.

— Pis gaga seninkine denir, diye bağırdı Sallafa.

Kebdani yanıma geldi ve kısa bir süre için kendisiyle dışarı çıkmamı istedi. Dışarıda serin bir hava vardı. Limanda demirlemiş teknelerin ışıkları çok güzel görünüyordu.

Kebdani:

— Seni ilgilendiren bir şey söyleyeceğim.

— Nedir?

— Kabil yarın bizimle çalışmanı kabul etti.

— Bu önemli bir haber; hem de çok önemli.

— Yalnız bir şartı var.

— Nedir o?

— Yarınki buluşma saatine kadar burada kalacaksın.

— Neden böyle bir şart var.

— Dinle, Kabil seni yeterince tanımıyor. İşimizle ilgili sırları tutamayacağından endişe ediyor.

— Evet, anlıyorum.

— Ben seni tanıyorum. Ona senden söz ettim ve ciddiyetin, cesaretin ve sadakatin konusunda ikna ettim. Daha önce beraber çalıştığı çocuklar tarafından ihanete uğradı. Polisin ve Jandarmanın satın aldığı kişilermiş. Bazen polisler kaçakçılarla çalışması için birtakım adamları görevlendirirler. Böylelikle tuzak kurarlar. Her şeyi önceden bilirler; yeri, saati ve malın cinsini. Polis taşıyıcılara çok iyi para verir. Bazen kaçakçıların verdiğinin üç dört katına kadar çıkarlar.

— İlginç.

— Ayrıca böylelikle kendilerini korunmuş hissediyorlar. Biliyorsun Kabil çok gözüpek bir insandır. Hatası cimri olması. Bu durum bazen onunla çalışan adamların hırsızlık yapmasına yol açar. Sadece kadınlara karşı cömerttir. O da Sallafa türü kadınlara...

— Söylesene, sence Sallafa'yı kıskanıyor mu?

— Bir maymuna bile bacaklarını açabileceğinin farkında.

— O halde sorun ne?

— Her şeye rağmen onu seviyor.

— Peki öyleyse neden kafasını ve kaşlarını traş etti?

— Kaçmaması için. Bazen kaybolur ve haftalar boyu ortaya çıkmaz.

— O da sevgisini böyle gösteriyor ha!

— Çılgınlık bu.

— Peki, terkettiği zaman nereye gidiyor?

— Sarhoş olur ve arkadaşlarının evinde fahişelik yapar.

— Ya Sallafa. O Kabil'i seviyor mu?

— Böyle bir kadın hiç sevebilir mi ki? Sadece parasını seviyor ve bunu açıkça da söylüyor. Bir gün Kabil'e şöyle söylediğini duydum. "Günlerini benimle heba ediyorsun. Sana, seni seven başka bir kadın bulmalı. Seni sevmiyorum; anla artık bunu."

— Kabil ne cevap verdi?

— İnanmıyor. Kendi tarzını beğendiğini sanıyor. Bugüne kadar el kaldırdığına şahit olmadım.

— Çok ilginç bir tip.

— Sallafa'nın kendisine büyü yaptığına inanıyor.

— Doğru olduğuna inanıyor musun?

— Hayır. Hiç ilgisi yok. Kadına aşık. Hepsi bu.

— Peki kafasını ve kaşlarını traş etmeyi nasıl başardı?

— Önce sarhoş etti. Sonra kahvesine haşhaş koydu. Uyurken de traş etti.

— Uyanınca tepkisi ne oldu?

— Birkaç eşya kırdı ve intikam almaya yemin etti.

— Ya Bokra?

— Sallafa'nın arkadaşı. Ayrıldığında çılgına dönüyor.

— Bokra'ın sevgilisi yok mu?

— Bilmiyorum. Kendinden başka birini sevdiğini sanmıyorum. Bokra zor bir insandır ama cesurdur. Az konuşur ve kimsenin canını sıkmaz. Çoğunlukla aklı başında şeyler söyler.

— Evet, farkettim.

Birer sigara yaktık. Kebdani'ye Sallafa ile aramızda neler geçtiğini anlatmayı düşündüm ama kıskanmasından ve gidip Kabil'e anlatmasından korktum. Barakaya döndüğümüzde, güzel ve berrak sesiyle Um Kaltum şarkısına devam ediyordu:

Dudaklarındaki kadehi istiyorum
Uzaklaştır onları kendinden.

10

BARAKADA Sallafa ile beraberdim. Her iki adam da çıkmışlardı. Bokra annesini görmeye gitmişti. Kabil ve Kebdani akşamki işin planlarını yapıyor olmalılardı. Sallafa odayı temizliyordu. Ben ise düşünceli ve biraz da endişeli bir şekilde yeni durumu gözden geçiriyordum. Sallafa'dan bir şişe şarap istedim. Yeni bir şişe açacağını söyledi. Gülümsedi ve gözden kayboldu. Birbirimize aşıkmışız gibi davranıyordum ama endişe gitgide ağır basıyordu. Bahçeden çaldığım armutların hatırası canlandı. Bu barakanın görüntüsü hapsedildiğim çiftlik evine benziyordu. Üstesinden gelebilecek miydim acaba? Küçük pencereden denize baktım. Gözlerimin önünde bulutlu bir hava ve dalgalı bir deniz uzanıyordu. Uzaktan gemiler geçiyordu. Sallafa'yı arkamda hissettim. Sanki sıcaklığıyla konuşuyor gibiydi.

— Nereye bakıyorsun?

Onun sevgilisi mi olmuştum acaba? Sefalet ve aşk, hiç de çekici bir ikili değildi.

— Denize bakıyorum. Hiç deniz yolculuğu yapmadım. Hayatım boyunca denize açılıp çok uzaklara gitmeyi hayal etmişimdir. Ya sen, hiç deniz yolculuğu yaptın mı?

— Ben mi? diye sordu gülerek. Hiç Tanger'den dışarı çıktın mı diye sorsana. Hiç yolculuk yapmadım.

Küçük bulutun üzerinde yürüyerek bana doğru geliyordu.

— Hiç Tanger dışına çıkmadın mı?

— Hayır asla. Nereye gitmemi isterdin ki? Ve kiminle? Öyle sanıyorum ki bu şehri bir kere terketseydim bir daha hiç geri dönmezdim.

— Ben de öyle düşünüyorum.

— Neden peki?

— Bilmem, öyle işte.

Kocaman gözlerle bana baktı. Sanki bana "cevabım hoşuna gitmedi mi?" der gibiydi. Bakışlarına dayanamıyordum. Gözlerimi indirip kapıya doğru baktım. Beni sinirlendirmeye başlamıştı.

— Gözlerini nereye çevirdin?

— Kapıya.

— Bir şey mi düşünüyorsun?

— Kapıyı düşünüyorum.

— Neden?

— Üzerime kilitlenmiş bir kapının ardında olmaya dayanamıyorum.

Oturduk. Masanın üzerinde bir şişe şarap ve iki bardak vardı.

— Ben de hapsedilmeye dayanamıyorum ama artık alıştım.

— Benim alışmam mümkün değil. Ayrıca alışmak da istemiyorum. Kendimi hapishanede gibi hissediyorum.

Burada kilitli bir kapının ardındaydık. Kabil'in metresi ve Kabil'in hamalı... Henüz güven duyulmayan bir hamal... Birden aklıma kapıyı kırma fikri geldi. Hayır, bu her şeyi mahvederdi. Her şeyi. Kebdani ile arkadaşlığımı, Sallafa ile ilişkimi ve hatta Kabil ile çalışma imkânını...

— Düşünmeyi bırak artık, şu şişeyi aç. Sana bir şey söyleyeceğim.

— Nedir?

— İstiyorsan Tanger'yi ikimiz beraber terkedelim.

Gözlerimi üzerine diktim.

— Nereye gidebiliriz ki?

— Nereye olursa. Örneğin Casablanca'ya.

Kafasının ve kaşlarının kazınmış olduğunu hatırlatmayı düşündüm. Üzmek istemediğimden vazgeçtim.

— Peki, orada ne yapacağız?

— Ne olursa.

— Benim elimden hiçbir şey gelmez. Peki ya sen, sen ne yapacaksın?

— Ben nerede olsa çalışırım. Mesela Fransızların yanına hizmetçi olarak girebilirim. Arkadaşım Fadila'yı tanırsın. Fransızların yanında çok çabuk bir iş buldu.

Kebdani'nin bana Sallafa ile ilgili dediklerini hatırladım. Bokra olmadığı zamanlar Sallafa'nın kendini kaybettiğini söylemişti.

— Peki, Bokra ne olacak.

— Bizimle gelecek.

Ama çılgınlık bu. Sinirli bir şekilde:

— Anladım, dedim.

— Bokra cesur kızdır. Farketmedin mi?

— Onun hakkında kötü bir şey söylemedim. Sadece bir soru sordum.

— Sonuçta sen Bokra'yı tanımıyorsun. Tanıyınca onu bir kardeş gibi göreceksin.

Böylece Bokra kardeşim oluyordu. Ayakları yere basan birisi. Bize gelince, biz oldukça garip insanlardık. Bardaklarımızı değiştik. Kollarımız kıvrılmış, ellerimiz karışmış bir şekilde bardaklarımızı ağzımıza doğru götürdük. Pek iyi bilmediğim ama zevkli bir oyun oynuyor gibiydim.

Üzerime doğru eğildi. Gözleri ağzıma doğru yönelmişti. Yavaşça öptü. Öperken dudaklarındaki şarabı benimkilere aktardı. Bu kadın beni sınırsız zevklerin kucağına itiyordu. Kapıda anahtar sesi duydum. Farit Atrache şarkı söylüyordu: "Ne zaman döneceksin sevgilim?" Sallafa'nın yüzü ifadesizdi. Üzgün mü sevinçli mi belli değildi. Ne düşünüyordu acaba? Belki de önerisine cevap vermediğim için bana kızmıştı. Kebdani yiyecek dolu bir kutuyla içeri girdi. Yorgun görünüyordu:

— Kabil geldi mi, diye sordu.

Şaşırmış bir şekilde bana baktı. Özür diledim.

— Kusura bakma! Başka bir şey düşünüyordum. Ne var ne yok?

— Felâket.

Kutuyu Sallafa'ya verdi ve balıkların hepsini kızartmasını istedi. Sallafa azarlayan bir ses tonuyla:

— Bu saatte mi gelinir, dedi.

— Bir iş üzerindeydik.

— Bana ne bundan? Getireceğini zamanında getirmen gerekirdi.

Ne yalancı!

— Söylesene bir şey mi oldu, diye sordum.

— Artık her şey aydınlandı. Olayları İspanyolların düzenlediği anlaşıldı. Tüm olup bitenler onların tahrikiymiş.

— Öyleyse Marwani'nin söyledikleri doğruydu.

— Kimbilir belki de. Herkesin bildiği şu ki, Elem Günü olaylarından İspanyollar sorumlu.

— O halde Fas'lıları maşa gibi kullanarak 30 Mart tarihinden yararlandılar.

— Bu mümkün görünüyor.

— Evet, bu tam bir felaket.

— Onlarca Fas'lı öldü ve sadece altı yedi kişi gömüldü. Büyük Cami'de kayıplar için dua edildi.

— Peki ya diğer ölüler?

— Halkın tepkisini yatıştırmak için saklamış olmalılar. Ölenlerin çoğu Tanger'li değil. Gizlice gömülmüş olmalılar.

Sokaklarda dolaşılıp dolaşılamadığını sordum.

— Evet tabii. Ancak sokaklarda devriye geziyorlar ve şüphelileri durduruyorlar. Polis orduyla işbirliği yapıyor.

— Peki ya Kabil nerede?

— Anne-babasının evine gitti. Bokra dönmedi mi?

— Henüz dönmedi, dedi Sallafa.

— Gidip baksan iyi edersin. Tek başına dönmeye korkar. Haydi bir iyilik yap da git.

— Nerede olduğunu bilmiyorum.

— Dar Barud'da makine kahvesinin yakınında oturuyor. Bulamazsan çevredekilere sorarsın. Oturduğu yerde tanınan bir kişidir.

— Tek başına gelmesi gerekir. Zorunluluk olmadan insanlar dışarı çıkmıyorlar. Sokaklarda oynayan çocuk bile yok.

Sallafa sinirlenmişti.

— Yeter artık. Dünyanın sonu geldi sanki. Gitmek istemiyorsun; hepsi bu.

— Hayır, sorun bu değil... Ama...

— Tamam, başka bir şey söyleme.

— Ne yapacağımı biliyorum. Eğer bir daha beni burada sizinle beraber görürseniz gelin yüzüme tükürün.

Kebdani bana döndü:

— Her şey yolunda, bu geceki işe hazırlan. Üç hamal daha olacak. İki de araba. Bir tanesi yük için diğeri de insanlar için. Ben malın tekneden dalgakırana taşınmasıyla ilgileneceğim. Sen ise dalgakırandan arabaya taşıyacak üç hamalla birlikte olacaksın. Cesur, güçlü ve özellikle de hızlı olmak zorundasın. Boşaltma sırasında veya şehre gi-

rişte jandarmaların baskınına uğrayabiliriz. Böyle bir durumda Kabil'in ve bu akşam tanıyacağın yardımcılarının talimatlarına uyman gerekir. Aynı şey şehirde malın teslimi sırasında da olabilir. Ama bu kez sivil polisle. Bu işin risk, macera ve tehlike taşıdığını senden gizleyecek değilim. Kaçarsan ateş ederler. Anlaşıldı mı?

— Evet, anlıyorum.

— Bazen patron jandarmalarla anlaşır. Ama bazen de miktar konusunda uzlaşmaya varamazlar. İşte o zaman sert müdahaleler olabilir.

— Sert demekle neyi kastediyorsun?

— İşler silahla halledilir.

Kabil silah taşıyordu ha! Bu önemliydi işte. Bunu bilmek benim için yaşamsal önem taşıyordu. O halde Sallafa ile beraberken dikkatli olmam gerekir. Her ikimizi de yatakta yakalarsa üzerimize ateş açmaktan kim alıkoyabilirdi ki onu?

— Söylesene, Kabil silahlı mı?

— Ah! İşte hiç de üzerine vazife olmayan işlerle ilgileniyorsun. Sana sadece neler olabileceğini söylüyorum. Kabil'in ve arkadaşlarının silahlı olup olmaması ne farkeder? Bu bizim işimiz değil.

— Evet, anlıyorum. Ama yine de sormadan edemedim.

— Sana diğer hamallara söylemediğim şeyleri söylüyorum.

— Evet, biliyorum.

Sallafa'ya dönerek:

— Esrar çubuğu nerede, diye sordu.

— Bilmiyorum ara.

Sallafa intikam almaya başlamıştı. Beraberce yatak odasında biraz içmiştik. Oturma odasında arar gibi yaptım. Öteki odada buldu. Pikabın üzerine Abdul Vahab'in "Akşam olunca" adlı şarkısını koydum.

Grubun en genci bendim. Şoför arabayı çok iyi kullanıyordu. Hızımız saatte 70 km'yi geçmiyordu. Virajlarda 30'a, 40'a kadar düşüyorduk. Sabahın ikisine doğru Spartel Koyu'na ulaştık. Aracımız siyah büyük bir aracın arkasında durdu. İçinden uzun boylu, iri yarı bir adam çıktı. Kırk elli yaşlarında olmalıydı. Bize yaklaştı ve şoföre:

— Yolda durum nasıl? diye sordu.

— İyi, hiç bir olumsuzluk yok.

Bu adam Kabil'in arkadaşı olmalıydı. Bizlere dönüp:

— Adamlarımız siz olmalısınız, dedi.

Daha sonra da elini omzuma koyarak bana:

— Sen Rif'in neresindensin, diye sordu.

— Beni Seiker'dan.

— Seiker'lileri tanırım. Rif'liler cesurdur. Onları iyi tanırım. İspanyol iç savaşında beraberdik. Ülkenin insanları gibi bir insan ol.

Rahatlamıştım. Herkese sigara dağıttı. Beni şaşırtıyordu. İnsana çekici ve etkileyici gelen bir kişiliği vardı. Böyle bir insanı çekici bulmak hiç de hoş değildi! Yanında Kabil genç bir delikanlı gibi görünüyordu. O da iyiydi ama daha zayıftı. Yetenekli ve sadık olmam şarttı.

— Hazır mısınız?

— Evet.

Zor bir yardan aşağı indik. Taşların üzerinde ağaçların ve gür otların arasında yürüyorduk. Acaba sırtımızda eşyalarla buradan mı çıkacaktık. Kabil'in arkadaşı bana:

— Bana Kandusi de, dedi.

Bu kaçakçılar arasındaki adı olmalıydı. Yol gerçekten zorluydu. Beni uyardı:

— Eşyaları taşırken düşmemeye dikkat et. Kasaların içinde kırılabilir eşya var.

Kıyıya geldiğimizde bir lamba çıkardı ve ışıkla işaretler göndermeye başladı. Cevap olarak başka işaretler gel-

di. Kabil oradaydı ve ayakta duruyordu. Çevresinde ipler ve çantalar vardı.

— Ah, nihayet geldiler! Her şey yolunda mı?

— Her şey yolunda.

Motor sesi duyuldu. Karşılıklı olarak işaretler verildi. Deniz biraz çalkantılı idi. Motor sesi yaklaştı. Kandusi hazır olmamızı istedi. Motor durdu. Başka bir işaret. Tekne yanaştı. Dalgalar arasında sallanıyordu. Hamalların ikisi ayakkabılarını, pantolonlarını çıkardılar ve suyun içinde yürümeye başladılar. Tekne boşaltıldı. Kasaları kumların üzerine yerleştirdik. Ne ağırdılar ne de büyük. İçlerinde değerli bir şey olmalıydı. Belki de saat. Kandusi Kebdani'ye bir tehlike olup olmadığını sordu.

— Sanmıyorum.

— Tekneyi limana geri götürmekte birazcık bile bir tehlike varsa rahatlıkla burada gizleyebilir ve sabahı bekleyebiliriz.

— Hayır, hiçbir tehlike yok.

— O zaman taşlara dikkat edin.

— Evet biliyorum. Bu bölgeyi iyi tanırım.

Kebdani'ye hoşçakal dedim. Bana:

— Pekalâ sen de hoşçakal. Bir saat sonra barakada görüşürüz, dedi.

Tekne Tanger limanına kadar çekiliyor olmalıydı. Sudaki iki hamal tekneyi denize doğru itiyordu. Kebdani'yi siste yavaşça kaybolurken gördüm. Dalga seslerini duyuyordum. Her çantaya iki tane kutu kondu. Kandusi bana:

— Eğer ikisini birden taşıyamayacaksan birini taşısan da olur, dedi.

— İstiyorsan üç tane de taşırım.

Gücümü ve yaşımı gözümün önüne getirdim. Zayıftım, bu yüzden yeteneklerimden şüphe ediyordu.

Bu, iş dilenmekten de hırsızlık yapmaktan da daha

iyiydi. Ayrıca organımı yaşlı bir adamın ağzına vermekten de Büyük Pazar'a veya Fundak Sara'ya gidip işçilere ve köylülere çorba ve kızarmış balık satmaktan da daha iyiydi. Bu iş bana macera yaşatıyordu ve on yedi yaşımda erkekliğimi kanıtlamam için fırsat veriyordu. Sisli bir sabah vakti, hayatımda yeni bir dönem başlatıyordu.

Kutuları çıkarmak için aynı yolu izledik. Kabil elleri boş bir şekilde bizi izliyordu. Kandusi bir kutu taşıyordu. Kabil yorgun görünüyordu. Bu maceralar herhalde artık onu heyecanlandırmıyordu. Biraz omzum ve dizlerim ağrıdı. Çanta taşımaktan olmalıydı. Kandusi'nin dikkatini çekmemek için pozisyon değiştirmiyordum. Yorulduğumu düşünmesini istemiyordum. İstediği gibi olmazsam beni bir daha kullanmazdı. Kabil bana çok ciddi bir kişiliğe sahipmiş gibi görünüyordu. Emirlerine uymalı mıydım acaba. Neden ona karşı böyle sevimsiz duygular besliyordum? Bana iyi davranıyordu. Hayır, beni rahatlatmasına ve taşları çıkmamı kolaylaştırmasına rağmen bu olumsuz duyguları yenmeliydim. Aramızı iyi tutmak gerekirdi. Ne pahasına olursa olsun; yorgunluğa ve acıya rağmen. Ağzım kurumuştu ve nefes nefese kalmıştım. Nefes darlığı kesinlikle sigara ve esrar yüzündendi. Yorgunluğun sebebi Sallafa'ydı. Dün gece dört defa sevişmiştik. Ona şimdi ihtiyacım vardı. Eğer bu iş başarıyla biterse ve barakaya Kabil ve Kebdani'den önce varırsam onunla sevişeceğim. Ama anahtarım yoktu. Ücretimin hiçbir önemi yoktu, çünkü barakada her şeyim vardı. Bu para barakadaki fırsatın dışında hiç de yabana atılır gibi değildi. Sallafa'nın bizimle beraber olmasını isterdim. Bir şey taşımasına gerek yoktu, önümüzde yürümesi yeterdi. Onu seviyor muydum? Sevmeye mi başlıyordum? Aynı zamanda ona karşı nefret duyguları besliyordum. Kötü huylarını harekete geçirmek için hakaret etmek ve tokatlamak

istiyordum. Sakin bir şekilde oturmasını değil sinirlenmesini seviyordum. Üzgünken seviyordum. Çılgınken seviyordum. Kabil'e karşı davranışını, kavgasını seviyordum.

Yukarıda yol kenarında bizi iki sürücü bekliyordu. Kutuları birinci araca yükledik. Kandusi de bu araca bindi. Kabil ve biz diğer hamallar ikinci araca bindik. Biz öndeydik. Sürekli aynı kalan bir mesafe bizi ayırıyordu. Bunun bir anlamı olmalıydı. Yol boyunca hiç konuşmadık. Zaman zaman yanımdaki adam öksürüyor ve zorlukla nefes alıyordu. Köpek mezarlığının yanından geçildi. Bubana kavşağında her iki araç da durdu. Kabil indi. Sürücüye bizleri uygun yerlerde bırakmasını söyledi. Bana barakanın anahtarını uzattı:

— Evet git ve Kebdani hariç hiç kimseye kapıyı açma, dedi.

Öteki aracın sürücüsü yanımıza Kabil'in oturduğu yere geldi. İki patronun da hiç kimseye güveni yoktu. Taşıdığımız mal ile yalnız kalmışlardı. Gizli bir yere saklayacaklardı herhalde. Kabil'de evin diğer bir anahtarı olmalıydı. Yarın sabaha kadar meşgul olmasını ümit ediyordum.

Sürücü elindeki şaraptan bir yudum alıp:

— Arkadaşlar, sizi nerede bırakmamı istersiniz, diye sordu.

İki hamal:

— Bizi Büyük Pazar'da bırak, diye karşılık verdi.

Bir diğeri:

— Beni Kasbah Meydanı'nda, dedi.

Öksüren hamal:

— Beni de.

Hiç konuşmadan birbirimize baktık.

Büyük Pazar'da gezinen iki polis gördük. Sokaklar bomboştu. Diğer polisler binaların önündeydiler. Kimlik sormalarından endişe ettim.

Kasbah Meydanı'nda bizi indirdi.

— Ben bu tarafa gidiyorum.

Öksüren hamal:

— Ben de, diye karşılık verdi.

Yaptığımız iş hakkında konuşmaya cesaret edemiyordum. Bir süre sonra bana:

— Kebdani arkadaşın mı, diye sordu.

— Evet.

— Cesur bir çocuk. Bu işe ilk gelişin mi?

— Evet, ilk kez.

— Peki ya Kabil? O da arkadaşın mı?

— Bana Kebdani tanıştırdı. Sen tanıyor musun onu?

— Hayır, Kandusi'yi tanırım. Cesur ve ciddi bir adamdır. Söz verdiği zaman yapar. Kaçakçı hamallar arasında çok sevilir.

— Evet, aynı fikirdeyim. Ben de farkettim.

Bir kavşakta durdum:

— Pekalâ ben bu yöne gidiyorum.

— Kabil'in evinde mi oturuyorsun?

— Hayır, sadece misafirim. Kalacak yerim yok.

Vedalaşıp ıssız sokağa doğru yöneldim. Adımlarımın sesinden başka bir şey duymuyordum. Birisi erkek diğeri dişi iki kedi kavga ediyordu. Her zamanki gibi dişi kaçıyordu. Neyse ki Sallafa kaçmıyordu. Gecenin sonunda sevişmek! Benim için yeni bir deneyimdi.

Kulak kabartıp kapıyı açtım. Yatak odasının ışığı yanıktı. Masanın üzerinde yarım şişe şarap, esrar çubuğu ve bir tutam esrar vardı. Bir köşeye kıvrılmış uyuyordu. Öbür odanın ışığını yaktım. Şiltenin üzerine iki örtü ve iki yastık konmuştu. Birisi benim diğeri de Kebdani içindi. Soyundum. Yatakta hareket etti. Pozisyon değiştirmişti. Yatağın kenarına oturdum ve elimi omzuna koydum. Zorlukla uyandı, yanına uzandım.

Bana:

— Ayakların donmuş, dedi.

Elim gövdesinde geziniyordu. Bir bahçe, bir meyvalık gibiydi. İşte yumuşacık meyvalar! Ellerim memelerinde kalçalarında ve kasığında geziniyordu. Elimi itti:

— Dokunma orama. Âdet görüyorum. Uyumak istiyorsan git uyu.

— Âdet mi görüyorsun?

— Evet, âdet görüyorum. Kadınlarda zaman zaman olur. Bilmiyor muydun bunu?

Banyoda bidenin üzerine oturan Monique. Kandan kıpkırmızı olmuş bir havlu. Sallafa'ya da Monique'e olan aynı şey oluyordu.

— Evet biliyorum. Peki kaç gün sürüyor?

— En az üç gün.

Şafak vakti sevişmek ha? Bütün hevesim kursağımda kalmıştı. Organım dimdik olmuş, huysuzlanıyor ve kalçalarından içeri girmek istiyordu.

— İstemiyorum dedim sana. Anlamıyor musun?

— Sadece küçük bir gezinti. Hepsi bu.

— Ne dediğinin farkında mısın sen? Deli!

— İyi de neden olmasın ki?

— Kadınlarla bu yapılmaz da ondan. Utanç verici bir şeydir bu. Aynı zamanda yasaktır da, günahtır. Şimdi anladın mı?

— Gerçekten yasak mı? Günah mı?

— Evet, günah!

Sırt üstü yattım ve dimdik olmuş organıma baktım. Sakinleştirmek için ne yapabilirdim acaba? Çok istekliydi. Özellikle de bu akşam. Hiç hareket etmiyordu. Bir parçacık dokunma iyi gelebilirdi. Okşamak için elini çektim. Sinirlenmişti:

— Bırak beni. Bütün bunları yapmadan uyuyamaz mısın?

Elim organımı çevrelemiş bir şekilde gidip geliyordu.

— Bırak beni. Rahatlaması için okşamam lazım.

— Kirleteceksin beni. Öbür köşeye git ve ne yapacaksan orada yap.

Elimdekini hiç bırakmadan öbür odaya gittim. Assia'nın çıplak vücudunu kollarımın arasında hayal ediyordum. Örtünün altına girdim ve bir sabırsız organa aşkın ve sıcaklığın hissini tattırdım.

Sabah olunca kahvaltıyı beraber yaptık. Üzgün, düşünceli ve dalgındı. Ben de biraz yorgundum. Bu hayali tecavüzden dolayı üzüntü duyuyordum. Assia'nın vücudunu hayal etmek, kızlığını bozmak, yaşayıp yaşamadığı hakkında hiçbir şey bilmeden sevmek bir tür çılgınlık değil miydi acaba? Sallafa'nın sıcaklığında uyumak daha iyi olurdu. Yanımda olması yeterliydi. Hareketleri ve görüntüsü beni etkiliyordu. Assia hayallerimin perisiydi. Mastürbasyonuma konu olan bir peri. Acaba Sallafa'nın bu kadar üzgün olmasının nedeni âdet görmesi miydi? Kadınlar ve kan...

Kimse gelmedi. Ya Kebdani tuzağa düştüyse? En iyi arkadaşımdı. Sallafa, Bokra yanında olmadığı için mi böylesine üzgündü? Kebdani bu iki kadınla ilgili söylediklerinde haklıydı. Bokra'nın dönüşü gecikirse ne olurdu acaba? Kabil'in yokluğu üzmüyordu. Bilemiyorum. Çok karmaşık bir iş. Uzaktaki bir dünyanın içine dalmış gibiydi. Sanki büyük bir özlem onu alıp götürmüştü. Ya da kaybettiği ve bir daha asla elde edemeyeceği bir şeye üzülüyordu. Onu kendi halinde bırakıp çıksam daha iyi olacaktı. Şehre hüzün çökmüştü. Şehirde neler olup bitiyor diye bakmaya gideceğim. Ayaklanmanın ve katliamın ertesi günü ilginç olmalı. Bir an için yüzüme baktı. Başı sürekli

eğikti ve dalgınlığı kaybolmamıştı. Gözlerini boşluğa dikiyor ya da olmayan cisimlere bakıyordu. Kapının önünde ayakta duruyordum. Başını bana doğru çevirdi.

— Dünkü iş için Kabil ücretini ödedi mi?

— Hayır, henüz değil.

— Bir saniye bekle beni.

Ayağa kalktı ve yatak odasına doğru yürüdü. Onu hiç bu kadar üzgün görmemiştim. Bu haliyle Bokra'ya benziyordu. Hakaret etmeden Kabil'den söz etmişti. Acaba bana ne sürpriz hazırlamıştı. Gitgide daha meraklanıyordum. Birdenbire bir elinde üç tane saat diğerinde de iki tane yüz pesetalık kağıt para olduğu halde kapıda belirdi. Başı çok zarif bir mavi eşarpla örtülüydü. Bu haliyle dergi sayfalarında gördüğüm güzel kadınlara benziyordu. Sevgiyle ve şaşkınlıkla yüzüne baktım.

— Al bunları. Saatleri sat, parayı da sakla. Kimseye bir şey söyleme. Dikkat et Kabil'in tanındığı yerlerde satma. Kaçakçılarla yapılan iş sonsuza dek sürmez. Yapacak başka bir şey bulursan iyi edersin.

Söylemek için hazırladığım tüm sözler bir anda uçtu gitti. Saatleri ve parayı ceplerime koydum. Kilitteki anahtara baktım:

— İçeriden mi kilitleyeceksin?

— Evet.

Kapıyı açtım ve çıktım. Uzaklaşınca arkama baktım. Sallafa kapının eşiğinde durmuş gözlerini siliyordu. Hareket etmeden öylece durdum. Hiçbir şey söylemeden baktım. Onu son defa gördüğümü biliyordum. Bir elvedaydı bu. Zaten daha önceki hiçbir kızı bir daha görmemiştim: Ayn Ketuet'in kızı, Assia, Fatma. Hepsinden de hiç dönmemecesine ayrılmıştım. Gözlerim yaşarmıştı. Kapı eşiğindeki bu kızın görüntüsünü kafamda saklamak istiyordum. Gidişimi görmek istemiyordu. Bu duygumu

doğrulamak istemediğimden içimden gelen yoğun isteğe karşı koyup geri dönmedim. Her ikimiz de aynı güç tarafından yönlendiriliyorduk. Ben geriye dönemiyordum. Oysa kapının eşiğinde çakılı kalmış bir şekilde ne içeri girebiliyor ne de barakada beraber olmak veya bilinmeyen yerlere gitmek için yanıma gelebiliyordu. Bu belki de barakaya ve hatta burada tanıdığım insanlara da elveda deyişimdi.*

* Bu anıları 1972'de yazdım. 20 yıl geçmişti. Sallafa'yı ve Bokra'yı bir daha görmedim. 1963'de her iki kızın da 1952'de Casablanca'daki Prosper genelevinde (Arapça Busbir denir) çalışmaya başladığını öğrendim. Birkaç ay sonra Bokra, El Cedide Kahvesi'nde çalışan bir çocuk ile evlendi. Ama bu evlilik yürümedi. Aynı yerde fahişeliğe geri döndü. Bugün onlara ne olduğu hakkında hiçbir bilgiye sahip değilim.

11

BARAKAYI terkettikten sonra hiç yalnız kalmadım. Odasında Leyla ile beraberdim. Ona sidikli Leyla diyorlardı. Hamid Zaylaki —bir arkadaş— neden böyle dendiğini anlattı. Uyurken işiyordu. Lala Zhor, evin patronu, hizmeti de kendisi yapıyordu. Kızlar yüksek sesle gevezelik ediyorlardı. Bu evde kaldığım iki gün boyunca içlerinden üçüyle sevişmiştim. En çok Raşide'yi beğenmiştim. Çok güzel ve yatakta çok başarılıydı. Bu geceyi Leylâ ile beraber geçireceğim. Şöhretinin gerçek olup olmadığını merak ediyordum. İki bardağa şarap doldurdu:

— Bir şişeyi daha devireceğiz galiba ha, ne dersin?

— Bir şişe daha açarız. Sonra bir şişe daha, bir şişe daha ta ki körkütük sarhoş oluncaya kadar.

Ayağa kalkıp kapıya doğru yöneldi ve Lala Zhor'u çağırdı. Sonra bana dönüp:

— Neyin var senin? Üzgün görünüyorsun. Bir şey mi oldu? Benimle beraber olmak hoşuna gitmiyor mu?

— Hayır, sorun bu değil. Başka bir şey düşünüyordum.

Oturdu ve gülümsedi. Bir sigara yakıp dudaklarımın arasına koydu. Sonra da bir başkasını kendine yaktı. Sallafa'yı düşündüm ve Leyla'nın vücudunu incelemeye başladım. Sallafa'ya kıyasla daha topluca ve daha güzeldi. Uzun siyah saçları çok hoşuma gidiyordu. Saçları beni örtecek gibiydi. Bu gövdeye büyük bir dikkatle bakıyordum.

— Neden bana öyle bakıyorsun? Hoşuna gitmiyor muyum?

— Başka bir şey düşündüğümü söylemiştim sana.

— Fazla düşünme. Sana üzüntü veriyor.

Lala Zhor'un sesi duyuldu.

— Ben geldim. İnşallah iyi bir şey içindir.

— Girsene Lala Zhor, dedi Leyla.

Keskin arap parfümü bütün odayı doldurmuştu.

— İşte geldim. İyi akşamlar.

— Bir şişe daha, dedi Leyla.

— Bu geceyi Leyla ile beraber geçireceğim. Ne kadar?

— Sadece altmış peseta. Başka birisi yüz pesetadan aşağı olmaz.

Gecenin ve şarabın bedelini ödedim. Bir genç kız sesi duyuldu.

— Lala Zhor...

— Geliyorum, uf! Bağıran Raşide. Size şarabı Raşide veya Aliye el Arusya ile göndereceğim.

Kulağıma ayak sesleri geliyordu. Kapı çalındı. Lala Zhor kim olduğunu sordu. Kandusi'nin sesini duydum.

— Bak kim gelmiş diye bağırdı Lala Zhor. Yüzünü gören cennetlik. Nerelerdeydin? Bizi defterden sildin mi yoksa?

Bana doğru döndü:

— Demek burada gizlendin. Seni deli gibi her yerde aradım. Haydi gel. Kalk ayağa!

Lala Zhor her zamanki nezaketiyle:

— Kandusi! Bizimle biraz kalsana. İçecek bir şeyler al.

Özür diledi ve birkaç gün sonra tekrar geleceğine söz verdi.

Lala Zhor bana:

— Peki, ya sen bu gece dönecek misin?

— Elbette! Parayı ödedim!

— Kapıyı kapalı görürsen çal.

— Ne zaman dönersin, diye sordu Leylâ.

Cevabı Kandusi verdi:

— Ne zaman isterse o zaman döner. Gecikirse git yat. Ama tek başına; başka bir müşteriyle değil.

Leyla gülümsedi. Lala Zhor:

— Arkadaşın konusunda rahat olabilirsiniz. Bizler iki yüzlü değiliz. Herkese dürüstçe davranırız.

Merdivenden inerken Kandusiye sordum:

— Kebdani nerede?

— Burası bunu konuşmanın yeri değil. Dışarı çıkınca ne olduğunu öğreneceksin.

Beni Şarkı mahallesinde kalabalık bir sarhoş grubuna rastladık. Kandusi içlerinden bazılarını tanıyordu. Selâmlaştılar. Konuşmadan yürüyorduk. Küçük pazara geldiğimizde sordu:

— Hangi kahveye gitmek istersin. Fuentes'e mi? Santral'e mi? Yoksa İspanyol kızına mı?

— Nereyi istersen.

Kendisi bir bardak cin söyledi. Ben de konyak.

— Nerelerdeydin sen? Aramadığım yer kalmadı.

— Buradaydım Tanger'de.

— Nerede kalıyorsun?

— Kasbah'ta bir yer buldum. Ben Abu yolu üzerinde.

— Orası okul ile ortaklaşa kullanılan ev değil mi?

— Evet öyle.

— Göçmenlerin, maceraperestlerin, hırsızların ve fahişelerin oturduğu yerde yaşıyorsun.

— Otellerde kimlik kartı soruyorlar. Biliyorsun ki benim yok.

İspanyol garson servisi yaptı. Uzaklaşırken Kandusi bana:

— Kebdani öldü, dedi.

Gözlerim faltaşı gibi açılmıştı. Kısık bir sesle sordum:

— Öldü mü?

— Evet, öldü. Allah rahmet eylesin! Allah hepimize Müslüman olarak ölmeyi nasip etsin! Bardağımı bir dikişte bitirdim ve garsonu çağırdım. Bir sigara yaktım. Kandusi de bardağını bitirmişti.

Garson:

— Aynısından mı, diye sordu.

— Bir şişe konyak, diye cevapladım.

— Tamam, ben de seninle içeceğim.

— Peki nasıl öldü?

— Kaptan jandarmadan kaçmış. Kebdani de limana tek başına gelmek zorunda kalmış. Tekne kayalara çarpmış. Cesedi bulundu. Teknenin enkazı dibe oturmuş. Alın yazısı! Ne diyelim, kaderi buymuş.

Üzülmüştüm. Cevap vermek istedim.

— Doğru, kaderi böyleymiş ama adil değil.

Garson bir şişe Terry Konyağı bırakıp uzaklaştı.

— Peki ya Kabil?

— Yakalandı.

— Neden?

— Kebdani'nin ölümünden sorumlu tutuluyor. Polis onunla beraber çalıştığını biliyor.

— Kaptanı tutukladılar mı?

— Hayır, yakaladılar, sorguladılar ve bıraktılar.

— Şimdi nerede?

— Gizli polisin elinde.

— Konuştu mu?

— Şu ana kadar konuşmamış olması lâzım.

Bardağımı bitirdim ve yeni bir tane doldurdum.

— Bu hızda içmeye devam edersen sarhoş olacaksın. Söylesene neden anahtarı Sallafa'ya bıraktın?

— Kendisi böyle istedi. Reddedemezdim. Barakada her şeyi o yönetiyor.

— Biliyorum. Kaçmış. Yanında götürebileceği her şeyi götürmüş ve kaybolmuş.

— Nereye gitmiş?

— Hiç bilmiyorum. Hemen hemen belli olan bir şey var ki Tanger'yi terketmiş.

— O zaman kaçmış.

— Orospularla birlikte yaşadığında hep böyle olur.

— Ya Bokra.

— Sallafa ile beraber gitmiş olmalı. Birbirlerinden hiç ayrılmazlar.

Casablanca'ya gitmiş olmalılardı. Geceyarısı aşıklarının ve şarapçılarının gezindiği meydana bir göz attım.

— Olaylı günden sonra yaşam normale dönüyor, dedim.

— Fakat durum Fas'ın genelinde iyi değil. Daha büyük olayların gerçekleşme ihtimali var. Sanırım Fas'ın bağımsızlığını ilân etme zamanı geldi artık.

— Kebdani bana sadece altı kişinin gömüldüğünü söyledi. Halbuki herkes biliyor ki onlarca Fas'lı öldürüldü.

— Doğru, sahilde dalgaların sürüklediği cesetler görülmeye başlandı.

— Ölenlerin cesetlerini denize mi atmışlar?

— İspanyol yetkililerin canlı Fas'lıları çuvala koyup denize attığına inanılıyor. Bazı cesetlerde hiç kurşun veya yara izi yoktu. İnsanlar Laras sahilinde genç bir adamın gövdesini bulmuşlar. Elleri hâlâ bağlıymış.

— İlginç.

— Denizin daha başka cesetleri de atması bekleniyor. Aslında bu uzun bir hikâye. Konuşmak için çok zamana ihtiyaç var.

Bir bardak daha içti ve ekledi:

— Bizimle yaptığın işe karşılık bende beşyüz pesetalık ücretin var. Bu gece vermeyi düşünüyordum. Ama bu halini görünce yarın vermeyi tercih ediyorum.

— Nasıl istersen.

— Senin için bunları Sidi Mustafa'ya bırakırım. Rakasa kahvesinin sahibi. İyi ve dürüst bir insandır. Tanıyor musun?

— Evet, pek çok defa kahvesine gitmiştim.

Kandusi paranın tamamını bir gecede harcamamdan korkuyordu.

— Sana söyleyecek bir şeyim daha var.

— Nedir, diye sordum.

— Yaptığımız işle ilgili sırları saklaman lâzım. Bizimle beraber çalışan üç hamal da çok cesur kişiler. Onlardan yana hiçbir şüphem yok. Ama ne olacağı bilinmez. Seni yakalarlarsa her şeyi reddedeceksin. Bizimle çalıştığını söylemeyeceksin. Sana vuracaklar. Cesur ol ve onlardan korkma.

— Hiç merak etme.

— Neyseki kaçakçılar arasında seni tanımıyorlar.

— Kabil'e işkence yapmış olabilirler mi?

— Sanmıyorum ama hiç belli olmaz. Konuşturmak için işkence yapmış olabilirler.

— Peki ya mal? Emin ellerde mi?

— Evet.

— Anlıyorum.

— Şimdi bir otele gidip uyusan iyi edersin. Herhalükarda kaldığın yeri değiştirmeye çalış. Sana ayda elli pesetadan az ödeyeceğin bir oda bulmaya çalışacağım.

— Şu an barakada kim kalıyor?

— Hiç kimse. Sallafa giderken anahtarı bakkala bırakmış. Kabil'in yakalanmasından sonra baraka olayı bitti artık.

— Polisin barakayı gözetlediğini mi söylemek istiyorsun?

— Kimbilir belki de.

Ayağa kalktık. Şişe hâlâ yarı yarıya doluydu.

— Şişeyi götürmemde bir sakınca var mı?

— Al ama sakın sidikli Leyla'nın evine geri dönme.

— Zaten düşünmüyordum. Gidip uyuyacağım.

— Henüz çok gençsin ve önünde daha uzun bir hayat var.

Garsona hesabı öderken dışarıda bekledim. Elimi sıktı.

— Sanırım oteline tek başına dönebilirsin.

— Artık çocuk değilim.

Gülümseyip ayrıldı.

Tüccarlar Sokağı'na girdim. Buralara sarhoşlar, fahişeler ve sübyancılar devam ederdi. Geceyarısı olmuştu. Cenan Kaptan Meydanı'nda genç bir adam yolumu çevirdi. Sokakta in cin top oynuyordu.

— Hey güzel çocuk! Nereye gidiyorsun?

— Sana ne?

Elini şişeme doğru uzattı.

— Peki, bu şişe bize doğru gelmiyor mu?

— Bırak beni ve defol git!

Yakamı sıyırmaya çalıştım. Emreder bir ses tonuyla:

— Buranın çok yakınında oturuyorum. Orada Zinana Sokağı'nda. Benimle gel, geceyi beraber geçirelim.

Yanağımı okşamaya çalışarak ekledi:

— Neden bu kadar zorsun?

— Ne istiyorsun benden?

— Geceyi beraber geçirmek.

Şişeyi boğazından tuttum ve tehditkâr bir sesle:

— Neden geceyi annenle veya kızkardeşinle beraber geçirmiyorsun?

Bağırmaya başladı:

— Anama küfrettin. Bunun hesabını sana soracağım.

Geri çekildim. Üzerime yürüdü ve karnımın altına doğru bir tekme savurdu. Acıdan yıldızları saydım. Ellerimle organımı koruyordum. Aynı yere bir tekme daha

savurdu. Düşerek taşların üzerinde yuvarlandım. Şişem kırıldı. Elimde sadece şişenin boğazı kaldı. Suratıma gelen bir yumruktan kendimi korudum ama başka bir tanesinin koluma isabet etmesine engel olamadım. Darbeler yağmur gibi geliyordu. Bir pencereden gelen genç bir kadının sesini duydum:

— Yeter, kes artık. Vurma çocuğa. Senden daha küçük görmüyor musun?

Bir başka darbeyi daha geçiştirdim. Dengesini kaybedip sırt üstü düştü. Tüm gücümü toplayıp yüzünün ortasına bir tekme savurdum. Genç kadın bağırıyordu.

— Yeter artık! Birbirinizi öldüreceksiniz.

Darbelerden korunmak için yüzünü gizliyordu. Şişenin keskin ucuyla kendini koruyan elini yaraladım. Bir bebek gibi bağırdı.

— Yüzüm! Ah anneciğim yüzüm! Allah belanı versin senin.

Adamı acısı ve yaralarıyla başbaşa bırakıp kaçtım.

Genç kadın:

— İstediğiniz bu muydu? Bunu mu arıyordunuz?

Var gücümle koşuyordum. Yüzüm ve şişeyi tutan elim kanıyordu. Uzaktan bağıran insanların sesini duyuyordum. Kanayan burnumun üzerine mendil koydum. Derb Ben Abu'ya gelirken sendeleyip düştüm. Şişeyi ve mendili bırakıp pansiyonun kapısına kendimi zor attım. Pencereler açık, oda aydınlıktı. Zayıf bir sesle Zaylaki'yi çağırdım. Pencereden eğildi. Naima ve Fuzia ile birlikteydi:

— Muhammed! Neyin var senin?

— Çabuk gel.

Bir saniye sonra kapıyı açtı. Ayakları çıplaktı ve elinde bir bıçak vardı. Ağzımdaki kanı kazağımın koluna sildi.

— Sarhoşun biriyle kavga ettim. Sanırım beni izliyor.

Busta pencereden eğilerek:

— Geliyorum, dedi.

Zaylaki:

— Tek başına mıydı, diye sordu.

Kan tükürerek:

— Evet, diyebildim.

— Umalım ki seni izlemiş olsun.

Zaylaki koşarak uzaklaştı. Sendeleyerek izlemeye çalıştım. Dönerken yavaşlamıştı. Durdu ve sokağa bir göz attı.

— Nerede bırakmıştın onu?

— Cenan Kaptan'daki merdivenlerin orada.

Busta ayakları çıplak ve elinde bir sopa tuttuğu halde bize katıldı. Adam kaybolmuştu. Penceredeki kadın bize:

— Gitti. Lütfen makul olun. Bütün mahalleyi uyandırdınız.

Kadınlar ve erkekler, olayları izlemek için terasları ve pencereleri doldurmuşlardı. Dövüştüğümüz yerde küçük bir kan birikintisi vardı. Kan izlerini takip ettik. Ortadan yok olmuştu.

— Geri dönelim, dedim.

Zaylaki:

— Kötü toslamış orospu çocuğu, dedi.

Olayın nasıl gerçekleştiğini ayrıntılarıyla anlattım. Busta bir şey söylemeden bizi izliyordu. Fazla cesur biri sayılmazdı ama varlığı bizi rahatlatıyordu. Hamid penceredeki kadını tanıyıp tanımadığımı sordu.

— Hayır? Kim olabilir?

— Adı Fatiha Şerife'dir. Kocası veremli bir polisti ve evde tedavi görüyordu. Arkadaşlarından biri sık sık eve ziyarete geliyordu. Fatiha bu arkadaşla deli gibi sigara ve içki içiyordu. Sanırım karısının arkadaşıyla kendini aldattığının farkındaydı. Bir akşam sevişirlerken basmış. Bıçağına davranmış ama arkadaşının tabancası varmış. Ateş edip hasta polisi vurmuş. Sonuç olarak adamcağız hastanede öldü.

— Peki, kadına ne oldu?

— Sorguladılar sonra da serbest bıraktılar.

— Kadın ve aşk öyküleri çoğunlukla pistir.

Hamid devam etti:

— İki çocuğu vardı. Kendisini Hıristiyanlar büyütmüş. Katolik misyonundaki bir hastanede hemşire olarak yetiştirmişler. Üç dil bilir ama aklı fikri pek çok kadın gibi bacaklarının arasındadır.

Tebessüm Naima ve Aşk Fuzia penceredeydiler. Hamid kapıyı açmalarını istedi. Kapı kapalı değildi. Pansiyonun salonuna girdiğimizde, müşterilerin kahkahalarını ve seslerini duydum. Bekçi —alkoliğin biriydi— yanımıza geldi:

— İstediğiniz gibi oldu mu bari?

Hamid cevap verdi:

— Lanet olsun orospu çocuğuna!

Odama yayılmışlardı. Hamid, Busta ve Zaylaki yokluğumun tadını çıkarıyorlardı. Penceresi Ben Abu Sokağı'na açılan tek oda buydu.

Busta arkadaşına seslendi:

— Fuzia mutfağa git ve biraz su kaynat.

Hamid pantolonumdaki yırtığı farketti:

— Gel, seninle öbür odaya geçelim.

Valizinden bir yün pantolon çıkarıp bana verdi.

— Biraz bekle de Fuzia yaralarını temizlemek için sıcak su getirsin.

Bir bardak konyak istedim. Fuzia sıcak suyu, Naima da konyağı getirdi. Fuzia soyunmamı istedi. Tereddüt ettim:

Kızın yanında atlet ve külotla kalmıştım. Benimle ilgileniyordu. Kendimi onun ellerine bırakmaktan haz duyuyordum. Tam Hamid yeni konyak şişesini açmışken kapı şiddetle çalındı. Ayağa kalkmak istedim. Hamid engelledi:

— Olduğun yerde kal. Bu kadar kuvvetli çaldığına göre bir pezevenk olmalı.

Kapı tekrar çalındı.

— Kim o, diye sordu Hamid.

Bir ses sert bir şekilde karşılık verdi:

— Kapıyı açın!

Kızlar:

— Polis bu! Sadece polis bu kadar sert konuşur.

Busta:

— Şişeyi saklayın.

Şiltenin üzerindeydim. Kızlar da yatağa oturmuşlardı. Meraklanmıştım. Elde şişe, pencereden dışarı baktım. Üniformalı iki polis duruyordu. Hamid kapıyı açtı.

İçlerinden biri:

— Neden geç açtınız? diye sordu.

Cevap vermeye zaman bile bırakmadan itip kaktılar. Diğer polis yanımıza geldi.

— Kızlar, içki. Haydi konuşun bakalım!

Sakladığım şişeyi bulup inceledi:

— Demek Terry konyağı içiyorsunuz! Kimliğin nerede!

— Yok!

Busta'ya döndü:

— Ya senin?

Kimliğini çıkarıp uzattı. Bakıp cebine koydu. Kızlara baktı:

— Bu yaşta orospuluk yapıyorsunuz ha! Çabuk giyinin.

Hamid ve ben aynı kelepçeyle birbirimize bağlıydık. Salonda polis tarafından gözaltına alınmış üç genç çocuk ve iki de kız vardı. İki çocuğun elleri bağlıydı. Üçüncü kelepçesini Busta ile paylaşıyordu. İki çocuk kısık sesle konuşuyordu. Polis bağırdı:

— Susun! Konuşmak yasak.

Kasbah Meydanı'nda polis araçları bizi bekliyordu. İki

araca bindik. Kızlar ikincideydiler. Bu gece polis için iyi bir av olmuştuk. Buğday pazarına gelince bizim araç emniyet müdürlüğüne, diğeri ise Büyük Pazara doğru yöneldi. Besbelli kızları oradaki polis karakoluna götürüyorlardı.

Bizi tek tek sıraya dizip bir büronun içine soktular. Kemerleri, ayakkabı bağlarını ve tüm paramızı aldılar. Sigara ve kibritlerimize dokunmadılar. Bizimle beraber gelen diğer çocuklarda bir çakı buldular.

— Bununla ne yapıyorsunuz? Neyse daha sonra nasıl olsa öğreniriz.

İsimlerimizi kaydettikten sonra bir polis Zaylaki ve beni, içinde üç tutuklunun daha bulunduğu bir hücreye götürdü. İçlerinden ikisi uyandı. Kelepçelerimizi çıkardı ve sertçe hücrenin dibine doğru itti. Büyük bir gürültüyle kapıyı kapadı. Böyle bir yerde yapılan her hareket cezalandırma amacı taşıyordu. Sol bileğime dokundum. Acı veriyordu. Sürgülü kapıya baktım. Daha önce ardına kapatıldığım iki kapıdan da daha sağlamdı. Büyüdükçe kapılar da sağlamlaşıyordu. Fakat şimdi gerçek bir hapishanedeydim. Hamid ellerini dizine kavuşturmuş yerde oturuyordu.

— Otursana. Bütün bunlar başımıza Hıristiyanlar tarafından yönetilen bir Müslüman ülkede kadınlar ve şarap yüzünden geldi. Ne Müslümanız ne de Hıristiyan.

Ayaktaki iki adamın karşısına oturdum. Toprak donmuştu. Duvarlar ve tavan nemden küf kaplamıştı. Köşede bir tuvalet ve musluk vardı. Kısaca insanın ihtiyaç duyduğu her eşya burada çok zor bulunuyor ve bir cezalandırma aracı haline dönüşüyordu. Zaman zaman her tarafımızı dayanılmaz bir koku kaplıyordu. Hamid bize sigara ikram etti. Üçüncü çocuk kıvrıldığı yerde uyumaya devam ediyordu.

— Nesi var, diye sordu Hamid.

— Sarhoş.

— Bu soğukta daha iyisi olamazdı. Peki ya siz ne kadar zamandır buradasınız?

— Bu gece yakaladılar. Debu kahvesinde kâğıt oynuyorduk.

Hep aynı adam konuşuyordu. Diğeri başını eğmiş sürekli sigara içiyordu. Başını sadece sigarasından kuvvetlice bir nefes çekeceği zamanlar kaldırıyordu. Sabah olduğunda soğuktan donmak üzereydik. İçimizden biri tuvalete gitmek için ayağa kalktığında başımızı dizlerimiz arasına saklayıp nefesimizi tutuyorduk. Çok fazla su içtim. Ne zaman sarhoş olsam hep böyle olurdu. Hamid jimnastik yapmaya başladı. Neşesi yerindeydi:

— Isınmak istiyorsan gel benim gibi yap.

— Hayır, şimdi olmaz.

Diğerleri şaşkınlıkla Hamid'i izliyorlardı.

— Gelsene! Ne kadar tembelsin! Yorgunluktan ve soğuktan korunmak için bundan daha iyisi yoktur.

— Yaralarım hâlâ canımı acıtıyor. Senin yaptığın hareketleri yaparsam tekrar kanayacaklar.

Zorlukla nefes alıp veriyordu. Tuvalete tükürdü. Musluğu açarak yüzünü yıkadı ve saçlarını ıslattı. Eğilip işedi. Organının üzerine biraz su attı ve sonrasında da ellerini yıkadı. Biraz su içip yerine geri döndü. Parmaklarından su damlıyordu. Başını eğdi. Sakin bir şekilde soluyordu. Birbirimize bakıp gülümsedik. Sonra bir kahkaha patlattı. Gülmekten kırılıyordu. Bana:

— Orospu çocuğu! Kedinin fare tuttuğu gibi ele geçirdiler bizi, dedi.

— Kızları nereye götürdüler?

— Büyük Pazardaki karakola.

— Yaptıklarımızdan dolayı bizi yargılayacaklarını sanıyor musun?

— Hayır, sanmıyorum. Kanunu ihlal etmedik. İki orospuyla içki içiyorduk. Hepsi bu.

— Bizi kaç gün burada tutarlar?

— Bugün cumartesi, değil mi? O halde Pazartesi veya Salı olabilir. Sen de Busta da şanslısınız. Bu basit bir gözaltına alınma.

— Gerçekten şanslı mıyım?

— Evet, senin daha önceden işlenmiş suçun yok. Hiç hapse girmedin. Gerçi benim de geçmişim kötü değil ama yapmadığım bir hırsızlıktan dolayı suçlayacaklar.

— Neden Busta'yı yanımıza koymadılar.

— Tesadüf. Kasten ayrı hücreye koyduklarını sanmıyorum. Onu da Pazartesi veya Salı serbest bırakırlar.

— Bu kadar basit mi gerçekten?

— Görürsün.

— Peki ya kızlar, Naima ve Fuzia?

— Onları da serbest bırakacaklar. En kötü ihtimalle haftalık doktor muayenesinden geçebilmeleri için genelevde çalışmaya zorlayabilirler. Sanırım Busta, Fuzia ile evlenecek.

— Busta onu seviyor mu?

— Bilmiyorum, ama Fuzia ile yaşamak istediğini söylemişti.

— Ya sen?

— Neyi bilmek istiyorsun?

— Naima ile ilgini?

— Delisin sen. Tanıdığım tüm orospu gruplarının içindeydi. Bir orospuyla evlenmek için doğmadım ben.

Kapının arkasında ayak sesleri duydum. Bakışlarımız kapıya doğru yöneldi. Korkmuştuk. Birbirimize yaklaştık. Tüm bu hareketler ve tüm bu gürültüler bizleri korkutmak ve cezalandırmak içindi. İçeri iki yaşlıca adam girdi. Bir tanesi büyük bir çaydanlık, tepsi ve alüminyum kaplar taşıyordu. Diğeri ise içi ekmek dolu olan büyük beyaz bir kutu. Selamlaştık. Bize ekmek ve yeşil çay verdiler. Polis:

— Yemeğinizi bitirmek için on beş dakikanız var.

İki yaşlı adam dışarı çıktı ve kapıyı kapadı. Kapının üzerindeki küçük pencereyi açık bırakmışlardı. Ekmek ve çay içimizi ısıttı. Sessizlik içinde yemek yiyorduk. Hamid ekmeğin hepsini yemememi öğütledi. Birazını ertesi güne saklamak gerekiyordu, çünkü hapishanede günde sadece bir kez yemek veriyorlardı. Hamid diğer tutuklulara bir tane sigara ikram etti. Diğer bir tanesini de biz ikimiz paylaştık. Debu kahvesinde yakalanan iki adam yiyeceklerinin hepsini bitirdiler. Üçüncüsü ise yarıdan çoğunu bırakmıştı. Musluktan fazla miktarda su içtim. Sessizlik içinde sigaralarımızı içiyorduk. Vücudumda bir sıcaklığın dolaştığını hissettim. Küçük yudumlarla çay içiyorduk.

İnsanın yaşamını burada ve bu duvarlar arasında geçirmesi nasıl olurdu acaba? Yaşamdaki rollerimizi oynamak. Hem de insanın bugününe ve geçmişine karşı tiksinme, iğrenme ve bulantı duyuncaya kadar oynamak. Hepsinin birbiri ardına yok olması için ebedi sessizliğe ulaşıncaya kadar beklemek gerekecek. En üzücü olan en son yok olacak.

Bize çay getiren adam bir polis eşliğinde tasları toplamaya geldi. Son yudumları içip tasları büyük tepsiye bıraktık.

Giderken bize:

— Allah bizi bu işten, sizi de buradan kurtarır inşallah.

Bazıları:

— Amin, dediler.

Polis kapıyı aynı sertlikte kapadı. Bu şiddet artık beni ne etkiliyor ne de korkutuyordu. Zamanla her şeye alışılıyordu: Hatta şiddete bile. Bir süre sonra tüm bu hareketlere ve davranışlara bizim konumumuzda bile dikkat edilmemeye başlanıyordu.

Hamid kalem çıkarıp duvarın üzerine bir şeyler karalamaya başladı.

— Ne yazıyorsun, diye sordum.
— Tunus'lu şair Kasen Sabi'den bir şiir.
— Ne diyor bu şair?
— İşte söylediği:

Bir gün halk hayatı isterse
Cevap vermesi gereken kaderdir.
Gelişi karanlığı yok eder
Kırılan ise boyunlardaki zincirdir.

— Harika!
— Ne demek istediğini anladın mı?
— Hayır, ama harika. Çok güzel olduğunu hissediyorum. Ne demek istiyor?
— Hayatı istemek. İşte anlamı bu.
— Hayatı istemek ne demek?
— Demek istediği şu: Eğer bir insan veya bir halk zulüm altındaysa, eğer tutsaksa ve kurtulmak istiyorsa, Tanrı bu isteğe cevap verir; tıpkı ağaran günün cevap vermesi gibi. Ve insanın isteğiyle zincirler kırılır.
— Şimdi anlıyorum.
Adamlar dikkatle Hamid'in açıklamalarını dinliyorlardı.
— Şanslısın, dedim.
— Ben mi?
— Evet sen, çok şanslısın.
— Neden peki?
— Çünkü okuma yazma biliyorsun.
— Sen de istediğin zaman okuma yazma öğrenebilirsin.
Duvarın üzerine bir şeyler yazdı ve harflerin altını kalemle çizerek okumamı istedi.
— Bilmiyorum.
— Bak bu Elif. Peki, ya bu ne?
— Hiçbir fikrim yok.

— Bu da Be. Peki ya bu?

— Te.

— Nasıl? Nereden biliyorsun?

— Çünkü insanların hep Elif, Be, Te dediklerini duyuyorum.

— Haklısın.

Üç harfi de onunla beraber tekrar ettim. Sonra bana:

— Bu üç harfle bazı bildik sözcükler çıkarılabilir. Örneğin: AB (baba), BAB (kapı), BAT (geceyi geçirmek). Bir gün öğreteceğim sana bütün bunları. Yeteneklisin.

Tunus'lu şairin dizelerini tekrar etmesini istedim, sonunda hepsini ezberledim. Evet, hepsini ezberledim.

Akşam olunca üçüncü adam hücrede yürümeye başladı. Çok sinirliydi. Kimse bir şey söylemiyordu. Sakladığı ekmek parçasını aldı ve tuvalete attı. Hamid'e baktım. Fısıldadı:

— Bu bizim işimiz değil. Ekmeğine ve hatta kendine canının istediğini yapabilir.

Diğer iki adam kızgınlıkla bakıyorlardı. Kendi kendine "Eğer bu adam çılgınca şeyler yapmaya başlarsa bu işin sonu kötü biter" diye düşünüyordum.

İçlerinden biri adama:

— Neden ekmeğini tuvalete attın, diye sordu.

Cevap çabucak geldi ve sertti.

— Ekmeğimle ne yapacağım beni ilgilendirir.

— Ama Allah'ın bir nimetini attın.

— Canım öyle istedi.

Diğeri müdahale etti:

— Bok herif.

— Bok sensin?

Daha sonra elini ve başını kanatıncaya kadar duvara vurmaya başladı. Hamid ayağa kalkıp kapıyı çaldı. Gardiyan kapıyı açtı:

— Ne var?

— Buradakilerden biri başını duvara vurdu. Kanıyor.

Hamid dönüp yerine oturdu:

— Yapabileceğimizin hepsi bu.

Kışkırtan çocuk yorumunu yaptı:

— Bu Allah'ın yolladığı bir ceza.

İki sivil polis ve bir gardiyan hücrenin içine daldılar. Sivil polislerden biri:

— Neler oldu burada, diye sordu.

Cevabı Hamid verdi:

— Tuvalete bir parça ekmek attı. Sonra da elleri ve yüzüyle duvara vurmaya başladı.

— Daha önce ne oldu?

— Hiçbir şey.

— Kavga yok mu?

— Hayır, kavga yok. Kendine gelince sorabilirsiniz.

Duvardaki kan izlerine baktılar.

— Başını taşlara vurmadan önce içinizden biriyle kavga edip etmediğini daha sonra anlarız.

Çocuk yerdeydi. Uyuyor gibi bir hali vardı. Yaralarından kan sızıyordu. On beş dakika sonra sağlık görevlileri adamı dışarı aldılar. Çok kan kaybediyordu.

— Hasta olmalı, dedim.

Hamid:

— Kendi vücuduna istediğini yapabilir. Çok fazla alkol ve esrar almış olmalı, dedi.

Adamlardan biri:

— Bu Allah'ın lâneti ya da ana-babasının.

Diğeri:

— Allah herkesi yaptığına göre cezalandırır.

Hiç sigaramız kalmamıştı. İzmaritler de çok kısaydı. Yine de içlerinden birini içtim.

Pazartesi sabahı uyandığımızda yorgunduk. Hamid

jimnastik yapmadı. İçimizde en az yorgun olan oydu. Ben ise kendimi oldukça yorgun hissediyordum. Hapse alışmış olmalıydı. Kusmak istiyordum. İki adam kıvrılmış yatıyordu. Eğer biri tuvalete giderse kendimi kusmaktan alakoyamayacaktım. İçinde bulunduğum durum bana limanda geçirdiğim öğleden sonrayı hatırlattı. Kötü anı! Kapı açıldı ve gardiyan beni çağırdı. Ayağa kalkarken dizlerimde ve başımda biraz ağrı hissettim. Sanki bir daha geri dönmeyecekmişiz gibi geride kalanlara veda ettim. Gardiyanı izledim. Bağcıksız ayakkabılarla yürürken zorlanıyordum. Bu hücreyi terketmek bile bir tür özgürlüktü. Küçük bir odaya girdik. Ortada üç ayaklı bir fotoğraf makinesi vardı. Gardiyan sessizce kayboldu. Fotoğrafçı beni objektifin karşısındaki bir sıraya oturttu. Sıcaktı. Her şey bana sıcak geliyordu. Tabii ki böyle olacaktı, çünkü bir buzluktan çıkmıştım. Makinenin ayarını yaptı. Objektife bakmamı ve hareket etmememi söyledi. Profilden de fotoğraflarım çekildi. Bunlar dosya içindi. Böylelikle polisteki ilk dosyam ortaya çıkmış oluyordu.

Numara levhasını elimden bıraktım. Adımı söyledim. Bir şeyler söyledi. Yarı Fransızca, yarı İspanyolca konuşuyorlardı. Yazı makinesiyle yazılmış bir kâğıt uzattı.

— İmza atmasını biliyor musun?

— Hayır?

Polis İspanyolca olarak:

— Ne biçim soru bu. Fas'lıların pek çoğu gibi okuma yazma bilmiyor.

— Evet, bu doğal, dedi fotoğrafçı.

Parmak basmamı istediler. Kâğıdın üzerinde ne yazdığını sormaya cesaret edemiyordum. Önemli birşey yapmadığımı söyleyebildim.

— Bu benim işim değil, dedi. Git seni getiren gardiyanı bul.

Polis ne iş yaptığımı sordu.
— Hiçbir şey, dedim.
— Çalışmıyorsan nasıl geçiniyorsun?
— Ne iş olsa yapıyorum.
— Hadi git artık!

Gardiyanı aşağıda bulamadım. Koridorda durdum. Kapı açıktı. Sokaktan geçen insanları görüyordum. İki adam içeri girdi. Yanımdan geçerken ittiler. Sivil polisler miydi acaba? Gardiyan yanıma geldi:
— Fotoğraf çekimi bitti mi?
— Evet.

Bir büroya girdik. İçeride iki polis daha vardı. Başka bir yazılı kağıda gene parmak bastırdılar. Tekrar adımı ve soyadımı söyledim. Paramı, kemerimi ve ayakkabı bağlarımı iade ettiler. Bu kâğıtta benimle ilgili ne yazıyordu acaba? Okumayı bilmediğim sürece her şeyi yazabilirler ve bana her şeyi söyletebilirlerdi. İmzalamadan okumalarını istemeye cesaret edemiyordum. Böyle bir şey istersem beni tekrar hapse atabilirlerdi. Gardiyan:
— Şimdi gidebilirsin, dedi.

Bürodan çıktığımda yorgunluğumu unutmuştum. Çıkışta bir adama çarptım. Özür diledim. Bağırarak beni duvara doğru itti.
— Önüne baksana, eşek kafalı.

Ayağımdan fırlayan ayakkabının tekini almak için eğildim. Sadece polis bu kadar kaba olabilirdi. Dışarıda kemerimi ve ayakkabı bağcıklarımı taktım. Güneşli ama soğuk bir gündü. Derin derin nefes aldım. Büyük Pazar'daki küçük bir lokantaya girdim ve bakla püresi ısmarladım. Kandusi'nin benim için Rakasa kahvesinin sahibine bıraktığı parayı düşünerek yemek yedim.

12

SAAT çaldı. Elimi karanlığa doğru uzattım ve yakaladım. Sabahın beşi olmuştu ve hâlâ uyumak istiyordum. Bir saat sonra gemi limana gelecekti. Kaygısız ve sakin bir şekilde uyuyan Naima'ya baktım. İlgisiz ve tek bildiği bana veya bir başkasına bacaklarını aralamaktan ibaret olan bir kadınla beraber yaşamaktan hoşlanmıyorum.

Busta Fuzia ile evlendi. Naima aramızdaki ilişkinin evlilikle biteceğini düşünüyor olmalı. Giyindim ve satış tezgahımı aldım. Gürültü yapmadan çıktım. Aşağı inince buz gibi suyla yüzümü yıkadım. Kapıcıyı uyandırdım. Elleriyle hayali bir şeye vurdu. Uyandırıldığı zaman hep yaptığı bir hareketti bu.

— Hey Abdülselem, ben Şükrü. Çıkıyorum. Kalk da arkamdan kapıyı kapat.

Biraz söylendi sonra yerinden kalktı. Yorgundu. Kapıyı açtı:

— Allah yardımcın olsun.

Hoşçakal deyip bomboş sokağa daldım. Gecenin tüm sefaleti şehre çökmüştü. Yıldızı parlak olan insanlar hiçbir zaman bu saatte kalkmak zorunda değillerdi.

Bab Asa Tepesi'nde kısa bir süre için durup denize bir göz attım. Biraz dalgalıydı. Limanın girişinde Busaf bakla

püresiyle kahvaltı yapmaktaydı. Bir tabak da bana ısmarladı.

Üç bin frank karşılığı benimle çalışmaya razı oldu. Bana:

— Gemilerin Filistin'e göç eden Yahudilerle dolu olduğunu duydum.

— Beni ilgilendiren Fransız askerleriyle Cezayir'e giden Dakar'lılar. Yahudiler fazla alışveriş yapmıyorlar. Zaten çoğu tüccar. Olmayanlar da ticaretten anlıyorlar.

— Ama Fas'ı ebediyen terkediyorlar. Fas'ta gördükleri son şehirden hatıra eşyası almaları gerekir.

— Bakalım göreceğiz.

Küçük teknede yerlerimizi aldık. Busaf kürek çekiyordu. Oran'ı ve arkamda bağıran bu yaşlı adamı düşünüyordum: "Haydi git! Sağa dikkat et, tembel Rif'li. Gözlerin hâlâ uykulu. Bay Segaondi'ye söyleyeyim de patates soyman için seni karısının yanına yollasın. Patates soymaktan ve bulaşık yıkamaktan başka bir işe yaramazsın sen..."

Bağlarda çalışmak için de aynı saatte yola çıkıyorduk. Yaşlı adam acımasızdı. Aslında bu, beni Oran'dan kurtaran küçük çocukla olan küçük maceramdı. Yoksa hâlâ orada eşek gibi çalışıyor olacaktım. Annemin görüntüsüyle yengeminki birbirine karışıyordu. Bana neden çok iyi davrandığını bugün anlıyordum: Çocuğu olmamıştı.

Busaf parmağıyla limana yaklaşmakta olan gemiyi gösterdi. Kürek çekmesine yardım etmeye başladım. Tekneye iyice yaklaşınca bir Fransız askeri bize bağırdı.

— Ne satıyorsunuz?

Beklemesi için işaret ettim. Busaf askere doğru halat attı.

— Halatı yakalayın.

Birçok kişi birden yakaladı. Siyah bir asker, düğümlü ucunu tutuyordu.

— Sıkı tut, diye bağırdım.

— Haydi çıkın!

Çabucak tırmandım. Sesler beni cesaretlendiriyordu:

— Bravo! Haydi! Cesaret! Çok iyi!

Bir Senegal'li son noktada bana elini uzattı. Busaf tezgahı ipin öbür ucuna asmıştı. İpi yukarı çektim. Mallarımı gösterecektim. Bir Senegal'li asker bana:

— Dostum bize ne satacaksın, diye sordu.

Bakmadan cevap verdim:

— İsviçre saatleri, şallar, Japon örtüleri ve çakmaklar.

Bir Fransız askeri tezgahı kurmama yardım etti.

— Bakalım nelerin varmış?

Saat dolu bir torba çıkardım. Malımın geri kalan bölümünü hemen göstermek istemiyordum.

— İşte bir saat!

— Ne kadar?

— 5000 Frank.

— Çalıntı olmasın ha.

— Çalıntı saat satmam.

— Pekalâ 3000 Frank.

— Olmaz 4000 Frank.

— Hayır 3000. Daha fazla olmaz.

— Pekalâ al senin olsun.

Kendi kendime: "İçlerinden birinin alması diğerlerini de harekete geçirir." diyordum. Yanılmadım. Saatlerimi birer ikişer alıyorlardı. Ceplerime paralar girmeye başlamıştı bile. Bir asker bana doğru yaklaştı. Fikrini değiştirmişti.

— Saatini al ve paramı geri ver.

Dikkat! Eğer geri adım atarsam herkesi yaptığı alışverişten dolayı hoşnutsuzluk saracaktı. İyi tutmak gerekiyordu.

— Neden?

— Saatlerinin çalıntı olduğunu söylediler.

— Dinle, sana bu hikayeyi anlatanın seninki kadar güzel bir saat alacak parası yokmuş anlaşılan.

— Paramı geri vermek istemiyor musun?

— Delikanlıca davran! Kimse seni saat almaya zorlamadı.

Onlarca göz konuşmamızı büyük bir dikkatle izliyordu. Birkaç mırıldanma oldu. Adam bana:

— Pekalâ o zaman kalsın.

Yahudilerin bulunduğu yere doğru gittim. Rutubet kokusu vardı. Yaşlı bir Yahudi kadın kısık sesle:

— Ne satıyorsun evlâdım, diye sordu.

— Şallar ve Japon örtüleri.

Diğer kadınlar da geldiler. İçlerinden biri:

— Çantanda neler varsa göster bize.

Genç bir kız neşeyle bağırdı.

— Anne, bu şalın rengi ne kadar da güzel!

— Ne kadar, diye sordu annesi.

— 1000 Frank.

— 700.

Diğer satıcılar gelmeden çabucak satamazsam hepsini kaybedebilirdim. Uzun bir sakalı ve görkemli bir göbeği olan yaşlı adam araya girdi:

— Bu şalın kumaşı kötü. İlk yıkamanın sonunda rengini atar.

Kadın:

— Sen sus, bu kadınların işi.

— Ama bu malı biliyorum. Tanger'de Hindular toptan satarlar.

Yaşlılarla iş yapmak zordur. Her şeyi bildiklerini sanırlar.

Kadınlar yaşlı adamın sözlerini fazla ciddiye almadılar. Fazla pazarlık yapmadan alıyorlardı. Adam: "Siz çılgınsınız. Aldığınız hiçbir şeye yaramaz. diyordu.

Her şeyi çıkarıp bakıyorlardı. Burnuma kusmuk kokuları geliyordu. Bir gürültü ve çarpışma oldu. Gemi yanaşıyordu. Paraları cebime doldurup kalabalıkta kayboldum. Arkamdan bağırıyorlardı: "Yeni malların olunca gene gel.

Limanda bana seslenen Senegalli'nin sesini duydum. Belki de saatini geri vermek istiyordu. Rami'nin çevresini saran bir kalabalık gördüm. Sürekli sarhoş olan pis bir herifti. Saatleri yarı fiyatına satıyordu. Hep böyle yapar, fiyat kırardı. Ona dönüp:

— Sen iğrenç herifin birisin! Pezevenk! diye bağırdım.

— Kime diyorsun bütün bunları? Söylesene.

— Senin kıçına.

— Şehre dönünce sana kim olduğumu göstereceğim.

— İyi, ben de senin götüne tüküreceğim.

Busaf geminin güvertesine yanaştı. Kutuyu attım ve halattan aşağı indim. Avuç içlerim neredeyse delik deşik olmuştu. Halat koptu ve sırtüstü teknenin içine düştüm.

Busaf sinirlenmişti:

— Lanet olsun böyle ticarete. Teknemi kırdın.

— Senagalli asker halatı kesmiş.

— Ne bok işmiş bu yahu!

Hemen hareket etti. Şimdi askerler üzerimize bir sürü şey atacaklardı. İlk defa olmuyordu bu. Bu askerleri iyi tanırım. Hepsi de orospu çocuğudur. Busta bağırdı:

— Dikkat!

Boş bir bira şişesi üzerime geliyordu. Tahtaların arasına saklanarak savuşturduk. Bir siyah adam bağırarak bize hakaret ediyor sanki bizi boğacakmış gibi hareketler yapıyordu. İki şişe daha gelip teknemizde patladı.

— Ah elim! Allah hepinizin belâsını versin!

Tahta parçası fırlattım. Denizde yüzmeye başladı. Yaramı sildim. Uzun zamandır kanım böylesine hafif bir

acıyla akmamıştı. Elimi yaladım. Kanım lezzetliydi; biraz tatlı biraz tuzlu. Popom acıyordu. Busaf artık kürek çekmiyordu. Tekneden uzaklaşmıştık. Ayağa kalktı. Eliyle organını tuttu ve bağırdı.

— Haydi gelin de bunu alın.

— Tamam yeter artık. Bu yaptığın bir işe yaramaz. Rüzgâr bize karşı esiyor.

Beraber kürek çekmeye başladık. Bir süre sonra onlara ne yaptığımı sordu.

— Hiçbir şey. Her şey Rami piçinin yüzünden oldu.

— Ne yaptı?

— Her zamanki gibi saat fiyatlarını kırdı. Şehre dönünce götüne işemeye söz verdim.

— Cezayir ve Fas savaşlarından bahsettin mi?

— Hayır. Kesinlikle. Dediğim gibi tek sebep Rami.

— Peki ya Yahudiler?

— Söyledim ya; ne Yahudilerle ne de Hıristiyanlarla hiç politika konuşmadık. Fransızlara ve Senegallilere "Cezayir'i terketmeyin", Yahudilere de "Filistin'e gitmeyin" dememi beklemiyordun herhalde!

Akıntı bizi çekiyordu. Rüzgâr şiddetlenmişti. Busaf'ın küreği kırıldı. Sinirli bir şekilde:

— Sen çılgınsın! Bütün bunlar senin lânet olasıca üç bin papelin için.

— Benim hatam değil.

Tekne sürekli su alıyordu.

— Dinle Busaf, teknedeki suyu boşaltmaya çalışsan iyi edersin.

— Küreği arkaya takıp tekneyi düz bir hatta tutmaya çalışacağım.

— Akıntı bizi kıyıya doğru götürebilir.

— Kıyıya yaklaşınca harekete geçelim.

— Hayatım bu tekneye bağlı. Bana ait bile olmayan bu tekneye.

— Eğer devam edersen beni akıntıya yollayacaksın. Hiçbir şeyden haberin yok senin. Söylesene, teknem tamamen parçalanırsa zararımı karşılamak için ne vereceksin?

— Hele bir sağ salim kıyıya varalım da.

— Ne vereceğini önceden bilmek istiyorum.

— Teknenin başına ciddi bir şey gelmesi durumunda anlaştığımız ücretin iki katını vereceğim.

— Altı bin Frank mı?

— Evet öyle.

— Altı bin Frank için...

Dalgalar teknemizi kâh alçaltıyor kâh yükseltiyordu. Busaf sırtüstü düştü. Küreklerden birini aldım. Sendeleyerek kalkmaya çalıştı.

— Bırak! Allah cezanı versin.

— Biraz kapa artık şu çeneni; yoksa gösteririm ben sana...

Elini organına attı:

— Bunu ister misin bunu?

Önde bir sıranın üzerine oturmuştu. Kemerimi kullanarak küreği teknenin arkasına bağladım. Arkamdan yaklaşıp diğer küreğin yarısıyla vurdu. Kalın bir sopa aldım. Korkudan bağırmaya başladı:

— Hayır! Lütfen... Rica ederim... Hayır...

Yüzü bembeyaz kesilmişti. Gözleri yuvalarından fırlayacakmış gibiydi. Yüzüne bakarak:

— Eğer bu saçmalığı kesmezsen seni denize atarım.

Uzaklarda yüzen küreği gördüm. Sağ elimle sopayı tutuyordum. Diğer elimde de tekneye girip yan yatmasına neden olan suyu boşaltmak için bir kap vardı. Bir süre sonra kabı ona fırlatarak sıranın kendine geldiğini söyledim. Ses çıkarmadan tekneyi boşaltmaya başladı. Naima'yı düşünüyordum. Hâlâ uyuyor olmalıydı, ya da din-

leniyor veya rüya görüyordu. Aramızda olan aşk değildi. Bu kesin. Aramızdaki bağ sadece alışkanlığa dayanıyordu. Onun kayıtsızlığını sevdiğimi sanmıyorum. Uyandığı zaman tuvalete gidecek sonra da kapıcıyla içmek için aşağıya inecek. Pansiyondaki müşterilerden biriyle geceyi geçirmeye hayır diyeceğini sanmıyorum. Bir gün bana: "Aşkın sadece evlilikte olabileceğine inanıyorum." demişti. Ben de cevap olarak: "Ben ise aşkın evlilikte öleceğine inanıyorum, demiştim. İlişkimizin bu kadar uzun sürmesinin sebebi ikimizin de sahiplenmeci olmayışıydı. İşte böylelikle bir çeşit aşk bizi birbirimize bağlıyordu.

Villa Harris'e yaklaşıyorduk. Dalgalar oldukça yüksekti. Deniz kurdunun bulanık sularda gezinmediğini balıkçılardan duymuştum. İlk ben atladım ve kumsala doğru yüzdüm. Busaf beni izliyordu. Dalgalar beni önce yukarı kaldırıyor, sonra da boşluğa bırakıyordu. Ölüm adeta yanıbaşımdaydı. İspanyol hastanesinde yatan arkadaşım Manolo'yu ziyaret ettiğimde acıdan "Allahım kurtar beni bu ıstıraptan" dediğini duymuştum. Bu isteğine ulaşamamıştı, çünkü hemşireler kendisine çok iyi bakmışlardı. Biraz su yuttum. Sanki bir kuyudaymışım gibi yüzüyordum. Nefesimi tutup ayağımı dibe değdirdim. Ayaktaydım. Sert bir dalga beni itti. Tekrar su yuttum. Nihayet kumsaldaydım. Busaf'a bağırdım:

— Tamam, orada ayağını basabilirsin. Yürü!

Beni duyup duymadığını bilmiyordum. Kıyıya kadar yüzdü. Sudan çıkarken akıntıyla uzaklaşmakta olan teknesine baktı. Hırsından intikam alacak bir şey arıyordu. Ne korkmak ne de zayıflık göstermek doğru olurdu. Boğazını bıçağa uzatan uysal kuzu olmanın gereği yoktu. Bunu yapmasına ve zafer kazanmasına izin vermemek gerekiyordu. Eğer üzerime gelirse her şeyimi alır, beni yüzüstü bırakırdı. Yaklaştı. Geri çekildim. Bana:

— Gel, tekneye ne olduğuna bakalım. Önden yürüyordu. Dalgalarla kıyıya atılan tekne karaya oturmuştu. Zorlukla sudan dışarı çektik. Busaf inceledi:

— Yarıklarla ve deliklerle dolu olmalı, dedi.

— Hani nerede? Ben ne delik ne de yarık görebiliyorum.

Bağırdı:

— Teknemi iyi tanırım.

— Pekala, sonuç olarak ne istiyorsun?

— On bin Frank eder.

— Peki neden on bin Frank?

— Ödüyor musun? Ödemiyor musun?

— Söz verdiğim gibi altı bin vereceğim.

— İyi. Al öyleyse!

Tam yüzümün ortasına bir yumruk yedim. Yıldızları saydım. Dengemi sağlamak için biraz geri çekildim. Boğa gibi üzerime saldırdı. Öylesine güçlüydü ki, kemiklerim için endişe ediyordum. Yumruklarına hedef oluyordum. Nereye olursa vuruyordu; hatta boşluğa bile. Yağmur başlamıştı. Bana:

— Orospu çocuğu! Bana teknedeki gibi davranabileceğini mi sandın? Bağırsaklarını kusacaksın! Gebereceksin!

Tüm gövdesiyle üzerime atılmaya hazır bir şekilde beni arıyordu. Önünde danseder gibi sürekli hareket halindeydim. Nefretle bağırıyordu. Cesaretimi kontrol ediyordu. Gücümü tasarruflu kullanmam gerekiyordu. Bunun için saldırılarına ses çıkarmadım. Yumruklarını sıkarak gülmeye başladı:

— Yumuşadın ha! Kim gelecek şimdi seni kurtarmaya?

Cevap vermiyordum. Savunmamı hazırlıyordum. Hiç beklemediği bir anda saldırmaya hazır olmak gerekiyordu. Karnıma doğru atıldı. Ensesinden yakalayıp dizimle vurdum. Başını kaldırdı. Fırsatı kaçırmadım. İki üç yumruk da suratına kondurdum. Bağırdı ve iki büklüm olmuş

bir şekilde yere düştü. Burnundan ve ayağından kan geliyordu. Kumsalda bir şişe ağzı vardı. Busaf'ın yaraları ağırdı. Vücudum titriyordu. Bolca akan bu kanın yağmur altındaki görünüşü ve kumun içmesi bana korku verdi. Bu sefer neden böyle bir tepki verdiğimi bilmiyorum. Yağmur bana boşalmakta olan insan damarları gibi göründü. Rif'de kesilen koyunu ve boğazının altına konan kabı hatırladım. Annem içinde biriken kanı içerek iyileşmişti. Altı tane binlik kâğıt para aldım. Ayaklarının dibine fırlatarak gittim. Ardımdan bağırıyordu:

— Dönsene orospu çocuğu! Dön de götünün ortasına tüküreyim!

Otobüse bindim. Biletim ıslanmıştı. Biletçi bana:

— Neyin var senin? Ne oldu, diye sordu.

— Önemli değil, diyebildim.

Tüm yolcular bana bakıyorlardı. Pencereden sahile baktım. Busaf'ın ayağını sürüyerek tekneye doğru gittiğini gördüm. Büyük Pazarda indim. Görünüşüm insanların dikkatini çekiyordu. Güzel ve küçük bir şemsiyenin altındaki bir kadın yanındakine:

— Şu genç adamı gördün mü? Ne zavallı!

Diğeri cevapladı:

— Başına bir felaket gelmiş olmalı.

Pansiyona girdiğimde kapıcı yerleri silen yaşlı kadına bir şeyler anlatıyordu. Kadın beni görünce süpürgeyi bıraktı. İkisi birden:

— Ne oldu sana, dediler.

— Hiçbir şey. Sadece yağmurda sırılsıklam oldum.

Odama çıktım. Kapı açıktı. Eşyalar yerinde değildi. Orospu bana pis bir oyun oynamıştı. İşe yarar ne bulduysa yanına alıp gitmişti. Radyom, çalar saatim, beş tane saat, on kadar çakmak artık yoktu. Kapıcıya sormak için aşağıya indim:

— Naima yı çıkarken gördün mü?

— Hayır, bir şey mi oldu?

— Önemli değil, bir şey yok, sanırım bana bir hoşçakal bile demeden ayrılmış.

— Kötü bir şey yok ya?..

Başımla hayır deyip üzerimi değişmek için odama çıktım. Elbiselerimi bırakmıştı. Eminim ki başka bir sevgiliyle yeni bir hayata başlayacaktı. Tıpkı daha önce Hamid'le, Zaylaki'yle ve benimle yaptığı gibi. Pis bir durum! Ama yine de iyi oldu.

13

O GECE, içinde Arap artistlerinin resimleri olan bir dergiyle Moh kahvesine gittim. Oryantal dansözlerin ve sanatçıların resimlerine bakmak için almıştım. Bu görüntüler bazen mastürbasyon yapmama yardımcı oluyordu. Keyfi yerinde olduğu zamanlar Hamid'in kardeşi Abdülmalik bana dergideki yazıları okurdu. Tetouan'da okulu terketmişti ve Tanger'de barlarda ve kahvelerde çalışmayı tercih etmişti. Ailesi Asilah'ta yaşıyordu. Bizim okuma yazma işlerimizle ilgilenmeye başlamıştı. Okuma yazma bilen kahve patronlarının sayısı çok azdı. Abdülmalik bize gazete ve dergileri okurdu. Arap ülkeleriyle ilgili politik haberleri okurken patron radyoyu kapatır, sessizliği sağlar, Abdülmalik'in okuduklarını ve yaptığı açıklamaları dinlerdi. Bazen gazeteyi bir köşeye koyar, ayağa kalkar ve politik yorum yapmaya başlardı. Böylece tüm bilgisini ortaya dökerdi. Sık sık Kur'an'dan ayetler okur, peygamberin hadislerine ve O'nun yakın çevresinin öğütlerine değinirdi. Birisi bir konuda açıklama istediğinde kendi üstünlüğünü bize hissettirmek için bunu bir fırsat bilirdi. Adeta cahil olduğumuzun üzerine basar ve okuma yazma bilmediğimizi hatırlatırdı. Sözlerini bitirdiği zaman bazıları "Allah'ın sözü gerçektir!" derdi. O ise hemen düzeltir: "Hayır Allah'a tövbe edin. Bu O'nun sözü değil, konuşan benim.

Allah değil. derdi. Bazen müşteriler kendisine esrar çubuğu ikram etmek için araya girerlerdi. Kısa bir süre için durup çubuğu içer ve birkaç yudum naneli çaydan alırdı. Konuşması bitince tüm salon teşekkür eder, o da memnun olurdu. Kahvenin patronu büyük bir bardak nane çayı, ekmek ve tereyağı ikram ederdi. Bazı akşamlar küçük pazardaki lokantalardan birine davet ederdim. Gecenin sonunda barlara veya geneleve giderdik. Onun gibi kültürlü biriyle beraber olmaktan gurur duyuyordum. Tüm sorularıma cevap verirdi. Ama tamamını anlayamazdım.

Bir akşam Abdülmalik'i Grida, Messari ve esrar ve haşhaş satıcısı yaşlı Afiuna ile beraber Moh kahvesinde otururken gördüm. Si Moh'a büyük bir bardak siyah kahve ısmarladım ve beş pesetalık esrar aldım. Kral Faruk'tan, Muhammed Necip'ten Nasır'ın politikasından ve 23 Temmuz devriminden söz ediyorlardı. Tartışmaya katılmak istiyordum. İlk çubuğu içtim. İkincisini hazırlayıp Grida'ya uzattım. Reddetti. Çubuğu Abdülmalik'e uzattığımda bana:

— Esrarını kendine sakla bizim var, dedi.

Messari araya girdi.

— Bırak da ağız tadıyla konuşalım.

Serseriler! Kendini beğenmişler! Onların düzeyinde değildim. Beni dışlıyorlardı! Abdülmalik bile onlarla beraberdi. Beni aşağılıyordu! Nasıl intikam alacağımı düşünerek esrar çubuklarını birbiri ardına yuvarlıyordum. İki parça macun aldım ve sert kahvemle beraber yuttum. Kahveye Türk Kemal geldi. Sarhoştu. Yanıma davet ettim. Reddetti. Eğilip Fransızca olarak:

— Yanımda yarım şişe viski var. Terasa çıkıyorum. Sen de içmek istersen izle beni.

Başımı salladım. Kahvemi içtim. Çubuğumla esrarımı yanıma alarak adamı izledim. Neredeyse tüm şişeyi iç-

mişti. Biraz esrar verdim. O da bana şişeyi uzattı. İki yudum aldım.

— İşler nasıl?

— Hâlâ İstanbul'a dönebilmek için ailemin bana para yollamasını bekliyorum.

— Seni getiren gemide çalışarak geri dönmeyi düşünmez misin?

— Hayır, başka bir gemi arayacağım.

İçki ve sigara içip sorunlarımızdan söz ettik. Bu akşam ne yapmayı düşündüğünü sordum.

— Hiçbir fikrim yok.

Şişeyi ceketinin içine koydu ve beraberce kahveye indik. Abdülmalik ayakta durmuş Londra radyosunun haberlerini yorumluyordu. Masamda kahve fincanım ve dergim duruyordu. Kemal'i bir şeyler içmeye davet ettim. Özür dileyerek:

— Dar Debag kahvesinde Mısır'lı Mahmut'la randevum var. Bana biraz borç para verecek.

Si Moh, ona dönüp:

— Kahvemde sarhoş istemem!

Kemal Arapça cevap verdi:

— Selam! Selam! Si Moh!

Güldüm. Eliyle selam verip kahveden ayrıldı. Abdülmalik kızgın bir şekilde bana baktı. Afiuna sözlerine devam etmesini istedi.

— İstiyorsanız tabii, ama çocuklar gülerken nasıl devam edebilirim ki?

— Çocuk değilim. Sanki kırk yıllık arkadaşlarınmış gibi Necip ve Nasır'dan söz ediyordun. Sanki sabah akşam görüşüyorsunuz da her bildiklerini sana söylüyorlar. Nereden alıyorsun tüm bu haberleri?

Abdülmalik kendini kaybetti ve kızgınlıkla:

— Kapa çeneni cahil! Adını bile yazmaktan acizsin ve politikadan konuşmak istiyorsun!

Mesari araya girdi:

— Ciddiye alma onu. Baksana sarhoş.

Nihayet Abdülmalik ve arkadaşları hakkında içimden geçenleri söyleyerek hesap sorma fırsatı çıkmıştı karşıma. Aşağılamaya daha büyük bir aşağılamayla karşılık verecektim. Ama ne diyeceğimi tam olarak bilemiyordum. Esrar, macun ve alkol yüzünden başım ağırlaşmıştı. Dövüşmek için dışarı çağıracakım. Fizik gücü düşünce gücünden daha kolay kullanılıyordu. Ama yine de ona dönüp:

— Çok iyi. Ben bir cahilim, okuma yazma bilmiyorum ama sen de bir yalancısın. Senin gibi yalancı olmaktansa cahil kalmayı tercih ederim! diye bağırdım.

— Defol git! Pezevenk!

— Eğer güzel bir kızkardeşin varsa, yolla da becereyim. Gelsin de hem kendisiyle hem de geleceğiyle ilgileneyim.

Sir Moh sinirlenmişti:

— Kahvemde olay istemiyorum. Dövüşmek istiyorsanız dışarı çıkın.

— Baksana Si Moh, neden sadece bana söylüyorsun da ona hiçbir şey yapmıyorsun. O konuşmayı biliyor. Ben bilmiyorum. Hepsi bu.

Grida:

— Yeter artık. Unut bütün bunları. Şeytana uyma!

Abdülmalik'e döndüm:

— Dinle, dışarı çıkalım da sana kimin cahil ve pezevenk olduğunu göstereyim.

Ayağa kalkıp üzerime atılmaya hazırlandı. Arkadaşları engel oldular. Çevresindekileri geri itti. Kahve fincanını doldurup yüzüne boşalttım. Kendini korumak için elini kaldırdı. Arkamdan tuttular beni. Grida sakin olmamı öğütledi. Sakin olmak mı? Makul olmak mı? İşte nihayet.

— Kendini ne sanıyor? Okuldan kaçıp Tanger'ye eğlenmeye gelen bir okulludan başka bir şey değil.

Afiuna yanıma oturup bir çubuk yaktı ve benden sakin olmamı rica etti. Grida ve Messari terasa çıktılar. Çubuktan içtim ve öksürdüm. Bazı hareketlerden ve tepkilerden anladığım kadarıyla yaptıklarımı onaylayan müşterilerin sayısı fazlacaydı. Abdülmalik'in davranışları geçmişte onları bir hayli kızdırmış olmalıydı. Afiuna böyle davranmamı onlar için istiyordu. Ayağa kalktım. Kollarımızdan tutuyorlardı. Masama geri dönmek istiyordum ama kendileriyle kalmamı rica ettiler. Kahveye sendeleyerek Türk Kemal girdi. Sol gözü mosmor olmuştu.

— Ben Şarki genelevinde iki kişi tarafından saldırıya uğradım.

— Neden peki?

— Hıristiyan olduğumu sandılar. Müslüman olduğuma inanmak istemediler. Bana: "Nasıl oluyor da tek kelime Arapça bilmeden Müslüman olduğunu iddia ediyorsun," dediler.

— İyi de nereden çıktı bütün bu komedi.

— Fas'lı bir kızla yatmak istiyordum.

— Pekala, gel otur bizimle.

— Hayır, benimle gelmeni tercih ederim. Mısır'lı Mahmud bana biraz para verdi. Gel Küçük Pazar'a gidip şarap içelim. Abdülmalik'in grubundan müsaade isteyip Kemal ile çıktım. Kara Saide'nin yerine gittik.

— Buranın patronunu iyi tanırım. Korkmana gerek yok.

Hatice Şerife bizi Fas tarzında döşenmiş bir odaya aldı. Bizi görmeye gelen patrona Kemal'i tanıttım. Kemal Arapça olarak:

— Selam, madam, dedi.

Patron bana:

— Arkadaşın Müslüman mı, diye sordu.
— Elbete.
— Arapça konuşuyor mu?
— Sadece bir kaç kelime. Kendisi Türk'tür.
— Nasıl? Arapça bilmeyen bir Müslüman ha!
Arap olmayan ama Müslüman olan milletlerin bulunduğunu anlattım.
Kemal yine Arapça olarak:
— Allah ve O'nun elçisi Muhammed şahittir ki ben Müslümanım, dedi.
Saida gülümsedi. Hemen ardından:
— Oturun. Hatice'nin sizinle kalmasını ister misiniz?
— Evet, ama söyleyin ona kendisi kadar güzel ve sevimli başka bir kız daha yollasın.
Bir şişe konyak ve soda ısmarladık. Hatice'den bize bir kızı ayarlamasını istedim. Dışarı çıktı. Kemal'e döndüm:
— Gerçekten Hatice gibi bir kız mı istiyorsun?
— Harika birisi, Fas'lılar bana ülkemin kızlarını hatırlatıyorlar.
Hatice içkilerle geri geldi. Bodur Safiye de yanındaydı. Kendisini tanıyordum. Bizi görünce:
— Hoşgeldiniz beyler, dedi.
Kemal'in yanına oturdu. Hatice araya girdi:
— İçkinin fiyatı yüz yirmi beş peseta.
— Peki ya kızlarla beraber olunca?
— Üç yüz peseta.
Kemal iki tane yüzlük çıkardı. Hatice'ye Saida'yı çağırmasını söyledim.
— Güvenmiyor musun?
— Sorun bu değil. Patronuma hesap vermek istiyorum.
— Pekala bu senin işin.
İki yüz elli pesetayı Saida'ya verdim. Odanın dördümüz için de hazır olduğunu belirtti.

Kemal Safiye'yi öpmeye başlamıştı bile. Sanki elinden kaçıp kurtulmasından korkuyormuş gibi kızın yüzünü ellerinin arasına almıştı. Belki günün birinde ben de bir Türk kızıyla yatarım. Elli pesetalık bir kâğıt parayı Hatice'nin ellerine sıkıştırdım:

— Patronla anlaştım.

Göğüslerini okşamaya başladım. Yanaklarımdan öptü.

Tam kendimden geçmiştim ki Hatice uyardı:

— Duyuyor musun? Safiye senin Türk arkadaşının diliyle bir şeyler yaptığını söylüyor.

— Ne yaptığı kendini ilgilendirir.

Safiye bu yeni çeşit okşamalardan memnun görünüyordu.

— Bu dil oyunları tek kelimeyle müthiş!

Sabah altıda kalkıp limana gitmek zorundaydım. Hatice'ye beni rahat bırakmasını, uyuyacağımı söyledim. İstediğim saatte beni kaldıracağına söz verdi. Karşıma uzanmış ve bacakları benimkilere karışmış durumdaydı. Kadınlığını kıvrık duran dizime sürtüyordu. Kalçamı, tıpkı bir atın organı gibi kullanıyordu. Safiye zevkten hızlı hızlı solumaya başlamıştı. Hatice ise dizimle mücadele ediyordu. Bütün gücüyle saçlarımdan tutmuştu. Kadınlığının dudaklarını dizlerime yapıştırmış, yukarı aşağı hareket ediyordu. Yorulmuştu. Karın üstü uzandı. Kemal ve Safiye gülüyorlardı. Sırtını okşuyordum. Organını silteye sürtmeye devam ediyordu ama daha ağır bir tempoyla. Sırtına çıkıp uçmak istiyordum. Beni sırt üstü çevirmeye çalıştı. Saçlarına yapışmıştım. Çöllere düşmüş bir deveydi bu. Bu hayvanı terketmek benim için hiç bilmediğim bir çölde kendimi kaybetmem demekti.

14

SABAH limandan dönerken Arapça okuma yazma öğrenebilmek için bir kitap satın aldım. Abdülmalik kahvedeydi. Bana Laraş'dan gelen kardeşini tanıştırdı. Dün olup bitenlerden dolayı özür diledim.

— Boşver, unutalım gitsin, ben de sinirliydim.

Kitabı gösterdim:

— Öğrenmek istiyorum. Hapisteyken kardeşin Hamid bana birkaç kelime öğretmişti. Öğrenmeye karşı yetenekli olduğumu söylemişti.

— Tabii, neden olmasın?

Hasan kendisiyle Laraş'a gitmemi ve okula yazılmamı önerdi.

— Ben mi? Nasıl olabilir ki? Yirmi yaşındayım ve imza atmayı bile bilmiyorum.

— Önemli değil, okul müdürünü iyi tanırım. Senin için bir tavsiye mektubu yazarım. Durumunu anlayacağından eminim. Öğrenmek isteyen fakir ve yalnız insanlara büyük ilgi gösterir. Temsilciyle olan bir sorunu halletmek için Tetouan'a gitmek zorunda olmasaydım okula yazılmaya giderken seninle beraber gelirdim.

Bir süre sonra:

— Git bir kâğıt ve zarf al. Mektubu hemen yazayım.

Söylediğine fazla inanmadan yanından ayrıldım. İstediklerini alıp hemen döndüm. Yazısı güzeldi. Yazarken zaman zaman ara verip bizimle beraber esrar içiyordu. Uzattığı mektubu alıp özenle ceketimin cebine yerleştirdim.

— Ne zaman Laraş'a gitmeliyim?

— Ne zaman istersen. Şu günlerde gitmen daha iyi olur.

Neredeyse öğle olmuştu. Hasan bizi selamladı ve Tetouan'a gitmek için arabaya bindi:

— Üç-dört gün içinde Laraş'da görüşürüz.

Uzaklaşırken:

— Oraya mutlaka gitmelisin diyordu.

Abdülmalik, Sidi Buarakya Mezarlığı'na gidiyordu.

— Neden mezarlığa gidiyorsun?

— Kahvedeki bazı arkadaşlar benden aile mezarlarına gidip Kur'an okumamı istediler.

— Ben de seninle geleyim. Kardeşim orada yatıyor. Onun için de biraz Kur'an okuyabilir misin?

— Kardeşin mi?

— Evet, kardeşim o mezarlıkta yatıyor.

Yolda giderken kardeşi Hasan'ın ne sorunu olduğunu sordum.

— Bir tür çılgınlık. Bir gün, yalnız ve öksüz yaşayan öğrencilerin sığındığı bir camide esrar içerken bulmuşlar. Bu yüzden Laraş hastanesine geri göndermişler. Bu onda alışkanlık haline geldi. Sık sık böyle çılgınlıklar yapıyor.

Büyük Pazardan çiçek, mezarlık girişinden de fesleğen satın aldım. Mezarlıkta para karşılığı Kur'an okuyanlar ve sessizlik içinde, saygıyla ayakta duran insanlar vardı.

— Kur'an okuyacağın mezarların yerini biliyor musun?

— Hayır, önemli olan niyet. Eğer yanlışlıkla yandaki mezara okusam da bu o kadar önemli değil. Kardeşinin mezarı nerede?

Hatırlamama yardımcı olan küçük duvara baktım.

— Orada. Emin olmak kolay değil. Tetouan'a gitmeden önce fakirlik yüzünden mezar yaptıramadık.

— Kardeşin için yasin okuyacağım.

Küçük bir tümseğin üzerine oturup ölülerin ruhuna Kur'an'dan ayetler okumaya başladı.

Daha sonra küçük duvara doğru yöneldik.

— İşte, sanırım kardeşim orada yatıyor.

Abdülmalik Kur'an okurken, ben de mezarların üzerine çiçek ve fesleğen koydum. Kardeşim burada gömülüydü; belki benim, belki de Abdülmalik'in ayaklarının altında.

Bir an kendi kendime düşündüm. İyi de neden bilinmeyen bir mezara dua okunuyordu ki? Kardeşimin günah işlemeye zamanı bile olmamıştı. Salgınların kol gezdiği bir zamanda yaşamıştı; sonra da babam tarafından öldürülmüştü. Onu gömen yaşlı adamın söylediklerini hatırladım: "Kardeşin şimdi meleklerle beraber!"

Kardeşim melek olmuştu. Ya ben? Şeytan mı olacağım acaba? Bu kesin, hiç kuşkum yok. Çocuklar öldüğü zaman meleğe dönüşüyorlar, yetişkinler ise şeytana. Benim için de melek olmayı ümit etmek için artık çok geçti...

— BİTTİ —

Sefaletin, şiddetin ve suçun günlük hayatı şekillendirdiği bir dünyada, bir çocuğun yaşamı, cinselliği ve mücadeleyi öğrenme çabası. Muhammed Şükrü bu otobiyografik eserinde çocukluktan gençliğe geçişini, yaşadıklarını, acılarını ve umutlarını büyük bir açıkyüreklilikle gözler önüne seriyor. Eser, sıradışı konusu ve çarpıcı anlatımıyla günümüz Arap Edebiyatı'nda önemli bir yer tutmaktadır.

SKB 0795991 VHP

9 789755 710181